༄། །དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་
ཀླུ་དབང་དགོངས་རྒྱན་བཞུགས་སོ།།

ལྷ་འབྲུག་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་།

ལོ་རིམ་གསུམ་པའི་རྩ་བའི་སློབ་ཚན།

༄༅། །དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ ཀླུ་དབང་དགོངས་རྒྱན་བཞུགས་སོ།།

རྩ་བ་མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ།

འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། བོད་སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ།

སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་ཝ།

དྲག་པོ་མིག་གསུམ་ལྡན་ཡང་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད། །བརྒྱ་བྱིན་མིག་སྟོང་ལྡན་ཡང་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད།།
ཨཱརྱ་དེ་ཝ་མིག་གཅིག་པོ་ནི་གང་ཡིན་དེས། །སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་ཡི་དེ་ཉིད་མཐོང་།།

སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས།

༄༅། །སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཁྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྒྲོར་བྱས།

Published by:*NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: https://nni.bt

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE
(Higher Buddhist Studies and Research Center)
unit of: Penor Rinpoche Charity Foundation

Estd: 1978 by H.H. Penor Rinpoche
Ref: NNI/2025/06

Date: 26th of February, 2026

༄༅། །དེ་ཡང་༧སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་འོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་ཡན་ལག་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཐོག བསྟན་པ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆེ་བའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པར། རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞིར་བཟུང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་པའི་མཐོ་སློབ་འདིའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་མཐའ་དག་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྒྱབ་ཆོས་འགྲེལ་ཆེན་གལ་ཆེ་ཁག་བཅས་ལ་ **E-book** ཐོག་ནས་གཟིགས་ཐུབ་པ་བཟོས་ཡོད། དེའི་ནང་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་དང་དཀར་ཆག་ལ་མཛུབ་གནོན་ཙམ་གྱིས་ཐད་ཀར་གྱི་ནང་དོན་ཡོངས་སུ་འཆར་བའི་འཕྲུལ་རིག་ཅིག་འགྲེམས་སྤེལ་བགྱིས་པ་ལགས་ན། རྣམ་དཀར་འདིའི་མཐུས་མཉམ་མེད་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་ཁྱད་ཆོས་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་དེ་ཉིད། རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྨན་པའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༦ ཉིན།

རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྒྲ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་སློབ་ཚན་འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཁར་པ། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ཐོགས་མེད་བློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་པ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྒྲ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་བསམ་རྡོ་པ།

ལས་རོགས།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཕར་པ།

ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གྱ་ཙང་།

རིག་འཛིན་ཟླ་མ། བསོད་ནམས་ཏ་དམག

བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། རིག་འཛིན།

བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ཐོགས་མེད་བློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། པདྨ་ཚེ་དབང་།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ཚེ་དབང་མགོན་པོ།

རྣལ་བཟང་ལྷག་པ། ཕུར་པ་ཚེ་རིང་།

ཀརྨ་ཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ།

གླིང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཙམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་"སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་ཙར་དམིགས་ཏེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་སྙིང་མའི་བཤད་གྲྭ་ཆེན་མོ། སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་གྲྭ་འདིའི་སློབ་

ཚན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཀློང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེང་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྤྱར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྲུན་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་གནང་ཐུབ་ཚེ་དགེ་མཚན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་

པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཕེབས་གཞིས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྤྱ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་བླངས་ཏེ་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཞུ་དག་དང་འབྲེལ། གཞུང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྤར་མ་འཕོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུག་སྟེ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚད་དམའ་བ་དང་། ཉམས་མྱོང་གི་ཁྱད་ཚད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་འཁྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་སྔར་བཤགས་སྡོམ་དང་གཟུར་གནས་གཟིགས་པ་པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བརྩོན་པ་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་རྩ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་ཚོས་འཁོར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་༵སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

དཔེ་བསྡུར་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་བོད་སྒྱུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་ཀླུ་དབང་དགོངས་རྒྱན་འདི་ཉིད་དཔེ་སྡུར་བགྱིས་ཚུལ་མདོར་ཙམ་བཀོད་ན།

ཐོག་མར་གཞུང་རྩ་བ་ནི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་རིང་པོད་ཚ་པ་ནང་བཞུགས་པ་དེ་མ་ཕྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་སྣར་ཐང་དང་ཅོ་ནེ་གསེར་བྲིས་མ་བཅས་ཀྱི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་རིང་པོད་ཚ་པ་ལའང་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་བསྡུར་ཡོད། འགྲེལ་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ **(TBRC)** ཡིག་ཨང་ **(W10196)** འདི་ནང་ཡོད་པའི་དཔེ་རིང་དེ་མ་ཕྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ལྷན་ལྷ་རུང་སི་ཁྲིན་བཅས་ཀྱི་པར་མ་དེབ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ཡང་དཔེ་སྡུར་བགྱིས་ཡོད།

པར་མ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ནའང་དོགས་གནས་ཅན་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཨང་རིམ་ལྟར་ཞབས་

མཆན་(**Footnote**) དུ་གུག་རྟགས་༺༻ནང་གསལ་བཤད་དང་བཅས་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་རྒྱབ་མདུན་ངོས་འཛིན་བདེ་ཆེད་ཀ་ཁའི་རྟགས་བཅས་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བསྲེས་ལྷད་གང་ཡང་ཤོར་བཙུག་མེད། འོན་ཀྱང་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་མཐུན་པར་བཅོས་འགྱུར་བྱས་ནས་བཞག་དགོས་ཐུག་ཡོད།

གཞན་ཡང་གློག་པ་ཐོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེ་ཆེད་གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ཚན་པ་ཕྱུང་ཚིག་ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲིགས་ཡོད།

ཞུ་དོན།

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཞུ་དག་དང་སྒྲིག་སྒྲོར་གྱི་ཐད་ནོར་འཁྲུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། སླད་ཀྱི་ཆར་ཕྱིད་རྣམ་པས་གཤམ་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་བསྲང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྷུག་པོར་སྩལ་གནང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་ཟླ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

སློག་པ་པོར་ཞུ་རྒྱུ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།[1] "ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ། ས་བཅད་སྐྱ་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་ལི། །སྤྱི་དོན་སྔོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྱིས་ལག་ལེན་གཅེས། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སློག་པ་པོས་ཚོན་བྱུག་སྟངས་ཙམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སླ་ལ་འཚོལ་བདེ་བར་དམིགས་ནས། གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྫོགས་ཆེན་གནའ་དཔེ་གསར་སྒྲིག་ཁང་ནས་སྒྲིག་སྦྱོར་མཛད་ཅིང་། བློའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ལོར་པར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ཤོག་ཨང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྦྱོར།

སྔོན་གླེང་།

དཔེ་བསྒྱུར་གསལ་བཤད།

༄ རབ་བྱེད་དང་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

དང་པོ། མཚན་གྱི་དོན། 1

གཉིས་པ། འགྱུར་ཕྱག 4

གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན། 4

༡༽ སྤྱི་དོན་བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། 4

- ༡༽ མཛད་པ་པོ་སུས་མཛད། 5
- ༢༽ སུའི་ཆེད་དུ་མཛད། 6
- ༣༽ ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས། 6
- ༤༽ དབུ་ནས་ཞབས་སུ་བསྡུས་པའི་དོན། 7

༥༽ དགོས་པ། 9

༢༽ གཞུང་དོན་དངོས། 10

༡༽ ཐབས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར། 10

༡༽ ཤེས་བྱ་ཚུལ་མིན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 10

༼༡༽ རྟག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 10

༡༽ འདུ་བྱེད་མི་རྟག་འཆི་བའི་རང་བཞིན། 10

༢༽ དེ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 13

ཀ༽ སྐྱེས་མཐའ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 13

༡༽ སྐྱེས་མཐའ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དངོས། 13

༢༽ དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 15

༡༽ ཚེ་ཚད་ངེས་མེད་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 15

༢༽ ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 16

༣༽ ཐབས་ཀྱིས་ཟློག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 17

༤༽ འཆི་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 18

༥༽ ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 19

དཀར་ཆག

ཁ༽ མཐོ་མཐའ་ལྟུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 20

ག༽ བསགས་མཐའ་འཛད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 21

༡༽ བསགས་མཐའ་འཛད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དངོས། 21

༢༽ ཚུལ་དེས་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དོན་བསྡུ་བ། 22

༡༽ ཕྲ་བ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ། 22

༢༽ རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རྟོག་པ། 23

ང༽ འདུས་མཐའ་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། 24

༡༽ འབྲལ་བ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྨྱ་ངན་སྤོང་བའི་ཐབས། 24

༢༽ འདུས་པ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས། 31

༡༽ འདུས་པ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤོང་བ། 31

༢༽ འབྲལ་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤོང་བ། 33

༣༽ འདུ་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤོང་བ། 34

༣༽ དེ་ལྟར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་དབེན་པར་བསྟེན་པའི་ཐབས། 35

༼༣༽ དེ་ལྟར་མི་རྟག་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན། 36

ལེའུའི་མཚན། 37

༄ རབ་བྱེད་གཉིས་པ་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

༢༽ བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 38

༡༽ རྟེན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་གནོད་པའི་མཐའ་སྤོང་བ། 38

༢༽ དེ་ལ་ཧ་ཅང་ཞེན་པ་ཆགས་པའི་མཐའ་སྤོང་བའི་ཚུལ། 39

ཀ༽ ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲིར་བསམ་པ། 39

༡༽ ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མདོར་བསྟན་པ། 39

　　༡༽ ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ། 39

　　༢༽ བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། 40

༢༽ དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། 43

༣༽ དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་བསམ་པས་དོན་བསྡུ་བ། 46

ཁ༽ ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ། 49

༡༽ ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ། 49

༢༽ ཟག་བཅས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ། 54

༣༽ ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ། 56

ལེའུའི་མཚན། 60

༄ རབ་བྱེད་གསུམ་པ་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

༣༽ གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 61

  ༡༽ ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། 61

  ༢༽ རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 63

ཀ༽ ཡུལ་བུད་མེད་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ། 63

༡༽ ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ། 63

༢༽ དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བ། 66

༣༽ དེ་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱུར་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བ། 69

ཁ༽ ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། 73

ག༽ གཉེན་པོ་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པའི་ཐབས། 76

༡༽ ལུས་མི་གཙང་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་དུ་མདོར་བསྟན་པ། 76

༢༽ དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 78

  ༡༽ ལུས་མི་གཙང་བའི་རྒྱུར་བསྟན་པ། 78

  ༢༽ ལུས་མི་གཙང་བའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ། 79

  ༣༽ ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ། 80

༣༽ དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པའི་བྱེད་ལས། 83

༼༣༽ སྣང་གཉེན་སྦྱོའི་དོན་བསྡུ་བ། 84

ལེའུའི་མཚན། 85

༄ རབ་བྱེད་བཞི་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

༡༽ བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 87

༡༽ རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ། 87

༢༽ དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 88

ཀ༽ འཇིག་རྟེན་གྱི་མངའ་བདག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ། 88

ཁ༽ ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ། 91

༡༽ སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་སྣང་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ། 91

༡༽ སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་སྣང་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་དངོས། 91

༢༽ དེ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས། 93

༢༽ བྱེ་བྲག་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ། 96

༣༽ ཁྱད་པར་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ། 100

ག༽ རིགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ། 104

༡) རིགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་དངོས། 104
༢) རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པས་ཕྱིག་པ་སྤོང་བར་གདམས་པ། 107
(༣) སྤང་གཉེན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། 108
ལེའུའི་མཚན། 108

༄ རབ་བྱེད་ལྔ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ།

༢) བླང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 110
ཀ) མཐར་འབྲས་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 110
༡) ཐབས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱེད་ལས། 110
༢) ཐབས་བྱུང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། 112
༣) ངོ་བོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོད་སྣང་། 113
ཁ) རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། 114
༡) བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ། 114
༡) སྤྱིར་བསམ་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། 114
༢) བྱེ་བྲག་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 116

༣༽ ཁྱད་པར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེ་བ། 116

༤༽ སྦྱོར་བ་རྣམ་མཁྱེན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། 117

༡༽ ཐབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། 117

༡༽ ཐབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་བ། 117

༢༽ གཞན་དོན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རང་བཞིན། 118

༡༽ ཐབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ། 118

༢༽ དེ་ཉིད་ལམ་ལ་དཀྲི་བའི་ཚུལ། 120

༣༽ ཐབས་མཁས་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན། 121

༣༽ ཐབས་མཁས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན། 123

༡༽ ཐབས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ། 123

༢༽ ཐབས་མཁས་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན། 124

ཀ༽ ཐབས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ། 124

ཁ༽ རྟེན་དེས་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར། 125

ག༽ ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དངོས། 126

༤༽ སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། 127

(༡༽ སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཚུལ། 127

༼༢༽ དེ་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན། 129

༢༽ རིམ་གྱིས་པར་ཕྱིན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། 130

༣༽ བསམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན། 131

༡༽ གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 131

༢༽ མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན། 132

༡༽ མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དངོས། 132

༢༽ མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ། 132

༡༽ རྣམ་མཁྱེན་དག་པའི་ཚད་མ་ཕུལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ། 132

༢༽ དེ་ལྟར་མཐོང་ཚད་མས་རྟོགས་དཀའ་བ། 134

ལེའུའི་མཚན། 135

༄ རབ་བྱེད་དྲུག་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

༣༽ སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 136

༡༽ ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 136

༡༽ སྤང་གཉེན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། 136

༢༽ དེ་དག་གི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 138

དཀར་ཆག

ཀ༽ སྤྱང་བྲ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། 138

ཁ༽ སྤྱང་གཉེན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། 140

ག༽ སྤྱང་བྲ་དུག་གསུམ་སྤྱོང་ཚུལ་ཕྱི་སྐེ་བསྟན་པ། 144

༡༽ ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་ལ་གཏི་མུག་སྤྱོང་བའི་ཐབས། 144

༡༽ སྤྱང་བྲ་གཏི་མུག་གི་འཇུག་པ་བསྟན་པ། 144

༢༽ གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 146

༢༽ མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་སྤྱོང་བའི་ཐབས། 150

༡༽ སྤྱང་བྲ་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། 150

༢༽ གཉེན་པོ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐབས་བསྟན་པ། 150

༣༽ མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེ་སྡང་སྤྱོང་བའི་ཐབས། 152

༡༽ སྤྱང་བྲ་ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱོན་ལ་བསམ་པ། 152

༢༽ གཉེན་པོ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ཏེ་སྤྱང་བའི་ཐབས། 156

༼༣༽ དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ། 159

ལེའུའི་མཚན། 161

དཀར་ཆག

༄ རབ་བྱེད་བདུན་པ་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

༢༽ ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 162

༼༡༽ ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་སྤོང་བར་གདམས་པ། 162

ཀ༽ ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་སྤོང་བར་གདམས་པ་དངོས། 162

ཁ༽ འཕྲོས་དོན་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་དཔྱད་པ། 165

༼༢༽ དེ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས། 167

ཀ༽ ཟག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས། 167

༡༽ ཕྱི་མ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཚུལ། 167

༢༽ གནས་སྐབས་ཀྱི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཚུལ། 170

ཁ༽ ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། 172

༡༽ འབྲས་བུ་མངོན་མཐོའི་རང་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསམ་པ། 172

༢༽ དགེ་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བསམ་པ། 175

༼༣༽ དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། 180

ལེའུའི་མཚན། 182

༄ རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བསྟན་པ།

༤) ཐབས་བྱུང་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ཉན་པའི་སྣོད་སྦྱོང་ཚུལ། 183

༡) དེའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། 183

༢) རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 183

(༡) སྣང་བྱ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། 183

(༢) གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། 188

ཀ) གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། 188

༡) གནས་སྐབས་དངོས་འཛིན་འཛིག་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། 188

༢) མཐར་ཐུག་མྱང་འདས་འགྲུབ་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། 191

༡) སྟོང་ཉིད་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་བྱང་འགྲུབ་ཚུལ། 191

ཀ) སྟོང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། 191

ཁ) དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་འཇུག་ལྡོག་བསྟན་པ། 194

ག) དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ། 196

༢) དེ་ལ་མོས་མེད་སྲིད་མཐར་འཇུག་ཚུལ། 199

ཁ) དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་རིམ་པ། 201

༡༽ ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་རིམ། 201
    ༡༽ ལམ་མཆོག་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གདམས། 201
    ༢༽ དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ལམ་རིམ་བཤད་པ། 202
    ༣༽ ལམ་ཟབ་མཆོག་གི་སྤངས་རྟོགས་རང་བཞིན། 204
    ༡༽ རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྗོགས་ཚུལ། 204
    ༢༽ སྤང་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ། 206
༢༽ ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། 209
༣༽ མདོ་ཡི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། 211
ག༽ དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་འབྲས། 212
༡༽ དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་དངོས། 212
༢༽ འཕྲོས་དོན། 213
    ༡༽ འཕྲོས་དོན་དངོས། 213
    ༢༽ ཞར་བྱུང་། 215
    ༣༽ དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ། 216
ལེའུའི་མཚན། 218

དཀར་ཆག

༄ རབ་བྱེད་དགུ་པ་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ།

༢༽ ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར། 219

༡༽ ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱིར། 219

༡༽ ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོར་བསྟན་པ། 219

༢༽ དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 223

༼༡༽ རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱིར་དགག་པ། 223

༼༢༽ དེའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་དགག་པ། 224

ཀ༽ བདག་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ། 224

ཁ༽ ཆོས་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ། 227

༼༡༽ མཁའ་སོགས་རྟག་པའི་ཆོས་དགག་པ། 227

༼༢༽ དུས་དགག་པའི་རྫས་དགག་པ། 230

༼༣༽ རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པའི་དངོས་དགག་པ། 233

༡༽ དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ། 233

༢༽ བྱེ་བྲག་སོ་སོར་དགག་པ། 234

༡༽ རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ། 234

༼༡༽ ཡུལ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་དགག་པ། 234

(༢) ཡུལ་ཅན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགག་པ། 237
༢) དེ་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ། 238
(༣) གནད་དོན་བསྡུ་བ། 239
༤) ཐར་པ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ། 241
༡) རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག་པ། 241
༢) གཞན་སྡེ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ། 243
༣) དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་གནད་དོན་བསྡུ་བ། 246
ལེའུའི་མཚན། 249

༄ རབ་བྱེད་བཅུ་པ་བདག་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ།

༢) བདག་མེད་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། 250
༡) གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 250
(༡) བདག་ཏུ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དགག་པ། 250
ཀ) བདག་ལྟའི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་དགག་པ། 250
༡) བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ། 250
༡) བདག་ལྟའི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པ། 250

༢༽ བདག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་དགག་པ། 254
༣༽ སེམས་ལྡན་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དགག་པ། 257
༢༽ གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ། 259
༣༽ རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ། 262
ཁ༽ བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། 263
༡༽ ཞར་བྱུང་གྲངས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དགག་པ། 263
༢༽ དངོས་དོན་གང་ཟག་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དགག་པ། 265
ག༽ དེ་ཡི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པར་དགག་པ། 266
༡༽ བདག་དང་བདག་མེད་འདོད་པའི་རབ་དབྱེ། 266
༢༽ དེ་ལས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། 268
༼༢༽ བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། 270
༼༣༽ རྟག་ཆད་བྲལ་བར་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ། 274
ལེའུའི་མཚན། 275

༄ རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་དུས་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ།

༢༽ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 276

༼༡༽ དུས་གསུམ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 276

ཀ༽ དུས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་དགག་པ། 276

༡༽ མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། 276

༢༽ ད་ལྟ་བའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། 280

༣༽ འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། 281

ཁ༽ མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དཔྱད་དེ་སོ་སོར་དགག་པ། 282

༼༡༽ སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་མ་འོངས་པ་དགག་པ། 282

༡༽ རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ། 282

༢༽ དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 284

༡༽ མ་འོངས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། 284

༢༽ མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། 288

༣༽ གཞན་དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ། 289

༼༢༽ གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་ད་ལྟ་བ་དགག་པ། 291

༡༽ རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ། 291

༢༽ དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 292

༣༽ གཞན་དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ། 294

༼༣༽ འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་འདས་པ་དགག་པ། 295
༡༽ རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ། 295
༢༽ དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 296
༣༽ གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ། 299
ལེའུའི་མཚན། 300

༄༅ རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟ་བ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ།

༼༢༽ ལྟ་བ་བདག་མེད་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། 301
ཀ༽ གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། 301
༡༽ སྣོད་ལྡན་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། 301
༢༽ སྣོད་མིན་གང་ཟག་གི་ཉེས་སྐྱོན་བཤད་པ། 302
༼༡༽ གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ། 302
༡༽ གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་དངོས་བསྟན་པ། 302
༢༽ འཕྲོས་དོན། 304
༢༽ རྣམ་དཔྱོད་མི་ལྡན་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ། 305
༣༽ དོན་གཉེར་མི་ལྡན་པའི་ཉེས་སྐྱོན་བསྟན་པ། 307

༡༽ རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ། 307

༼༡༽ ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 307

༼༢༽ གཞི་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 308

༼༣༽ ལམ་འཇུག་ལྡོག་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ། 309

༢༽ ཀུན་ཉོན་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་པའི་སྐྱོན། 310

༣༽ ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་དོན་ལ་མོས་པར་གདམས་པ། 310

༼༣༽ དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་གྲུབ་དོན་བསྟན་པ། 311

ཁ༽ གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། 313

༡༽ ལྟ་བ་བདག་མེད་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ། 313

༼༡༽ ལྟ་བ་བདག་མེད་སྟོང་པའི་རང་བཞིན། 313

༼༢༽ བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས། 321

༡༽ སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་དཀའ་བ། 321

༢༽ དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་དངོས། 322

༼༡༽ རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། 322

ག༽ སྣང་བྱ་དངོས་འཛིན་འཇོམས་པའི་ཆེ་བ། 322

ཁ༽ ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཆེ་བ། 323

ག༽ མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བ། 324
༼༢༽ གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། 325
༢༽ ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། 326
༡༽ ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་མདོར་བསྟན་པ། 326
༢༽ དེ་ཡི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། 328
༡༽ སྤང་བྱ་ཆོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ། 328
༢༽ བླང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན། 330
༣༽ བླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་ལ་གདམས་པ། 332
༡༽ ཆོས་མིན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བར་འདོམས་པ། 332
༢༽ ལེགས་བཤད་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་འདོམས་པ། 333
ལེའུའི་མཚན། 334

༄ རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ།

༼༣༽ བྱེ་བྲག་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 335
ཀ༽ དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། 335
༡༽ སྒྲུབ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོས་དགག་པ། 335

(༡) རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མདོར་བསྟན་པ། 335
༡) རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དངོས། 335
༢) ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བསྟན་པ། 337
༣) དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ། 342
༢) བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དགག་པ། 342
༡) ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དགག་པ། 342
༡) གཟུགས་ཀྱི་མིང་དོན་མ་གྲུབ་པར་མདོར་བསྟན་པ། 342
༢) གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 343
(༡) འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དགག་པ། 343
(༢) རྒྱུ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དགག་པ། 345
༣) དོན་བསྡུས་ཏེ་བལྟ་བྱའི་ཡུལ་དགག་པ། 346
༢) ནང་དབང་པོ་དགག་པ། 347
༣) གསང་བ་རྣམ་ཤེས་དགག་པ། 350
༤) ཤེས་པའི་བྱ་བ་དགག་པ། 350
༡) དབང་པོའི་བྱ་བ་དགག་པ། 350

ཀ༽ མིག་དབང་གི་བྱ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་བཤད་པ། 350

ཁ༽ དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ། 354

༼༢༽ རྣ་བས་སྒྲ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དགག་པ། 355

༢༽ ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་བྱ་བ་དགག་པ། 357

༼༡༽ དབང་མངོན་རྟོག་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དགག་པ། 357

༼༢༽ ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་བྱ་བ་དགག་པ། 358

ཁ༽ ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། 359

༡༽ ཐ་སྙད་ངོ་མཚར་སྒྱུ་མའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ།.. 359

༢༽ ཚུལ་དེ་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ། 361

ལེའུའི་མཚན། 361

༄ རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་མཐར་འཛིན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ།

༼༩༽ མཐའ་བྲལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། 362

ཀ༽ མཐའ་བྲལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས།........... 362

༡༽ མཐའ་བྲལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། 362

༢༽ གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 363

༼༡༽ ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། 363

༡༽ རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ། 363

༢༽ དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 365

༼༡༽ སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རང་བཞིན་དགག་པ། 365

༼༢༽ ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དགག་པ། 366

༼༣༽ མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་དགག་པ། 369

ཀ༽ མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་དགག་པ་དངོས། 369

ཁ༽ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ། 370

༼༤༽ ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། 371

༼༥༽ གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དགག་པ། 372

༼༦༽ ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ། 375

༡༽ འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་རགས་པའི་ཚོགས་པ་དགག་པ། 375

༢༽ རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བསྒྲིག་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་དགག་པ། 377

༣༽ གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་གནད་དོན་བསྡུ་བ། 379

༡༽ གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་གནད་དོན་དངོས། 379

༢༽ ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའི་ཚུལ། 381

༢༽ འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། 382
༣༽ ཀུན་ལ་དཔྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས། 384
༡༽ རྟེན་འབྱུང་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་ཉེས་དམིགས། 384
༢༽ དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ། 385
༼༡༽ ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོས་མཐའ་འགོག་པ། 385
༼༢༽ གང་ཟག་རྟེན་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་མཐའ་འགོག་ཚུལ། 388
ལེའུའི་མཚན། 394

༄ རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ།

ཁ༽ འདུ་བྱེད་སྐྱེས་མཐའ་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། 395
༡༽ རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་ཆོས་གསུམ་སྤྱིར་དགག་པ། 395
༼༡༽ རྒྱུ་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། 395
༡༽ རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། 395
༢༽ འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། 400
༣༽ སྐྱེ་འགག་འགྲོ་འོང་མེད་པར་དོན་བསྡུ་བ། 402
༢༽ ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། 402

༣༽ འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། 405
༡༽ གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ། 405
༢༽ འབྲས་བུ་འབྱུང་འཇིག་བརྟགས་པའི་རིགས་པ། 406
༢༽ སྐྱེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། 407
༡༽ ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། 407
༢༽ དུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། 409
༡༽ སྐྱེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ། 409
༢༽ སྐྱེས་ཟིན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ། 410
༣༽ མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ། 411
༣༽ བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། 412
༼༣༽ རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་ཐལ་བར་གནད་དོན་བསྡུ་བ། 414
ལེའུའི་མཚན། 415

༄ རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ།

༡༽ དེ་ཡི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ། 416
༢༽ རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་བསྡུ་བ། 416

༣༽ བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གནད་དོན་བསྡུ་བ། 417

༼༡༽ བརྗོད་བྱའི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྩོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པ། 417

༼༢༽ དེ་ཡི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 421

ཀ༽ སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ། 421

༡༽ སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ། 421

༢༽ བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ། 422

༣༽ གཉིས་མེད་དོན་དམ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་དབབ་པ། 426

ཁ༽ དངོས་སྨྲའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ། 429

༡༽ སུན་འབྱིན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 429

༢༽ རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། 431

༣༽ དེ་ཡི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། 434

ཀ༽ སྟོང་པ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོར་དོན་བསྡུ་བ། 434

༡༽ བསྒྲུབ་བྱ་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ། 434

༢༽ སྒྲུབ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། 436

༡༽ གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་མེད་པར་དོན་བསྡུ་བ། 436

༢༽ མཐུན་དཔེ་རང་བཞིན་མེད་པར་དོན་བསྡུ་བ། 437

ར༽ དགག་བྱ་སྤྲོས་མཐའ་འགོག་པར་བསྟན་པ། 438
༡༽ དགག་བྱ་སྤྲོས་མཐའ་འགོག་པ་དངོས་བསྟན་པ། 438
༢༽ ཡོད་མེད་ཕྱོགས་རེར་སྨྲ་བའི་སྤྲོས་མཐའ་དགག་པ། 439
ཁ༽ མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་སྐྱོན་ཀ་བྲལ་བར་བསྟན་པ། 442
ལེའུའི་མཚན། 445
བཞི་པ།༽ མཇུག་གི་དོན། 446
༡༽ སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་། 446
༢༽ ཞར་བྱུང་དེ་ཉིད་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་། 446

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄༅། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཨཏཱ་དེ་ཤའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་བཞུགས་སོ༎

འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གཉིས་པ་ཨཏཱ་དེ་ཤ་ནི། སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ལས་པསྙོའི་དབུས་ན་སྐྱེ་བའི་ཟེའུ་འབྲུ་འཛུམ་པར་གྲགས་ནའང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སིནྡྷ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་གཏམ་ཁུངས་མ་དག་ལའང་དེ་སྐད་དུ་གླེང་ངོ༎

དེ་ལ་སིནྡྷ་ལའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་པདྨ་བྱིཾ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་སུ་ཡང་ཚོའི་སྨུ་གུ་གསར་པ་བཟུང་། ཆེར་སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ས་ལ་ནི་སྤྲོ་བར་མ་གྱུར་ཏེ། མཁན་པོ་ཧེ་མ་དེ་ཤ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཨཏཱ་དེ་ཤ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་གྱིས་གྲགས་པའི་ཟླ་འོད་གསལ་བར་བྱས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་དག་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་ཀུན་ཏུ་བྱོན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་པད་བསྙེན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྨུ་གུ་ཀུན་གྱིས་འཛུག་པར་འོས་པའི་རིག་

པའི་གནས་རྣམ་པ་ལྔ་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པར་མཛད། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གནས་མང་པོའང་མངོན་དུ་མཛད་ནས་དོན་གྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཉིད་དུ་བསྐོས། དེའི་ལྷ་དང་། ཞིང་གི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡོ་བྱད་བླངས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཞེངས། གནོད་སྦྱིན་སོས་འཚོ་བ་སྦྱར་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་རེ་བཙུགས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ལས། རེ་ཞིག་གི་ཚེ། ཤར་ཕྱོགས་ན་ལི་ནའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁོར་ཏ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་བ། རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་གཙུག་ན་ཟླ་བ་བསྒྲུབས་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱེམས་པ། བྲམ་ཟེ་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོས། གང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཕྲན་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་ནས་རྩོད་པའི་གྲོལ་བ་རྩུབ་མོས་ཕལ་ཆེར་ཅང་མི་སྨྲ་བའི་གནས་ལ་སྦྱར་རོ། །སྦྱར་ནས་ཀྱང་སླར་ང་རྒྱལ་གྱིས་མེ་ལྕེ་རྣོན་པོ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏེ། དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནང་པའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེ་བའི་གནས་

ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས། རང་རང་གི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བའི་རྫུ་མཚོན་དུ་བཙུགས་ཏེ་རྩོད་པའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པར་དུས་བཏབ་བོ།།

དེར་ནང་པའི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ནི་བག་འཁུམས་པར་གྱུར་ནའང་། སློབ་དཔོན་ཕྱིན་ཐུབ་པའི་ཡུན་སྲིད་ཙམ་དུ་རྩོད་པའི་དུས་བཏབ་པའི་ཚུལ་བྱས་སོ། །དེར་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོར་མ་བྱས་པས་སྤྲུལ་པའི་བྱ་རོག་གཅིག་བྱུང་བའི་མགུལ་པར་སློབ་དཔོན་སྤྱན་འདྲེན་པའི་འཕྲིན་ཡིག་བཟུང་ཏེ་སོང་ངོ་།།

དེས་སློབ་དཔོན་ལ་བརྡ་འཕྲོད་དེ་ཀཱང་མགྱོགས་ཀྱི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་པ་ན་ལམ་དུ་ལྡིན་པའི་ལྷ་མོ་ཟེར་ཏེ་སྲུ་སྐྱེགས་ཀྱི་རིགས་ལས་མངལ་ཆགས་མ་གཅིག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་སློང་མཁས་པའི་མིག་དགོས་ཞེས་བསླངས་པས་སྤྱན་ཡ་གཅིག་དེ་ལ་ཕྱིན་ནོ།།

དེར་ཐུན་ཚོད་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ནཱ་ལེནྡྲར་ཕེབས་ནས། ནམ་སྲུ་སྐྱེགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལྷགས་པ་ན། དེ་དག་གི་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་སྲིང་མོ་པཎྜི་ཏ་དང་། ནེ་ཙོ་དང་། ཐོད་ལེ་ཀོར་རྣམས། དགེ་བསྙེན་སྤྱི་བརྫོལ་ཅན་དང་། བྱི་ལ་དང་། མར་ནག་གི་བུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏུལ། དེའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་ལ་མིག་ཡ་གཅིག

པ་ཞེས་དཔྱིས་གདགས་པར་སྨྲས་པ་ལ།

དྲག་པོ་མིག་གསུམ་ལྡན་ཡང་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད།།

བརྒྱ་བྱིན་མིག་སྟོང་ལྡན་ཡང་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད།།

ཨཱརྱ་དེ་ཞ་མིག་གཅིག་པོ་ནི་གང་ཡིན་དེས།།

སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་ཡི་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྒོལ་འཇོམས་པའི་གླེང་གཞིར་བྱས་ནས། སྒྲུབ་པ་དང་། སུན་འབྱིན་པའི་ཚིག་གི་མེ་ལྕེ་ནི་སྤར། རབ་ཏུ་འབར། ཤིན་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་ནས་གཞུང་ལུགས་ངན་པའི་གཏམ་གྱི་ཚང་ཚིང་ནི་བསྲེགས། དབང་ཕྱུག་ཉིད་དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བརྟན་པ་ནི་ཕྲོགས། འགྲོས་པར་བྱ་བའི་ལམ་ནི་རིག་སྔགས་ཀྱིས་བཅད། གདུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ལ་ཤིན་ཏུ་བབ་པར་གཟིགས་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བཙོན་རར་ཞུགས་པར་བྱས་སོ།།

དེར་གླེགས་བམ་རྣམས་བསླུགས་པས་རང་ཉིད་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་མཐོང་ནས་སྔར་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྱོད། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གྱུར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྡེ་

སྟོད་གསུམ་འཛིན་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་འགྲན་ཟླས་དབེན་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔའ་བོའི་ཞབས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་མཐར་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་བཏགས། ཡུལ་ཀཉྩི་དང་ཉེ་བའི་རཾ་ག་ནཱ་ཐཱ་ཞེས་བྱ་བར་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ལ་དོན་གྱི་བསྟན་པ་གཏད་དེ་སྐུ་དངོས་ལས་འདས་སོ།། །།

རྣམ་ཐར་འདི་ཉིད་ཨ་འཛོམས་པར་མ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་སྤྱི་འགྱུར་རྒྱུད་འབུམ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་༼འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཁྱབ་པའི་རྒྱན་༽ལས་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་བཞིན་བཀོད་པ་ལགས་སོ།།

༄༅། །དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཀླུ་དབང་དགོངས་རྒྱན་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡེ།

གང་ཞིག་ཟབ་ཞི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེ།།
ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་འགྲོ་ལ་སྟོན་མཛད་པ།།
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ།།
བསྟན་བཅོས་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རབ་བཤད་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པར་

བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་དེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཙ་ཏུཿཤ་ཏ་ཀ་ཤཱསྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ནཱ་མ།
བོད་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་ན། ཙཏུཿཤཏཀ བཞི་བརྒྱ་པ། ≡ཤཱསྟྲ།[1] བསྟན་བཅོས། ཀཱ་རི་ཀཱ ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ནཱ་མ། ཞེས་བྱ་བའི། ཞེས་སྦྱོར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྣ་ཚོགས་ཕྱིར་འཚོས་པས་ན་བསྟན་བཅོས། ཚིག་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་བརྒྱར་གྲངས་ངེས་པས་ན་བཞི་བརྒྱ་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་སྦྱོར་བ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་སྦྱོར་ཏེ།

1 ལྷ་ཙུང་དེབ་གཟུགས། ༣-༡༡། ༼ཀླཱ་སྟི༽

ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

བཞི་སྒྲ་མི་མངོན་བྱས་ཕྱིར་དང་། །རྟོག་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱར་བརྗོད་པ་སྟེ། །འཛིན་པ་བཅོས་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་བཞི་སྒྲ་མི་མངོན་བྱས་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན། རེད་མདའ་བས། བསྟན་བཅོས་རྒྱ་བའི་སྐད་གླེགས་བམ་དུ། ཤ་ཏ་ཀཾ་ཤཱསྟྲ[2] ཞེས། བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱུང་བས། དང་པོའི་སྒྲ་ཙ་ཏུཿ མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།།

དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པས་དམ་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ།

ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བར། གང་གིས་རྟེན་

2 ཟླ་ཚུང་དེབ་གཟུགས། ༥-༣། ༼ཀླུ་སྒྲི༽

ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར།།

སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཟིན་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཟུར་དུ་མ་བཀོད་པར་འཆད་པའི་ལན་མཛད་པ་དེ་ཉིད་འཐད་པར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཇེ་བཙུན་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས། རྒྱལ་པོའི་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་པར་སྡེ་སྣོད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་དུ། ལོ་ཙཱ་བས་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིག་བཀོད་པའོ།།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། སྤྱི་དོན་བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང་། བཤད་བྱ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

སྔོན་གྱི་ལོ་པཎ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ནཱ

ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་འགོ་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་མཛད་པས། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་རྩིས་འགོ་ཡན་ལག་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ།

དང་པོ་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ནི།

པདྨ་ལས་འཁྲུངས་ལུས་མཆོག་སྙེད།།

སོགས་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས། རྫུས་ཏེ་སྐུ་འཁྲུངས་པར་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་འདི་ནི་སིངྒ་ལའི་གླིང་དུ་འཁྲུངས་པ། སིངྒ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཤིག་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། སིངྒ་ལའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡང་རྩེར་སོན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར་པ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་རྒྱན་གཅིག་དཔལ་

འཕགས་པ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད།

གཉིས་པ་སྨྱུའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ནི།

གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གཟུར་གནས་བློ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གི་ཆེད་དུ་མཛད།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་ནི།

གཞུང་འདི་ལས་ཐ་སྙད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སློབ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་འཆད་པར་མཛད་པས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ།

འདིའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གང་གི་ཕྱིར་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་འདི་ནི། །སློབ་དཔོན་

ཀླུ་སྒྲུབ་སློབ་མར་གནང་བར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ཡི་དེ་ཉིད་ལུགས་ལས་ལུགས་གཞན་མེད།།

སོགས་ཀྱིས་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་རྣམ་རིག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲལ་བ་བཀག་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་དབུ་ནས་ཞབས་སུ་བསྡུས་པའི་དོན་ནི།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །≡གསུངས་པའི་དོན་ལྟར། (3)

ཐབས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཟླ་བས་གཞུང་འདིའི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཀག་ནས། རང་བཞེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

3 སི་ཁྲོན་དེབ་གཟུགས། ༦-༡༧། ཟླ་ཏུང་དེབ་གཟུགས། ༦-༡༣། ༼ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར།༽

དེ་ཉིད་ལས།

ད་ལྟའི་སྟོན་ངག་མཁན་གྱིས་རྣམ་གཉིས་བྱས།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྟོན་ངག་མཁན་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་རྗོད་བྱེད་གཞུང་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་ཆོས་བརྒྱ་པ་དང་། དེ་མན་གྱི་རབ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྟོད་པ་བརྒྱ་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སུ་བྱས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རྣམ་རིག་སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲལ་བ་དག་བཀག་ནས།

རང་ལུགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་།

དེ་ཉིད་ལས།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འདོད་པས་དེའི་སྤྱི་དོན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་རིམ་གྱིས་

དོན་དམ་སྟོན་གྱུར་པ།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཟབ་མོ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་གི་བསྡུས་དོན་དང་བཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་དགོས་པ་ནི།

གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་ཏེ། རེ་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱད་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། མ་རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཙམ་དུ་བས་སོ་སྙམ་པ་ལ། འདིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པས། ལོག་པར་རྟོག་པ་ཟློག་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་སུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་དང་།

མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི།

སློབ་དཔོན་གྱིས།

དོན་དམ་གཟིགས་པར་བགྱི་སླད་དངོས་པོ་རྣམས། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་གོམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ། ཐབས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཚུལ་མིན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ནང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། སྤང་བྱ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཐབས་བྱུང་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་

ཉན་པའི་སྐོར་སྤྲོད་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྟག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་འཆི་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་མི་རྟག་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ། དང་པོ།

གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །
རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད།།
ཡོད་ངེས་རྣལ་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན།།
དེ་ལས་མ་ཐུངས་གཞན་ཅི་ཡོད།།

གང་ཞིག་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཤིང་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའམ་ཁམས་གསུམ་

གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་གང་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་རྒྱུར་བྱས་ནས་གདགས་པའི་གང་ཟག་ནི། སྐྱེས་པའི་གནས་དེ་དང་དེར་འཇིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་འཇིག་རྟེན་ནོ་སོགས་དང་།

འཆི་བདག་ནི་ཇི་སྐད་འདོད་པ་བཞིན་བྱ་བ་ལ་མངའ་བཙན་པའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདིའི་མངའ་བདག་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་ཉིད་འཆི་བདག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་མ་སྒྱུར་བ་དང་།

གཞན་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་པོ་མ་ཡིན་པས་ན་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་མེད་པ། གཤིན་རྗེ་མ་རལ་གྱི་གདེང་པ་ལྟར་སྲོག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཡོད་པ་དང་། གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ལ་རག་ལས་པ་དེས་ན་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་བག་ཡོད་པར་བྱ་སྟེ།

བག་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། །འཆི་བའི་གནས་

སུ་ཐུབ་པས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བག་ཡོད་པར་བྱ་སྟེ། འཆི་བ་ཐློག་པའི་ཐབས་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པར། འཆི་བདག་གི་དཀྱིལ་ན་གནས་བཞིན་དུ་ཡང་བྱ་བ་བྱས་པ་ལྟར་འཚོས་ཤིང་རྩལ་མ་སོས་དལ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་ན་ནི། དེ་ལས་མ་རུངས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ན།

ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཆི་བདག་གི་རྒྱལ་པོས་གནོད་པ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱེས་མཐའ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དང་། མཐོ་མཐའ་ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། བསགས་མཐའ་འཛད་པའི་

ཆོས་ཅན་ལ་བསམམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ། འདུས་མཐའ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཆི་བར་བྱ་ཕྱིར་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང་།།
གཞན་དབང་འགྲོ་བའི་ངང་ཅན་ལ།།
འཆི་བ་བྱ་བ་ལྟར་སྣང་སྟེ།།
གསོན་པ་བྱ་བ་མིན་ལྟར་རོ།།

འོན་ཀྱང་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་གསོན་པ་ཡོད་པས་རེ་ཞིག་དེ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་སྙམ་ན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ན་ཡང་འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་། བར་དུ་གནས་པ་ན་ཡང་རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། རྒུད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཐར་འཆི་བདག་གི་མདུན་ཁོ་ནར་འགྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་ལ་བརྟགས་ན། འབྲས་བུ་འཆི་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྣང་སྟེ་གསོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པ་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་

རོ། །གང་སྐྱེས་པའི་མཐའ་མ་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཚེ་ཚད་ངེས་མེད་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱིས་འདས་དུས་ཐུང་ངུ་ལྟར།།
མཐོང་ཞིང་མ་འོངས་གཞན་དུ་ན།།
ཁྱོད་མཉམ་མི་མཉམ་ལྟར་སེམས་དེ།།
གསལ་བར་འཛིགས་པའི་ཨོ་དོད་འབྲ།།

བདག་ད་ལྟ་ན་ཚོད་གཞོན་པས་རེ་ཞིག་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་མྱངས་ནས་གཟོད་འཆི་བ་ཟློག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྙམ་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་སྔར་འདས་པའི་དུས་ཐུང་ངུ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་མ་འོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དུས་རིང་པོ་ལྟར་སྣང་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ནི། ཆེས་གསལ་བར་འཆི་བ་ལ་འཛིགས་པའི་ཨོ་དོད་འབོད་པ་དང་འདྲ་བས།ཚེ་ཚད་ངེས་མེད་ལ་

བསམམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི།

གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐྱི་མཐུན་ཕྱིར།།
ཁྱོད་ལ་འཆི་བའི་འཇིགས་མེད་ན།།
གཅིག་ལ་གནོད་གང་དེ་ཐག་དོག །
སྙོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་འགྱུར་རམ།།

འཆི་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་གཅིག་བུ་འཇིགས་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལའང་སྐྱི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་ན། ཁྱོད་གཅིག་བུ་ལ་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་ལ་ཡང་ཐག་དོག་གི་སྙོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལྷ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རམ་ཅི། འཆི་བ་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཟློག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི།

ནད་བཅས་རྒ་བ་གསོ་བྱ་དེས།།
དེ་དག་ལ་ཕྱོད་མི་འཇིགས་མོད།།
ཆད་པ་ཕྱི་མ་≡བཅོར་[4]མེད་པས།།
ཕྱོད་ཆེས་གསལ་བར་དེ་ལ་འཇིགས།།

གསོ་དཔྱད་དང་བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནད་དང་རྒ་བ་རེ་ཞིག་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། ནད་གསོ་དཔྱད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྒ་བ་རེ་ཞིག་བཅུད་ལེན་གྱིས་གསོ་བར་བྱར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས། དེ་དག་ལ་ཕྱོད་མི་འཇིགས་མོད། ཆད་པ་ཕྱི་མ་འཆི་བ་འདི་ནི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད་པས། ཕྱོད་ནི་ཆེས་གསལ་བར་འཆི་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལ

4 དཔེ་སྣར་མ་ཕྱི་སྡེ་དགེ་དཔེ་རིང་། ༡ཁ-༥། ཅོ་ནེ་དཔེ་རིང་། ༡ཁ-༥། གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༣ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༣ཀ-༩། ༼བཅོར༽ ཞེས་བྱུང་། འགྲེལ་པར་གསལ་བ་ལྟར། ༼བཅོས༽ ཞེས་མིན་ནམ་སྙམ། ཞུ་དག་པའི་མཆན།

འཇིགས་པར་རིགས་སོ། །

བཞི་པ་འཆི་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི།

གསད་པར་བྱ་བའི་ཕྱུགས་རྣམས་ལྟར། །
འཆི་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ཞིང་། །
གཞན་ཡང་འཆི་བར་སྣང་གྱུར་ན། །
ཁྱོད་ལ་འཆི་བདག་འཇིགས་ཅིས་མེད། །

ད་ལྟ་འཆི་བ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་རེ་ཞིག་དེ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་སྙམ་ན། དཔེར་ན་གང་གསད་པར་བྱ་བའི་ཕྱུགས་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་རིམ་བཞིན་གསོད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ལྟར། སྐྱེར་འཆི་བ་ནི་ན་དང་མི་ན་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དང་གཞན་ཡང་འཆི་བར་མཐོང་ཆོས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་ན། ཁྱོད་ལ་འཆི་བདག་གི་འཇིགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་མེད་དེ་འཇིགས་པར་རིགས་སོ། །

ལྔ་པ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི།

དུས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
བདག་རྟག་སྙམ་དུ་≡སེམས་ན་[5]ནི།།
ནམ་ཞིག་དུས་ན་འཆི་བདག་གིས།།
ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།།

འཆི་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་མོད་ཀྱི་དུས་ནམ་འཆི་མ་ངེས་པས་མི་འཇིགས་སོ་སྙམ་ན། འཆི་བའི་དུས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་རེ་ཞིག་མི་འཆི་བར་རྟག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི་ཆེས་བླུན་པའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། འཆི་བའི་དུས་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ནམ་ཞིག་གི་དུས་ན་གནོན་མི་ཟ་བར་འཆི་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ངེས་པར་གྱུར་པས། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

5 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༣ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༣ཁ-༣། ༼སེམས་ནས།༽

གཉིས་པ་མཐོ་མཐའ་ལྟུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི།

མ་འོངས་པ་ཡི་དོན་ལྟ་ཞིང་།།
གསོན་པ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ན།།
བདག་ཉིད་འཆོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི།།
≡རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ཞེས་[6]སུ་ཞིག་སྨྲ།།

འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ནི་སྔར་མ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་དཔའ་བོ་སོགས་སྙེད་བཀུར་དང་མངའ་ཐང་ཅན་ནི་དེ་ལ་མི་འཇིགས་པས་རེ་ཞིག་དེའི་ཆེད་དུ་སྙེད་བཀུར་དང་མངའ་ཐང་སོགས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཚེ་འདིར་མ་འོངས་པ་ཡི་དོན་སྙེད་བཀུར་དང་མངའ་ཐང་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་། རང་གི་གསོན་པའི་ཚེ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ན་ནི། སྙེད་བཀུར་སོགས་མཐོན་པོའི་མཐའ་མ་ལྟུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མངའ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསོན་པའི་ཚེ་འདི་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་འཆོང་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱོད་

6 གསེར་ཕྲེང་མ་དཔེ་རིང་། ༡ཀ-༧། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༢ཁ-༣། (བྱམས་ལྡན་མཁས་པ།)

པ་ལ། བདག་ཉིད་ནི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་བར་བྱེད། དེ་བས་ན་མཐོན་པོའི་མཐའ་མ་ལྷུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བསགས་མཐའ་འཛད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚུལ་དེས་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་གཏའ་མར་བཞག་བྱས་ཏེ།།
སྡིག་ལས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱེད།།
ངེས་པར་འགྲོད་ནི་མཁས་རྣམས་ལྟར།།
བདག་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་ཟད།།

འོ་ན་སྲོག་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་བསགས་ཏེ་སྡིག་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། བསགས་པ་འཛད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚེ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བདག་རང་ཉིད་ཕྱི་མ་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཏའ་མར་བཞག་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་

རྒྱུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱེད། དེ་བས་ན་ངེས་པར་ཁྱོད་ནི་མཁས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྟར་བདག་རང་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་བསགས་པ་འཛད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོན་བསྟུབ་ལ། ཕྲ་བ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་དང་། རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རྟོག་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

སྲུ་ལའང་གསོན་པ་ཞེས་བྱ་བ།།
སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལས་གཞན་མེད།།
སྐྱེ་བོས་དེ་ངེས་མི་རིག་པ།།
དེས་ན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དཀོན།།

སེམས་ཅན་སྲུ་ལའང་གསོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲ་བ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་ལས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་མ་ངེས་ཤིང་

མངོན་སུམ་དུ་མི་རིག་པ་དེས་ན་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དཀོན་པར་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རྟོག་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཁྱོད་རིང་གསོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་།།
རྒན་ཉིད་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན།།
ཨེ་མ་ཁྱོད་སྤྱོད་སྐྱེ་བོ་ནི།།
འདྲ་ལ་དམ་པ་ལྟ་བུར་ཟ་སྣང་།།[7]

གསོན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཚེ་རིང་བ་ཉིད་ངེས་པར་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཞེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ནི་ཚེ་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། གཉེར་མ་དང་མགོ་སྐྱ་བ་སོགས་ན་ཚོད་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་རྒན་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན་ཡང་། ཨེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་དམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་གཟིགས་ན་ནི་རྟག་པར་

7 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡ཀ-༧། ༼འགྱུར།༽

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པར་ཟད་དོ།།

བཞི་པ་འདུས་མཐའ་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ལ། འབྲལ་བ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྲེད་ཞེན་སྤོང་བའི་ཐབས་དང་། འདུས་པ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་དབེན་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ།

ཁྱོད་རང་འཆི་ལ་སྲེད་དན་ན།།
བུ་སོགས་རྣམས་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཡིན།།
རང་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྐྱ་བོ་ནི།།
ཅི་ལྟ་བུར་ན་སྨད་མི་འགྱུར།།
གང་ཚེ་འགའ་ཞིག་མ་བཅོལ་བར།།
རང་ཉིད་བུར་གྱུར་དེ་ཡི་ཚེ།།
མ་བྲིས་ཉིད་དུ་དེ་འགྲོ་བ།།
རིགས་པར་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ།།

གཏི་མུག་ཕྱིར་ན་བྱ་ཡི་ནི།།
≡རྣམ་པར་[8]རྟོག་པ་མེད་པར་ཟད།།
འདི་ཡི་འགྲོ་བར་སྐྱོ་བ་ཉིད།།
རྒྱས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།།
ཇི་ལྟར་ཕ་ལ་བུ་སྡུག་པ།།
དེ་ལྟར་དེ་ལ་སྐྱེ་མ་ཡིན།།
འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལོག་ཏུ་འགྲོ།།
དེ་ཕྱིར་མཐོ་རིས་ཀྱང་རྟེད་དཀའ།།
གང་ཚེ་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ།།
འགའ་ཡང་སྡུག་ཅེས་བྱ་ཡོད་མིན།།
དེ་ཚེ་ཆགས་པ་འཚོང་དང་ནི།།
འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཟད།།
བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི།།

8 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡ཀ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡ཀ-༣། ༼རྣམ་པ།༽

མི་རྣམས་སྙིང་ལས་སྐྱུར་ཕྱོག་སྟེ།།
ཆགས་ལའང་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བ་ཡིས།།
མཚོན་པའི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ལྟོས།།
གནོད་པས་གཟིར་བ་བྲུས་ཟིན་ཀྱང་།།
ཡོན་ཏན་མེད་སླམ་ཤེས་བཞིན་དུ།།
ཁྲོད་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱིར་འཚོས་འགྱུར།།
དེ་ཡང་བདག་ལ་མི་རིགས་སོ།།
སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པར་འགོད་ལྟ་བུར།།
འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་འཁྱམས།།
སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ།།
སྡུག་བསྔལ་འགོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་ཉིད་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལ་མི་སེམས་པར་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྡུ་ངན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་ཀ་ཤིའི་དབང་གིས་མི་འདོད་བཞིན་

དུ་བུ་སོགས་དང་བྲལ་བ་ནི་མི་བཟོད་པས་ངེས་པར་སྨྲ་ངན་བྱ་བར་འོས་ཀྱི་རང་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན།

ཁྱོད་རང་ཉིད་འཆི་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྨྲ་ངན་བྱ་བར་འོས་ན། གཞན་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་སྨྲ་ངན་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཆི་བ་ལས་འདས་པས་ན་གཞན་འཆི་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྨྲ་ངན་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི། སྐྱོན་མཚུངས་པས་རང་ཉིད་སྤྱོ་བྱ་སྨྲ་ངན་གྱི་གནས་ལ་སྨྲ་ངན་མི་བྱ་བར། གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྨྲ་ངན་བྱེད་དགོས་པར་སྨྲ་བ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཅི་ལྟ་བུར་ན་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་སྨད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དེ་བས་ན་འབྲལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་རྟག་པས་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་སྨྲ་ངན་བྱ་བར་མི་འོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་བུ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དྲིས་པར་གློ་བུར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སྨྲ་ངན་≡བྱེད་དམ་སྙམ་ན།[9] དུས་གང་གི་ཚེ་ཡུལ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཐོག་མར་ཡང་མ་དྲིས་མ་བཅོལ་བར་རང་

9 སི་ཁྲོན་དཔེ་གཟུགས། ༡༧-༡༩། ལྷ་ཏུང་དཔེ་གཟུགས། ༡༧-༩། ༼བྱེད་དོ་སྙམ་ན།༽

ཉིད་ཀྱི་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཚེ། ཐ་མར་ཡང་མ་དྲིས་པ་པོ་ཉིད་དུ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མ་དྲིས་པར་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་མེད་པར་བརྡའམ་རྣམ་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བསྟན་མོད་ཀྱི་ཁྱོད་རང་ཉིད་གཏི་མུག་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན། བུ་ཡིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་བརྡ་ཡི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཟད་དོ། །འདི་ཡང་ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བབས་དང་བསྟུན་ཏེ་སྨྲས་པ་ལགས་སོ།།

འོན་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་བ་བགོས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བུ་འདི་ཡི་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱུན་འགྱུར་བའི་རྒྱས་པས་ཁྱོད་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་བུ་ལ་ཆེས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་མྱ་ངན་བཟོད་གླགས་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཕ་ལ་ནི་བུ་དེ་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་

ཡི་སྒོ་ནས་ཆགས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་བུ་དེ་ལ་ནི་ཕ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པས། དོན་མེད་པའི་སྲིད་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལོག་ནས་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་མཐོ་རིས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཏེ་ཕ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བུ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའམ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་གང་ལྟར་ཡང་ཆགས་པར་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གང་གི་ཚེ་རང་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་བུ་འགའ་ལ་ཡང་སྙིང་དུ་སྡུག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཆགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཚུར་རང་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལན་དུ་སླར་ཡང་ཕར་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྗེ་བའི་ཚོང་དང་ནི་འདྲ་བའི་ཞེན་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཟད་པས་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

བུ་ལ་དེ་ལྟར་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་ཆགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་

ལྟོས་ནས་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བུ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་མྱུར་དུ་ལྡོག་པར་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ཆགས་པ་ལའང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བརྟན་པར་བྲལ་བ་ཡིས་མཚོན་པའི་རྒྱུ་ཆགས་པའང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི་བུ་ཡི་དོན་དུ་སྨྱུ་ངན་བྱ་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་དང་བསྟུན་ནས་སྐྲ་འབལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་རང་ལ་ཅི་ཙམ་གཟིར་བར་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་གཞན་ལ་འདི་དང་ཕྱི་མར་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་སྙམ་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་། ཁྱོད་ནི་བདག་རང་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྲ་འབལ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་བདག་ལ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ།།

དེ་ལྟར་གཟིར་བ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་མོད་ཀྱི་སྡུག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་དང་འབྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྲང་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཇི་ཙམ་སྡུག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་འབྲལ་བ་ཡོད་པས་ན། དེ་དང་འབྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཆེས་ཆེར་རྣམ་པར་འགོད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་འཁྲུམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྐྱེ་ རྒ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། སྔར་ཡང་གཉེན་བྱམས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཕྲེད་ཅིང་འགོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།

གཉིས་པ་འདུས་པ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདུས་པ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ནི།

གང་གི་འདུ་བ་ཟདགའཡིན་དེའི།། [10]

10 སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༧ཁ-༣། ༼གདམས་ཡིན་དེའི། ༽

འབྲལ་བ་ཅི་ལྟར་དགའམ་ཡིན།།
འདུ་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དག །
ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བར་སྣང་མིན་ནམ།།

དེ་ལྟར་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྲུ་དྭན་མི་འོས་མོད་ཀྱི་འདུས་པ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དགའ་བར་རིགས་སོ་སྙམ་ན། གང་གི་ལྟར་ན་འདུ་བ་དགའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་འབྲལ་བ་ལ་ཡང་ཅི་ལྟར་ན་དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། འདུ་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བར་སྣང་བ་མིན་ནམ་ཅི། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

བཀྲ་ཤིས་མ་དང་རྣ་ནག་མ་འཇུག་པ་བཞིན་དང་། ཁ་ཟས་དུག་ཅན་དང་། མཆིལ་བའི་ཟས་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་བཞིན་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་འབྲལ་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ནི།

འདས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལ།།
མ་འོངས་ཐ་མ་ཡོད་མིན་ན།།
ཅིས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདུ་མཐོང་ཞིང་།།
རིང་པོར་གྱུར་ཀྱང་བྲལ་བ་མིན།།

ནམ་ཞིག་འབྲལ་བར་ངེས་མོད་ཀྱི་འདུ་བ་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པའི་སྣང་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་དཀའ་བོ་སྙམ་ན། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་འཁོར་བ་འདིའི་འདས་པ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ལ། མ་འོངས་པ་ལའང་ཐ་མ་ཡོད་པ་མིན་ན། རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གིས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འདུ་བ་སྐད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་ཙམ་ལ་རིང་དུ་མཐོང་ཞིང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བར་དུ་འབྲལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྲལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མཐོང་བ་མིན། དེ་བས་ན་འབྲལ་བ་ཡུན་རིང་བའི་ཆོས་ལ་བསམས་ཏེ་

ཞེན་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་འདུ་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ནི།

སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་དུས་དེ་རྣམས།།
ངེས་པར་དགྲ་དང་འདྲར་འགྱུར་ཏེ།།
དེས་ན་དགྲར་གྱུར་དེ་དག་ལ།།
རྣམ་ཀུན་ཤྱོད་འདོད་ཆགས་མི་བྱ།།

འཕྲལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་གྱུར་མོད་དུས་ཚིགས་ཟབ་ཚུན་གསོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདུ་བ་ལ་ཞེན་པར་འོས་སོ་སྙམ་ན། སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་དུས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གསོན་པའི་ཚེ་ཟད་པར་བྱས་པས་ངེས་པར་སྲོག་ཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དགྲ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་པའི་འདུ་བ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤྱོད་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་དབེན་པར་བསྟེན་པའི་ཐབས་ནི།

ནྒོ་ངན་བྲལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས།།
ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ན།།
མཁས་པ་སུ་ཞིག་ངེས་པར་ནི།།
བྱ་དགོས་ཆད་པས་བྱེད་པར་འགྱུར།།
ཁྱོད་འདི་བྱུས་ནས་གསལ་བར་ནི།།
ནགས་སུ་འགྲོ་བྱ་སྙམ་སེམས་ན།།
གང་ཞིག་བྱུས་ཀྱང་གཏང་བྱ་བ།།
དེ་བྱུས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

དེ་ལྟར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དབེན་པ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི། གལ་ཏེ་ནྒོ་ངན་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་དུང་ཡང་མཛའ་བཤེས་གཉེན་འདུན་དང་བྲལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ན། མཁས་པ་སུ་ཞིག་ནས

ཞིག་ངེས་པར་ནི་འབྲལ་བར་བྱ་དགོས་ན་ད་ལྟ་རང་དབང་གིས་མི་བྱེད་པར་འཆི་བདག་གི་ཚད་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲལ་བར་བྱེད་འཇུག་པར་འགྱུར་རམ་ཅི། དེ་བས་ན་རང་དབང་དང་བཅས་པའི་དུས་འདིར་ངེས་པར་བྱུང་སྟེ་དབེན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

བདེན་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བདག་གིས་བུ་བསྐྱེད་དེ་ཁྱིམ་གྱི་ཁུར་བཀལ་ནས་གཞོད་ནགས་སུ་འགྲོའོ་སྙམ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་བྱ་བའི་འགྲོ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ནམ་ཞིག་གསལ་བར་ནི་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། གང་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་གཏོན་མི་ཟ་བར་གཏང་བར་བྱ་བ་དེ་ད་ལྟ་དེ་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ལེ་ལོ་དང་ཕྱི་བཤོལ་སྤངས་ཏེ་དབེན་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ནི།

བདག་ནི་འཆི་འོ་སྙམ་སེམས་པ།།
གང་ལ་ངེས་པར་ཡོད་གྱུར་པ།།

དེ་ནི་ཆགས་པ་ཡོངས་བཏང་ཕྱིར།།
འཆི་བདག་ལ་ཡང་གལ་འཇིགས།།

དེ་ལྟར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདག་ནི་ངེས་པར་འཆིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་སྐྱེ་བོ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར། ནམ་ཞིག་འཆི་བདག་ལ་ཡང་གལ་འཇིགས་ཏེ་ཐར་པ་སྒྲུབ་འདས་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའོ།། །།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་གནོད་པའི་མཐའ་སྤོང་བ་དང་། དེ་ལ་ཧ་ཅང་ཞེན་པ་ཆགས་པའི་མཐའ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི།།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བསྲུང་བྱ།།
ཁྲིམས་ལྡན་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་ནི།།
དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད།།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྙེན་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ལུས་རྟེན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་མི་རྟག་པའི་གཏམ་གྱིས་ལུས་མི་རྟག་པ་སྙིང་པོ་མེད་པ་འདིས་ཅི་བྱ་སྙམ་དུ་དོན་མ་ཡིན་པར་དྲན་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་སུ་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཏ་ཙང་ཞེན་པ་ཆགས་པའི་མཐའ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བསམ་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་བསམས་པས་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལུས་ཉིད་ལས།།
སྐྱེ་ཞིང་བདེ་བ་གཞན་ལས་ན།།

སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་སྣོད་གྱུར་པ།།
ཁོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཅི་སྙེ་གྲུས།།

དེ་ལྟར་ལུས་ལ་གནོད་པའི་མཐའ་སྤོང་དགོས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཧ་ཅང་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་མི་རྣམས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་ལུས་འདི་ཉིད་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བདེ་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྐྱེན་གཞན་ཟས་གོས་སོགས་ལས་བྱུང་བས་ན། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་ཁོག་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཅི་སྙེ་གྲུས་པར་བྱེད། དེ་བས་ན་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཚེ་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལྟར།།
ཤས་ཆེར་མི་ལ་མི་འབྱུང་ན།།
དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དེ།།
ཚུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་བྱེད་དམ།།

འཇིག་རྟེན་བདེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་།།
བདེ་གྱུར་དག་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་སྟེ།།
དེས་ན་སྐྱེ་བོ་འཇིག་འདི་ལ།།
སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་སྙེགས་པ་འདྲ།།
སྡུག་བསྔལ་འདོད་པས་རྙེད་འགྱུར་གྱི།།
འདོད་པས་བདེ་བ་ག་ལ་ཡིན།།
ཁྱོད་ཅིས་དཀོན་པ་ལ་གྲུས་ཤིང་།།
མོད་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་མི་འཛིགས།།
བདེ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་པོ་ནི།།
སྡུག་བསྔལ་སྟོད་དུ་འགྱུར་བ་དེ།།
ལུས་ལ་གྲུས་དང་དགྲ་ལ་གྲུས།།
དེ་དག་གཉིས་ནི་མཚུངས་པར་སྣང་།།

བདེ་བའི་ཚོགས་ཆས་ནི་ཆེས་མང་ཞིང་དེས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་ཤས་ཆེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། རྣམ་པར་དཔྱད་

པ་གང་གི་ཚེ་བདེ་བ་ནི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལྟར་ཤས་ཆེར་མི་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་ན། དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆེན་པོ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་ཆུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དམ་ཅི། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་བདེ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་ཞེན་ནའང་། བདེ་བར་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱེ་བོ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་ནི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ལྟར་རྗེས་སུ་བསྙེགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་བས་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྟག་ཏུ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་ནི་རྙེད་སླ་བ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་ཁྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་གིས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་དགོན་པའི་ལུས་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་གུས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་མི་འཇིགས། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་

སྟེ། བདེ་བ་ལྟར་སྣང་བར་གྱུར་པའི་ལུས་པོ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་སྟེ། དེ་བས་ན་རང་གི་ལུས་ལ་གུས་པ་དང་། གཞན་དགྲ་ལ་གུས་པ་དེ་དག་གཉིས་ནི་མཚུངས་པར་སྣང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་འགོར་བས་ཀྱང་།།
བདེ་བའི་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ།།
རང་བཞིན་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གནོན་ཞེས།།
བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ།།
ཐ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱིས་སོ།།
སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི།།
ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཇོམས་པར་བྱེད།།
བདེ་བ་རྟོག་པའི་དབང་གྱུར་ཅིང་།།

རྟོག་པ་སྡུག་བསྔལ་དབང་གྱུར་པ།།
དེ་ཕྱིར་ཀུན་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས།།
ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་ཅི་ཡང་མེད།།
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དུས་འགྲོ་བ།།
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ།།
དེ་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་འདི་ཡི།།
གཞན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར།།

ལུས་ནི་བདེ་བའི་རྐྱེན་ཟས་གོས་སོགས་དང་ལྡན་ཅིག་ཡུན་ཤིན་ཏུ་འགོར་བས་ཀྱང་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་བདེ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་མཆོག་རྣམས་ལ་ནི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་དག་ཀྱང་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བའི་སེམས་ཅན་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་འདོད་པ་མི་རྙེད་པ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་མ་རྣམས་ལ་བཀྲེས་པ་དང་ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ལུས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་བཞིན་འཇོམས་པར་བྱས་པས་ན་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ།།

དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེ་བར་རློམ་པ་ནི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཚེ་བདག་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བདེ་བར་རློམ་འགྲོ་ལ་དབྱུལ་པོར་གྱུར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལྟ

བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

མདོར་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་ནས་གཞོན་ནུའི་དུས་དང་། དེ་ནས་རྒན་པོའི་བར་དུ་ཇི་ཙམ་འགྲོ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡང་ལང་ཚོ་རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། བདེ་བ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བདེ་བ་ནི་ལུས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གཞན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ལུས་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་བདེ་བ་དག་ཀྱང་འཕེལ་བར་རིགས་ཀྱི་དེ་འགྲིབ་པར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པ་ལ་བསམས་ཏེ་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་བསམ་པས་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་རྒྱུ་མང་པོ།།
ནད་རྣམས་དང་གཞན་སྣང་གྱུར་པ།།

དེ་སྐྱིད་དུ་ནི་མི་རྣམས་ལ།།
བདེ་བའི་རྒྱུ་དག་སྣང་མ་ཡིན།།
འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལས།།
ཇི་ལྟར་བཟློག་པ་མཐོང་གྱུར་པ།།
དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བཞིན་ལས།།
བཟློག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
རྐྱེན་དང་ལྡན་ཅིག་བདེ་བ་≡ལས།།[11]
བཟློག་པ་≡མཐོང་གི་[12]སྡུག་བསྔལ་ལ།།
རྐྱེན་རྣམས་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ།།
བཟློག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ཁྲོད་འཆི་བཞིན་ལ་དུས་སོང་ཞིང་།།
འགྲོས་བ་དང་ནི་འགྲོར་གྱུར་ན།།
འཆི་བཞིན་པ་ནི་བདེ་འགྱུར་ཞེས།།

11 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༡། ༼ལ།༽

12 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༦། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༡། ༼མཐོང་བ།༽

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན།།

མཐོང་ན་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་པས་ཀྱང་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ངེས་ཏེ། མི་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཆ་མ་སྙོམས་པའི་ནད་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཆུ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྙེད་དུ་མི་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་རྒྱུ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་འཕེལ་སྟོབས་ལ་བརྟགས་ཀྱང་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་ན་རྐྱེན་གྱིས་ལྡོག་བྱར་དུ་བཟློག་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ནི་འཕེལ་བཞིན་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟློག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བདེ་སྡུག་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་ལ་བརྟགས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལས

བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པར་མཐོང་སྟེ། རྐྱེན་དྲོ་བ་དང་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་སོགས་བདེ་བའི་རྐྱེན་དུ་སྙོམ་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་བསྟེན་ན་བདེ་བ་དེ་ལས་བཟློག་པར་མཐོང་གི སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཇི་ཙམ་བསྟེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྣར་ཡང་འཕེལ་བ་ལས་བཟློག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བདེ་བ་མེད་ན་ལྟས་སྨིན་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རུང་། དེ་བས་བདེ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མདོར་ན་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྲོད་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སོང་ཞིང་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེར་སོང་བས་འཆི་བཞིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་འདས་པ་སོང་ཞིང་ད་ལྟ་བ་འགྲོ་བ་དང་ནི་མ་འོངས་པ་འགྲོ་བར་གྱུར་ན། འཆི་བཞིན་པ་ནི་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ལ། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ་

དང་། ཟག་བཅས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་བགྲེས་སོགས་ཀྱི།།
གནོད་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་གྱུར་ན།།
གནོད་བཞིན་པ་ནི་བདེ་ཚོར་ཞེས།།
རྣམ་པ་≡ཀུན་ཏུ་(13)རིགས་མ་ཡིན།།
ནུས་པ་མེད་པས་འབྱུང་ཀུན་ལ།།
ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ།།
འགལ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་ཚོར་ཞེས།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།
གྲང་སོགས་རྣམས་ལ་ཕྱིར་འཚོས་པ།།
རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།
ལྷག་བཞིན་པ་ནི་བདེ་ཚོར་ཞེས།།

13 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༩ཀ-༨། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༩ཁ-༡། ༼ཀུན་ཏུའང་།༽

རྣམ་པ་≡ཀུན་ཏུ་(14)རིགས་མ་ཡིན།།
འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས།།
བྱ་འགའང་ས་སྟེང་ཡོད་མིན་ན།།
ལས་བྱེད་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས།།
རྣམ་པ་≡ཀུན་ཏུ་(15)མི་རིགས་སོ།།
འདི་དང་གཞན་དུ་བདག་ཉིད་ནི།།
རྟག་ཏུ་སྡིག་ལས་བསྲུང་བར་བྱ།།
ངན་འགྲོ་ཡོད་ན་བདེ་བ་ཞེས།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སླར་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་གནོད་བཞིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བདག་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་

14 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༥། ༼ཀུན་ཏུའང་།༽
15 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༥། ༼ཀུན་ཏུའང་།༽

རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་བཅོས་སུ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྡུག་ནི་ལུས་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལུས་ཀྱང་འབྱུང་བཞིའི་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། རྒྱུ་འབྱུང་བཞི་རེ་རེ་ལ་ལུས་གྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་སུ་བཏགས་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བཞི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

དེ་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཁམས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། འཛིན་པ་དང་། སྡུད་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་། འཕེལ་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། སའི་ཁམས་ཀྱིས་རླུང་གི་འགྲོས་སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང་། རླུང་གི་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱང་སའི་ཁམས་འཐོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆུའི་ཁམས་ཀྱིས་ནི་མེའི་ཁམས་

ལ་གནོད་པ་དང་། མེའི་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཉམས་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྱུང་བཞི་དེ་དག་ཆ་མ་སྙོམས་པ་ལས་ལུས་ལས་ནི་ནད་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ལས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འབྱུང་འཁྲུགས་ཀྱི་ནད་དེ་དག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་བདེ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གྲང་བ་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལ་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཕྱིར་འཆོས་པ་ཡི་ཐབས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ལན་ཅིག་ཙམ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ རྟག་བཞིན་པ་དེ་ནི་བདེའོ་ཞེས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ན་ལྟས་སྨིན་བདེ་བར་ཉལ་བ་དང་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ཀྱང་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེ་བར་རློམ་པ་སྟེ། གང་འབབ་རྩོལ་མེད་པར་

བདེ་བར་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་སའི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། འབད་རྩོལ་གྱིས་ངལ་བའི་ལས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་བཞིན་པའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བར་འཛིན་མི་རིགས་སོ།།

རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུའང་བདག་ཉིད་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་རྒྱུ་སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་བསྒྲུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་སྡིག་པའི་ལས་བསྒྲུང་བར་མ་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མར་གདོན་མི་ཟ་བར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཟག་བཅས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ་ནི།

བཞོན་པ་སོགས་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི།།
བདེ་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་མིན་ཏེ།།

དང་པོར་གང་ལ་རྩོམ་མེད་པ།།
དེ་ལ་མཐར་འཕེལ་ག་ལ་ཡོད།།
གསེར་གྱི་སྡོང་དུ་སྐྱུག་པ་ཟ་ལ།།[16]
ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་དགར་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ།།
བདེ་འོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད།།

ཡང་བདེ་བ་ནི་ཡོད་དེ་རྐང་པས་འགྲོ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་བཞོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བའི་ཕྱིར་བཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་யུན་དུ་བསྟེན་ན་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་གང་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྩོམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

16 གསེར་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༩ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༩ཁ-༥། ༼ཀ།༽

མཐར་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་གག་ལ་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་རློམ་པ་ནི། དཔེར་ན་བྲན་མོ་འགའ་ཞིག་སའི་སྣོད་དུ་སྐྱུག་པ་མཐོང་ནས། རྗེ་བོ་རང་ཉིད་གསེར་གྱི་སྣོད་དུ་སྐྱུག་པ་ལ་ཞེ་ལྷུར་ན་མི་འགའ་ཞིག་བདག་དབང་ཐང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ་སྙམ་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་ལ་བདེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམ་པ་ནི།

བརྩམས་པས་སྐྱེས་པ་ལྡོག་གྱུར་ན།།
སྡུག་བསྔལ་ཇོམ་〓པའང་[༡༧]བདེ་ཅི་ཡོད།།
དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པས་སྐྱེ་འཇིག་དག །
སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་སྙམ།།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྡུག་བསྔལ་ནི།།

17 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༩ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༩ཁ-༧། ༼ལའང་།༽

བདེ་བས་གཡོགས་ལྟར་མི་མཐོང་ན།།
གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་སྒྲིབ་འགྱུར་བ།།
བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད།།
ཁྱོད་སྡུག་ཆགས་བྲལ་མེད་དོ་ཞེས།།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་བྱ་དེས།།
ངེས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།།
གཏི་མུག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་གསུངས།།
མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པར་གནོད།།
གང་ལ་གནོད་ཡོད་དེ་བདེ་མིན།།
དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་གང་ཡིན་པ།།
ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱར་འགྱུར།།

ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ཙམ་སྐྱེ་བར་བརྟེན་པས་རེ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་རགས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པ་བཟློག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ་བདེ་བར་རློམ་ན་ཡང་། དོན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་སྐྱེ་བར་རྟོམ་པའང་

ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལས་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བཞིན་འགག་པ་ཙམ་ལ་བདེ་བར་རློམ་པར་ཟད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐུབ་པས་མདོ་ལས། གཏུའི་བུ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཁོན་སྐྱེའོ། །འགག་པ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཁོན་འགག་གོ་ཞེས་ཟག་བཅས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་བདེ་བས་གཡོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་མཐོང་ན་ཡང༌། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་རྒྱུ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནའང་དེ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཉི་ཚན་དྲོའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མཛེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་རྨོངས་པའི་

དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པས་ན་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མེད་དོ་ཞེས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་ རྫོངས་པ་ བཟློག་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པ་དེས་ན། ངེས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུག་སྡུག་ཟློག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ཏེ།

མདོ་ལས།

ཆེ་ཞེ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པའོ་ཞེས། གདུག་སྡུག་ནི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མདོར་ན་ཟག་བཅས་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པར་གནོད་པ་ཡོད་པས་ན་གང་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་ནི་བདེ་བ་མིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས།

སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་པ་དང་

བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏུ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསུམ་པ་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། སྙིང་གཉེན་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ།

ཡུན་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་པོས་ཀྱང་།།
ཡུལ་ལ་མྱུར་ཐུག་ཡོད་མིན་ཏེ།།
སྨན་པ་ངན་ལྟར་ཁྱོད་≡ཡུལ་ལ།། (18)
ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་འབྱུང་།།
བསྟེན་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ལ།།
ས་སྲེད་ཕྱོག་པ་མེད་ཇི་བཞིན།།
བསྟེན་བཞིན་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ།།
འདོད་རེ་འཕེལ་≡བའང་(19)དེ་བཞིན་ནོ།།

ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་

18 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༧། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༣། ༼ཁྱུས་ལ།༽

19 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༣། ༼བ།༽

ཞེ་ན། ཡུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རིང་པོས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཤེས་ཀྱི་མུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསོ་དཔྱད་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་སྨན་པ་ངན་པ་ལ་ཇི་ཙམ་བསྟེན་ཀྱང་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཅི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་སླར་ཡང་སྲེད་པ་འཕེལ་བའི་ངལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་དོན་དང་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་།།

ཡང་ཡུལ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཆུ་དག་གིས་ངོམས་པར་གྱུར་པ་ན་སྐོམ་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སའི་ཟས་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་པའི་སྲོག་ཆགས་འགའ་ཞིག་ལ། ས་ཟ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་དག་ལ་བསྟེན་བཞིན་པ་ཡི་སྐབས་སུ་ད་དུང་མི་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་རེ་བའི་སྲེད་པ་ནི་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཡུལ་བུད་མེད་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། གཉེན་པོ་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བ། དེ་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱུར་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

བུད་མེད་ཀུན་ལ་འཁྲིག་པ་ལ།།
ཟ་དང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
གཟུགས་གཞན་གྱི་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ན།།
ཁྱོད་ལ་མོ་མཆོག་གིས་ཅི་བྱེད།།
གང་ལ་གང་ཡིད་འོང་འགྱུར་བ།།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་འཚེངས་པར་སྣོམ།།

ཁྲི་སོགས་རྣམས་ལ་འང་ཐུན་མོང་བས།།
བློ་གྲོས་ངན་པ་ཁྱོད་ཅི་ཆགས།།
ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་མོ།།
གང་དེ་སྟར་ཀུན་ཐུན་མོང་ན།།
དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་ངོ་མཚར་ལྟར།།
ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་འགྱུར་བ་མིན།།

གང་དག་གཟུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྙིང་དང་མིག་ཏུ་སྡུག་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དག་ལ་ཞེན་པ་ཟློག་པར་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། བུད་མེད་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཐ་དད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། གཟུགས་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་ཁྱོད་ལ་མི་མོ་དེ་ཁོ་ན་མཆོག་ཏུ་རློམ་ཞིང་བདག་གིར་ཞེན་པ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱེད། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བུད་མེད་གང་ཞིག་མཆོག་ཏུ་རློམ་པ་ཡང་།

དེ་ལ་དེར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བོ་ཆགས་ཅན་གང་ལ་ནི་ཡུལ་བུད་མེད་གང་ཞིག་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་བུད་མེད་དེ་ཡིས་འཚེངས་པར་སྙོམ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བུད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་མཛེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱི་དང་བོང་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་ཐུན་མོང་དུ་དེ་ལྟར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་དེ་དག་ཉིད་ལ་འདོད་བྱ་ཡིད་འོང་ལྟར་མཐོང་བས་ན།

དེ་དང་མཚུངས་པར་བློ་གྲོས་ངན་པ་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་གཟུགས་མཆོག་ཏུ་ཞེན་པས་ཆགས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་བུད་མེད་ཡན་ལག་གིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་རྙེད་པར་དཀའ་འོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཀུན་ནས་མཛེས་མོ་ལྟར་ཞེན་པའི་བུད་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྔར་ནི་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་ན་ད་ལྟར་དེ་རྙེད་པ་ལ་བདག་གིར་ཞེན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚོལ་ཟངས་དེ་རྙེད་པས་ཁྱོད་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཇི་ལྟར

ཡང་ནི་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཅེ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ནི།

ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་སྡུག་པ་དང་།།

བཟློག་པ་ལ་ནི་བཟློག་མཐོང་≡ནས།།[20]

རྣམ་པར་གནས་མེད་སྤྲོ་མ་འམ། །

ཅིག་ཤོས་ལས་ནི་གང་ཞིག་བདེན།།

ཀླུན་པོའི་འདོད་ཆགས་ཡོན་ཏན་དང་།།

ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱེ།།

རྒྱུ་མེད་པ་≡ལས་[21]འཇུག་རྣམས་ཀྱི།།

ལྡོག་པ་རྒྱུ་ལས་ག་ལ་ཞིག

ཇི་སྲིད་གཞན་≡ཤེས་མ་གྱུར་ན།།[22]

དེ་སྲིད་དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་སྡུག

20 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༥། ༼ནི།༽

21 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༩། ༼ལ།༽

22 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༧། ༼བཤེས་མ་གྱུར་པ།༽

ནད་ངན་དང་མཚུངས་བུད་མེད་ནི།།
རྟག་ཏུ་རྐྱེན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ།།
དར་མར་རང་གིས་བྱས་པ་གང་།།
དེ་ནི་ཟ་ཀན་པོར་(23)མི་འདོད་ན།།
ཇི་ལྟ་བུར་ན་གྲོལ་བ་རྣམས།།
དེ་ལ་ཞེན་ཏུ་གདུང་མི་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆགས་པའི་རྒྱུ་བུད་མེད་ཚིག་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྤྱོང་དཀའ་བོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཡང་རེ་འགའ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་དང་། རེ་འགའ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྐྱོན་དུ་སྣང་བ་ལ་ནི་གོང་ལས་ལྡོག་པ་ཞེ་སྡང་བའི་རྒྱུར་མཐོང་ན་བུད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མེད་པས་ན་སྔ་མ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའམ་ཅིག་ཤོས་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལས་ནི་གང་ཞིག་བདེན། དེ་བས་ན་ཡིད་རྟོན་མེད་པའི་བུད་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱའོ།།

23 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༦། ༼ཀན་པོ། ༽

ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བུད་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བའང་ངེས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ལྷན་པོའི་འདོད་ཆགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་ཡོན་ཏན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་འཇུག་པ་མཐོང་བས་ནམ་ཞིག་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་ལོག་པ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ལོག་པ་ལས་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། བུད་མེད་ནམས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱས་ཀྱང་དུང་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ནམ་པར་བརྟགས་ན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། ཇི་སྲིད་སྐྱེས་པ་གཞན་ཞེས་ཞིང་མཛའ་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བུད་མེད་དེ་ནི་ཁྱོ་ལ་སྡུག་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ནམ་ཞིག་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རོ་མྱང་བ་དེའི་ཚེ་གཡེམ་མ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས། ནད་ངན་པ་དང་མཚུངས་པའི་བུད་མེད་ནི་རྟག་ཏུ་རྐྱེན་སྐྱེས་པ་གཞན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པས་སྐྱོན་

དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནའོ།།

དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དང་པོ་ན་ཚོད་གཞོན་ཞིང་དར་མར་གྱུར་པའི་ཚེ་རང་གིས་ངོ་ཚ་མེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་ཞིག་རྒན་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ་མི་འདོད་ཅིང་སེམས་འགྱོད་པས་གདུང་བར་གྱུར་ནའང་དེ་ཚེ་ཕན་པ་མེད་ལ། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེས་པས་སྔར་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་གདུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱུར་རྟོག་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ནི།

མ་ཆགས་པ་ལ་བདེ་མེད་ཅིང་།།
དེ་ཡང་བླུན་མིན་ལ་མེད་ན།།
གང་ཡིད་རྟག་ཏུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ།།
དེ་ཡི་བདེ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག །
ཁྲོད་ལ་གྲུས་བཞིན་རྟག་པར་ནི།།

མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲད་པ་མེད།།
འདི་ཟང་[24]གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཞེས།།
ཡོངས་འཛིན་འདི་ཀོ་ཅི་ཞིག་ཡིན།།
གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་བདེ་ཡིན་ན།།
བུད་མེད་དག་གིས་དགོས་མེད་འགྱུར།།
བདེ་བ་དོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བར།།
ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་མ་མཐོང་ངོ་།།
བུད་མེད་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་ན་ཡང་།།
བདེ་བ་གཞན་ལས་སྐྱེ་གྱུར་ན།།
དེ་རྒྱུ་མཛའ་མོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས།།
བླུན་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན།།

འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་བུད་མེད་ལས་བྱུང་བས་དེ་སྤོང་དཀའ་འོ་སྙམ་ན། བུད་མེད་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཆགས་པ་ལ་བུད་མེད་དང་ཕྲད་པའི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་ཆགས་པའི་

24 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༦། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཀ-༧། ༼དའི།༽

དབང་གིས་བདེ་བ་ལྟར་ཞེན་པ་དེས་ན་བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་རྨོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ནྲུན་པོ་མིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྨོངས་པ་གང་གི་ཡིད་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་པའི་མི་ལྟར་ཡུལ་ཚུལ་བཞིན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ལས་རྟག་ཏུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་ཆགས་ཅན་དེ་ཡི་བདེ་བ་ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

འདི་ཡང་ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

འདིར་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་སོགས་དང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བློ་འཁྲོག་པ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་གཏད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་གཡེངས་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་འགའ་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་བྲིས་པའོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་བདེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུ་བུད་མེད་ཡིན་པར་རློམ་ནས་ཁྱོད་ལ་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཉིན་མཚན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་དེ་ལ་ཞེན་པས་གུས་བཞིན་དུ་ཡང་རེ་འགའ་ཙམ་ལས་རྟག་པར་ནི་མི་མོ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲུད་པ་མེད་ཀྱང་། འདི་ང་ཡི་བུད་མེད་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འདི་ཀོ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན།

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཉིད་བདེ་བ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་ཁྱོད་བུད་མེད་དག་གིས་དགོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་གང་གི་ཚེ་རེ་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་སྣང་བས་ནམ་དུ་ཡང་བདེ་བ་དེ་དོར་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་རིགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་།།

མདོར་ན་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་ན་ཡང་བདེ་བ་ནི་གཞན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ངན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན། བདེ་བ་

དེའི་རྒྱུ་མཛའ་ན་མོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་ལྷན་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་གིས་འཛིན། དེ་བས་ན་བུད་མེད་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི།

མཛེ་པོ་འཕྲུག་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས།།
≡མདོངས་པས་[25]འདོད་པའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་།།
ཆགས་བྲལ་རྣམས་ལ་མཛེ་པོ་ལྟར།།
ཆགས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལྡན་པར་སྣང་།།
མགོན་མེད་བཀྲེས་པས་ཉེན་རྣམས་ལ།།
སྨུ་གེར་བྱ་བ་གང་འབྱུང་བ།།
དེ་ནི་བུད་མེད་ཕྲད་པའི་ཚེ།།
≡སེམས་ཅན་[26]ཀུན་གྱི་གཡོ་བ་ཡིན།།
དྲེགས་པ་ཡིས་ནི་ཁ་ཅིག་ལ།།

25 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༢། ༼སྤོངས།༽

26 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༣། ༼ཆགས་ཅན།༽

བཤད་ཁང་ལ་ཡང་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་།།
བུད་མེད་ལ་ལ་ལ་ཆགས་པ།།
འགའ་ཞིག་འགའ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད།།

འཇིག་རྟེན་རྣམས་འདོད་པ་ཡང་ཡང་བསྟེན་པར་བྱས་པས་དེ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཛེ་བོ་རྣམས་གཡན་པ་ཡང་ཡང་འཕྲུག་པ་ན་ཁྲག་ཟག་པ་སོགས་སྐྱོན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུང་བས་ཀྱང་འདོད་པའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བར་དེ་ལ་ཡང་ཡང་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ།།

དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། དཔེར་ན་མཛེ་བོ་རྣམས་ལྟར་ཆགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པར་སྣང་ངོ། །སྐྱེ་བོ་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་དཔེར་ན་མགོན་མེད་བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་རྣམས་ལ་ཤུ་གེར་བྱུང་བ་ན་ཟས་ངན་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ལས་བརྙས་དམོད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱེད་པ་

ལྟར། ཆགས་ཅན་དེ་ནི་བུད་མེད་དང་ཐྲད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཆགས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོན་གྱི་གཡོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཆགས་སྡང་གི་སྐྱོན་མི་བཟད་པ་གཞན་དག་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་དྲེགས་པ་ཡིས་ནི་མི་ཁ་ཅིག་ལ་མི་གཙང་བའི་སྣོད་བཤང་ཁང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེས་ཤིང་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བུད་མེད་ལ་ལ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་ཅན་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བས་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་ཞེ་སྡང་བར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ། ལུས་མི་གཙང་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་དུ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་བྱེད་ལས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

མི་གཙང་བ་ལ་གཏི་མུག་ནི།།
འབྱུང་ཞིང་ཁྲོ་བ་འབྱུང་རིགས་ཀྱི།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ནི།།
འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་པར་དཔྱད་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཤིན་ཏུ་མི་གཙང་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

ཁ་ནི་ཁ་ཆུ་རུལ་བ་དང་། །སོ་སྐྱུག་མི་གཙང་སྣོད་ཡིན་ཏེ། །སྣ་ནི་སྣ་སྣབས་སྣ་ཆུའི་སྣོད། །མིག་གཉིས་མིག་རུལ་མཆི་མའི་སྣོད། །ལྟོ་བའི་ཁོང་ནི་བཤང་གཅི་དང་། །གློ་བ་མཆིན་པའི་སྣོད་ཡིན་པར། །རྨོངས་པས་བུད་མེད་མ་མཐོང་བས། །དེ་ཡི་ལུས་

ལ་ཆགས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་།

རེ་ཞིག་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་ཕྱོགས། དབང་པོའི་རྟུལ་བ་རབ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་གི་ངང་གིས་དྲི་ང་ཞིང་རྟག་ཏུ་ཁྲག་འཛག་པ་མི་གཙང་བའི་ལུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་གཙང་བའི་སྟོར་ཁུང་དུ་གྱུར་པ། བཤང་ཁང་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བླུག་པའི་མི་གཙང་བ་ནོད་པ་བཤང་ཁང་ལྟར་སྨུན་ནག་གི་མི་གཙང་བ་དྲི་ཚ་བས་ཆེར་ང་བའི་སྲིན་བུའི་ཚོགས་འཁྲིགས་ཆགས་པ། བཤང་ཁུང་ཙུང་ཟད་རིད་ཅིང་གས་པ་ལྟར་ནང་སྨུགས་ཤིང་སྨུགས་པ་དེས་གས་པའི་པགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་བཏུམས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟར། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལ་རྨོངས་པའི་གཏི་སྨུག་ནི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་ཡང་འབྱུང་རིགས་མོད་ཀྱི། རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ལུས་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ནི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

མི་རྣམས་མ་གཏོགས་མི་གཙང་བའི།།
སྣོད་ནི་སྣང་བར་འབྱུང་གྱུར་ན།།
≡གང་ལ་(27)མི་གཙང་འབྱུང་འགྱུར་བ།།
དེ་ནི་སྣང་བར་ཅིས་མི་སེམས།།
དངོས་པོ་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
ཐ་མ་གང་དུ་དམིགས་གྱུར་པ།།
དེ་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས།།
བློ་ལྡན་མི་ནི་≡སུ་ཞིག་(28)སྨྲ།།

ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། ལུས་ནི་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་

27 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༩། ༼གང་ལས།༽

28 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༥། ༼གང་ཞིག༽

ལུས་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་ཚོལ་ཟངས་སོགས་མི་གཙང་བའི་སྣོད་ལ་ནི་སླད་པར་འབྱུང་བར་གྱུར་ན། ལུས་གང་ལས་འབྲས་བུ་མི་གཙང་བ་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལུས་དེ་ནི་སླད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་ཅིས་མི་སེམས།

གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གཙང་བ་ཤ་ཀ་ར་དང་དྲི་བཟང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དང་ཐུད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གང་དུ་དམིགས་པར་གྱུར་པ་ཡི་རྒྱུ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བློ་དང་ལྡན་པའི་མི་ནི་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་བར་བྱེད། དེས་ན་ལུས་མི་གཙང་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་བསམས་ཏེ་གཙང་བར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་བཤང་ཁང་ནང་འདུག་ཅེང་།།
དེ་མེད་པར་ནི་མི་གནས་པར།།
མི་གཙང་བ་ཡི་སྲིན་དེ་ལ།།

རྨོངས་ལས་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བར་ཟད།།

ལུས་མི་གཙང་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། ལུས་གང་ཞིག་ཐོག་མར་བཤང་ཁང་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པོ་མངལ་གནས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུག་ཅིང་། དེ་མེད་པར་ནི་མི་གནས་པར་མི་གཙང་བའི་གནས་ནས་བྱུང་བ་ཡི་སྲིན་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ལུས་དེ་ལ། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པས་གཙང་བར་ཞེན་པའི་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནི།།
ནང་ཟ་ཕྱུགས་གཙང་བར་[29]མི་འགྱུར་ན།།
ཁྱོད་ནི་ནང་ལ་འབད་བྱེད་པ།།
དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལ་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་མཛེ་ཅན་བཞིན་དེ་ལྟར།།
གཅིན་ཅན་ཀུན་ལ་མཚུངས་མིན་ན།།

29 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༥། ༼ཕྱུགས་གཙང་མར། ༽

མཛེ་ཅན་ཇི་བཞིན་གཅིན་ཅན་དེ།།
དེ་ལྟར་མི་ཀུན་གྱིས་སྨྱོང་འགྱུར།།
ཡན་ལག་ཉམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི།།
སྣ་ཡི་ཚབ་མས་≡དགའ་[30]གྱུར་ལྟར།།
མི་གཙང་ཕྱིར་འཚོས་མེ་ཏོག་ལ།།
≡སོགས་པ་[31]འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་འདོད།།

ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། ཁྲུས་དང་བདུག་པ་སོགས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནི་ནང་ཕུག་གཙང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་ནི་ནང་གི་མི་གཙང་བ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཕྱི་རོལ་ལ་འབད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནང་གི་ལུས་དག་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་གཙང་བ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

30 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༦། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༦། ༼དགར།༽

31 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༡། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༥ཁ-༧། ༼སོགས་ལས།༽

དང་། ནང་དག་པ་ལ་འབད་རིགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་འབད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སོགས་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཅན་རྣམས་བུད་མེད་མི་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྐྱོན་མཚུངས་པས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཛེ་ཅན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་གཅིན་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཡང་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་མིན་ན་ནི། མཛེ་ནད་ཅན་ནི་ཀུན་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཅིན་ཅན་གྱི་བུད་མེད་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཀུན་གྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་ནའང་དྲང་སྲོང་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱང་གཅིན་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གནས་ཤིང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་དུ་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ།།

བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཀྱང་ལང་ཚོ་ལ་བབ་ཅིང་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ་ནི་བསྙེན་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཉམས་པ་ཡི་སྣ་རྡུམ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་བཙོས་མའི་སྣ་

བསྒྲེལ་ཏེ་བརྒྱན་པ་ན། སྣ་ཡི་ཚབ་མས་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཕྱིར་འཚོས་པའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པར་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པའི་བྱེད་ལས་ནི།

གང་དུ་འདོད་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ།།
དེ་གཙང་ཞེས་བྱར་མི་རིགས་ལ།།
ངེས་པར་འདོད་ཆགས་རྒྱུར་གྱུར་པའི།།
དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཡུལ་དུས་གང་དུ་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། ལུས་དེ་ཉིད་ལ་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟུང་བར་མི་རིགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་སྤང་གཉེན་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

མདོར་ན་མི་རྟག་མི་གཙང་དང་།།
སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་ཅེས།།
བྱ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ནི།།
གཅིག་ཉིད་ལ་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། གང་འདུས་བྱས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དང་། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་གཙང་བ་དང་། གང་མི་གཙང་བ་དེ་ནི་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ནི་རང་དབང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཉིད་དོ།།

འདི་དག་ཀྱང་སྣང་བྱ་དེ་དག་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་གང་གཙང་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་སུ་བཞག་པ་ནི་ཐ་སྙད་རང་གི་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་དང་། མི་རྟག་སོགས་ཆོས་བཞིར་བསྟན་པ་ནི་ཐ་སྙད་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་བུ་ཆོས་གཅིག་ཉིད་ལ་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྣང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་སྣང་ངོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་
གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་

པ་གསུམ་པའོ།། །།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

བཞི་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

བདག་གམ་བདག་གི་སྙམ་དྲེགས་པ།།
སྲིད་པར་དམ་པ་སྲུ་ལ་འགྱུར།།
གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།།
ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་ཟིན་ནས་ད་ནི་བདག་ཏུ་རློམས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལ། སྤྱིར་སྤང་བྱ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ནི་ལྟ་བ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་དང་། ཕྱི་མ་ལྟ་མིན་ལྔའི་ནང་ཚན་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ། ས་བོན་དྲུང་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་གྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། བདག་ལྟའི་ས་བོན་དྲུང་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོ་རབ་བྱེད་བཅུ་པས་འཆད་

པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ཏེ།

འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ཏུ་རློམ་པ་རེ་ཞིག་སྤོང་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་རློམ་པའི་དྲེགས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ན། དེའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་དང་བདག་གིར་རློམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ནུས་པས། རེ་ཞིག་བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་མངའ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་བདག་ཏུ་རློམ་པ་དག་གམ། ཡུལ་འདི་དག་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རློམ་པའི་དྲེགས་པ་འདི་དག་མི་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་ལས་སྲིད་པར་དམ་པ་སུ་ཞིག་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱ་བར་མཚུངས་པར་སྣང་སྟེ་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མངའ་བདག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་དང་། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་དང་།

རིགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ།

ཚོགས་བྲན་དྲུག་ཆས་བསྡབས་གྱུར་པ།།
ཁྱོད་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན།།
གང་ངམ་དེ་རུ་བྱ་བ་ནི།།
དབང་དུ་བྱས་ལ་རག་ལས་འགྱུར།།
ཇི་ལྟར་གསོ་བྱ་འཐོབ་ཐོབ་པ།།
ཇོ་བོ་≡གཏོང་པོར་(32)སེམས་དེ་བཞིན།།
ཇོ་བོ་སྦྱིན་བྱ་བྱིན་བྱས་ནས།།
བདག་ནི་གཏོང་བ་པོ་སྙམ་རློམ།།
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གནས།།
ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དྲན།།
གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཚོ་ཁྱོད་ཀྱི།།
དགའ་བ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།།

རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངའ་བདག་ཡིན་ཏེ་ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་

32 གསེར་ཁྲིམས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༣། ༼གཏོང་བར།༽

རྒྱལ་པོ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཞིང་སྐྱོང་བའི་བྲན་དུ་བསྐོས་ཏེ། དྲུག་ཆས་གླ་རྫན་བསྡབས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ལ་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངའ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དྲེགས་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཡུལ་དུས་གང་ངམ་དེ་རུ་རྒྱུ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱོང་བའི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པའི་བྲན་དུ་ཁྲོད་རང་ཉིད་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་གྱི་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

ཡང་རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངའ་བདག་སྟེ་ནོར་རྣམས་གཏོང་བ་དང་སྟུད་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ན་གསོ་བྱ་ཞབས་འབྲིང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཐོབ་བྱ་ནོར་རྣམས་ཐོབ་པ་དང་རྗེ་བོ་ལ་གཏོང་བ་པོར་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་པོ་རྗེ་བོ་ཡང་སྦྱིན་བྱ་ནོར་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱས་ནས་བདག་ནི་གཏོང་བ་པོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་རློམ་པར་ཟད་ཀྱི་གཏོང་བ་པོ་རང་དབང་ཅན་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོར་ནི་བྲན་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཡིན་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེ་བར་དྲན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་འཚོ་དགོས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་རྒྱུ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་ལ། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་སྲུང་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ། ཁྱད་པར་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་སྲུང་པོ་དང་།།
བསྲུང་བྱར་ས་བདག་སྣང་གྱུར་ན།།
ཅི་སྟེ་གཅིག་གིས་དྲེགས་ཡོད་ཅིང་།།
ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་དྲེགས་བྲལ་མིན།།
རིགས་ཀུན་ནང་ནས་རང་ལས་ལ།།

དཀའ་བས་འཚོ་རྣམས་རྙེད་པར་དཀའ།།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་མི་དགོར་འགྱུར།།
དེས་ན་ཁྱོད་ལ་འགྲོ་བཟང་དགོན།།
གཞན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བྱེད་པ་གང་།།
དེ་ནི་ས་སྟེང་ལྷུན་ཞེས་བྱ།།
ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་གཞན་དབང་གཞན།།
འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྲུང་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཉམས་པས་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་བརྟག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མངའ་འབངས་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྲུང་བ་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བྱར་ཡང་ས་བདག་རང་ཉིད་སྣང་བར་གྱུར་ན། ཅི་སྟེ་གཅིག་གིས་དྲེགས་པ་ཡོད་ཅིང་ཅི་སྟེ་གཞན་གྱིས་དྲེགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཇི་ལྟར་མིན། དེ་བས་ན་དྲེགས་པའི་

དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་སྲུང་བར་རློམ་ཡང་། དེང་སང་སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་རིགས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རང་ལས་ལ་མི་དགེ་དང་མ་འདྲེས་པར་དཀའ་བས་འཚོ་བ་རྣམས་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་སྡིག་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཕྱི་མ་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ཙམ་ཡང་དཀོན་པར་སྣང་ངོ་།།

མདོར་ན་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་ཞིང་སྲུང་བ་སོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དགོས་པའི་བྲན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་ཡི་སྟེང་ན་བློན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་**ནི།**

བསྲུང་བ་ངང་ལ་རག་ལས་ཞེས།།
འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་བླ་ལེན་ཞིང་།།

རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྡིག་བྱེད་ན།།
དེ་མཚུངས་བརྩེ་མེད་སུ་ཞིག་ཡོད།།
སྐྱེ་བོ་སྡིག་ཏོ་བྱེད་རྣམས་ལ།།
གལ་ཏེ་བརྩེ་བ་བྱ་མིན་ན།།
བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི།།
ཐམས་ཅད་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་རོ།།
བདག་ཉིད་དགའ་བ་སྐྱིད་པ་ཡི།།
རྒྱུ་ནི་གང་དུ་ཟ་མེད་[33]མི་འགྱུར།།
ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས།།
བསོད་ནམས་མིན་པའང་འཇིག་ཡོད་མིན།།

བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་པོ་ང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་དྲེགས་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ནི་འབྲུ་ཡི་དྲུག་ཆའི་གླ་ལེན་ཞིང་དེར་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆད་པ་དྲག་པོ་གཅོད་པ་སོགས་སྡིག་པའི་ལས་སྣ་

33 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༤། ༼ཡོད། ༽

ཚོགས་བྱེད་ན། དེ་དང་མཚུངས་པའི་བཅོ་བ་མེད་པའི་སྡིག་ཅན་སུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཁྲམ་བྱེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བོ་སྡིག་ཧ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་བཅོ་བར་བྱ་བ་མིན་པས། དེ་ལ་ཆད་པ་དྲག་པོས་ཆར་བཅད་དགོས་པར་སྨྲ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་དང་བཅས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱང་བྱར་མི་འགྱུར་རོ།།

བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱན་པ་གང་དག་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཆད་པ་དྲག་པོ་བཅད་ཀྱང་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་བར་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུའི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

གང་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལ་བདག་ཉིད་འགྲོད་པ་མེད་པར་སྨྲར་ཡང་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ཡི་ཐབས་སམ་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་ནི་གང་དུ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉ་པ་དང་ཕག་གསོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་གསོད་པའི་ལས་ཀྱིས་འཚོ་

བ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རིགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་པོས་འཚོ་བར་གནང་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བར་ཟད་ཀྱི་ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་མིན་པའང་འཇིག་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་སྡིག་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་ནི།

ཡང་དག་སྲུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ།།
གལ་ཏེ་ས་བདག་ཆོས་ཡིན་ན།།
ཉོན་མོངས་བཟོ་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་།།
ཅི་སྟེ་ཆོས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན།།
འཇིག་རྟེན་ས་བདག་རག་ལས་ཀྱི།།
ས་བདག་དེ་ནི་སྙད་དེ་དཔེར།།
དམ་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ།།
སྲིད་པ་ཡི་ནི་སྲིད་པ་བཞིན།།

བླུན་མིན་རྒྱལ་སྲིད་མི་ཐོབ་ལ།།
བླུན་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་མིན་ན།།
སླུང་པོ་ཡིན་ཡང་མི་ཡི་བདག །
བརྩེ་བ་≡མེད་ལ་[34]ཆོས་མི་གནས།།
དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན།།
མཁས་པས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ།།
དམན་འབྲིང་ཁྱད་འཕགས་ཡོད་ཕྱིར་རོ།།
སྔར་གྱི་ས་བདག་དགེ་རྣམས་ཀྱིས།།
འཇིག་རྟེན་≡བུ་ལྟར་[35]བསྐྱངས་པ་དེ།།
རྩོད་དུས་ཆོས་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཀྱིས།།
དེང་སང་རི་དྭགས་དགོན་པར་བྲོས།།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལས་

34 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༩། ༼མེད་པར།༽ སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༧། ༼མེད་པ།༽

35 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༣། ༼བུ་རྣམས།༽

རྒྱལ་པོ་རྣམས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བཤད་པས་དེ་ནི་གལ་ཏེ་ས་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ངལ་དུབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སྲུང་བའི་ཕྱིར་འོབས་འབྲུ་བ་སོགས་དང་། མཚོན་ཆ་མགར་བ་སོགས་བཟོ་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་སྟེ་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྲུང་བ་ས་བདག་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་མོད་ཀྱི་ས་བདག་དེ་ལ་ནི་ཆོས་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྣད་པའི་གནས་ཉིད་དེ་འཇིག་རྟེན་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་ཡང་ཆད་པ་དྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དམ་པས་གཟིགས་ན་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྲིད་པ་ཡི་ནི་སྲིད་པ་དེ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ།།

མདོར་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། ལྷུན་པོ་མིན་པར་གྲགས་པ་དང་བག་མེད་པའི་གཞིར་

གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྲིད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་མི་ཐོབ་ལ། ལྷུན་པོ་འདོད་ཆེན་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་བརྩེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ན། བརྩེ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྲུང་བ་པོ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཡི་བདག་པོ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་དགེ་བ་ག་ལ་གནས་ཏེ་མི་གནས་སོ།།

དྲང་སྲོང་གིས་བྱས་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཚེ་བ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནི་མཁས་པས་རྗེས་སུ་སློབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བ་འབྲིང་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་མིན་དུ་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ལྟ་བུ་སྔར་གྱི་ས་བདག་དགེ་བ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་

ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་པ་སྟེ། རྩོད་དུས་སྙིགས་མ་ལྔའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་རྒྱལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེང་སང་གི་དུས་འདིར་འཁྲུགས་རྩོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐབས་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་རི་དྭགས་ཙམ་རྒྱུ་བའི་གནས་དབེན་པའི་དགོན་པ་ལྟར་བརླགས་པར་བྱས་སོ།།

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་སློམ་པ་སྦྱོང་བ་ནི།

སླགས་སུ་བསྟུན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ།།
གལ་ཏེ་སྡིག་པ་ཡོད་མིན་ན།།
རྐུན་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ།།
དང་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་མ་ཡིན།།
ཚང་སོགས་དག་ལ་བདོག་པ་ཀུན།།
ཡོངས་གཏོང་མཆོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

གཡུལ་ངོར་བདག་ཀྱང་ཡོངས་≡གཏོང་བ།། (36)
མཆོད་པ་སྨྲ་དུ་སེམས་སམ་ཅི།།
རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་མགོན་ཁྱོད་ལ།།
མགོན་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།
མགོན་ཉིད་དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་ན།།
མ་བཏང་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར།།
རྒྱལ་པོ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལའང་།།
གྲགས་པས་ཡོན་ཏན་འགའ་མི་འགྱུར།།
ཁྱོད་ཡོན་མེད་དང་ཁྱི་འཚེད་ལ།།
གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཅི་སྟེ་མེད།།

རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོའི་སྟོབས་ཅན་གང་གིས་གླགས་སུ་བབ་ན་དགྲ་བོ་ལ་མཚོན་གྱིས་བསྣུན་པའི་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྡིག་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་སྨྲ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་ཡང་རྐུན་པོ་སོགས་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྡིག་པ་དེ་

36 གསེར་ཁྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༤། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༣། (གཏོང་བས།)

དང་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་པོ་ལ་གླགས་སུ་བབ་པ་ན་རྐུ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱུག་གང་དག་གཡུལ་ངོར་སློག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་ཞིང་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བཤད་དེ།

བསད་ན་མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ལས། །ཐབ་སྐྱེ་ས་བདག་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གོན་རིའི་བུ། །འགྱེད་ལ་ངེས་བྱས་ལོངས་པར་གྱིས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཆང་དང་རྒྱན་པོ་སྨད་འཚོང་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བདོག་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མཆོད་པ་མ་ཡིན་ན། གཡུལ་ངོར་བདག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་ནི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་སམ་ཅི་སྟེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བདེན་མེད་ཀྱི་གཡུལ་ངོར་དཔའ་བ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་

མགོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་ནི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། མགོན་མེད་པ་ནི་ཀྲུད་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་ཉིད་དེ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་ས་བདག་ཉིད་ནི་མ་བཏང་ན་ཡང་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བ་གང་དག་ཤི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པས་ན་ཚད་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན།

གང་གི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལའང་གྲགས་པས་ནི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ན་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཙམ་ནི་ཕྱི་འཆད་པས་འཚོ་བ་ལ་ཡང་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཅི་སྐྱེ་མེད། དེས་ན་དེ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དྲེགས་པའི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རློམ་པ་སྤོང་བ་ལ། དངོས་དང་། རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པས་སྡིག་པ་སྤོང་བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ།

གང་ཚེ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད།།
བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་ཚེ།།
འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་རྟེན་མིན་ཞེས།།
≡བརྗོད་པ་(37)རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
འཚོ་བའི་ཐབས་སོ་ཅོག་ལ་ཡང་།།
འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རིགས་ཞེས་བསྙད།།
དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།།
≡རིགས་ལས་(38)དབྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།
འདས་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་།།
མི་མོ་རྣམས་ཡིད་གཡོ་བ་སྐྱེ།།

37 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༧ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༩། ༼བརྗོད་པར།༽

38 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༧ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༥། ༼རིགས་ལ།༽

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བ།།
རིགས་ལས་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་།།
རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱར་གྱུར་ན་ནི།།
ལས་ཀྱིས་དམངས་ཀྱང་བྲམ་ཟེར་ནི།།
གང་གིས་འགྱུར་བ་མིན་པར་སེམས།།

རིགས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རྒྱལ་ཐབས་འོས་པས་དེ་ལ་རྒྱགས་པ་འབྱུང་རིགས་སོ་སྙམ་ན། གང་གི་ཚེ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་ཟ་རྟེན་ཡིན་ནོ་[39]ཞེས་རིགས་ཙམ་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འོས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བཟོད་པ་སྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པར་མི་འོས་སོ།།

39 སི་ཁྲོན་དེབ་གཟུགས། ༥༦-༧། ༼རྟེན་མིན་ནོ།།༽ ཞེས་དང་། རྩ་བར། ༼འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་རྟེན་མིན་ཞེས།།༽ གསལ་ཡང་། མ་ཕྱིས་དབུ་ཅན་དཔེ་སྙིང་ལག་བྲིས་མ། ༡༩༢-༥། ཟླ་རྩང་དེབ་གཟུགས། ༥༥-༦། ༼རྟེན་ཡིན་ནོ།།༽ ཞེས་བྱུང་།

རྣམ་པར་བརྟགས་ན་རིགས་ཞེས་པ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེ་རྒུ་སྐྱོང་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་རྨོ་བ་སྟེ། འཚོ་བའི་ཐབས་སོ་ཙོག་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རིགས་ཞེས་བསྙད་པ་དེས་ན་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ལས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་དེ་ཡང་མ་འཚོལ་བ་ནི་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། སྤྱིར་འདས་པའི་དུས་ནི་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མི་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཡོ་བ་ཆེ་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ནི་འགའ་ཡང་དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕལ་ཆེར་དམངས་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་རིགས་སུ་ངྲེགས་པར་ཟད་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་རྒུ་སྐྱོང་བའི་ལས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ་

སྙམ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་རྒུ་སྐྱོང་བའི་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ན་ནི། གསང་སྔགས་འདོན་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བྲམ་ཟེར་ནི་རྒྱ་གང་གིས་འགྱུར་བ་མིན་པར་སེམས་སམ་ཅི། དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་དྲེགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པས་སྡིག་པ་སྤྱོད་བར་གདམས་པ་**ནི།**

ཐ༔རྒྱལ་པོ་[40]སྡིག་ལ་དབང་ཕྱུག་ལྟར།།
འགོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་མཁས་པ་ནི།།
སུ་ཞིག་ཕྱི་མར་འཛེམས་པར་བྱེད།།

རྒྱལ་པོ་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་པར་གནས་པར་བྱ་སྟེ་སྡིག་པ་འདི་ལ་ནི་དབང་ཕྱུག་ལྟར་གཞན་ལ་འགོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་འབངས་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་བླང་དོར་ལ་མཁས་པ་ནི་སུ་ཞིག་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་

40 གསེར་ཕྲེང་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༦། ༼རྒྱལ་པོའི།༽

ཕྱི་མར་འཇོམས་པར་བྱེད། དེས་ན་སྡིག་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱེད་ང་རྒྱལ་ནི།།
མཉམ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡི།།
ཕ་རོལ་ནུས་ལྡན་བལྟ་བྱ་སྟེ།།
དམ་པའི་སྙིང་ལ་མི་གནས་སོ།།

དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། རང་དང་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡི་ཕ་རོལ་པོ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་དམ་པའི་སྙིང་ལ་མི་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་

ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་སླང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། མཐར་འབྲས་སྨྱུང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐབས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ། ཐབས་བྱུང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ། ངོ་བོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོད་སྤྱང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ནི།།
རྒྱུ་མེད་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དབུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི།།
སྨན་སླད་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འབྱུང་།།

ཞེས་བྱ་སྡུག་བདེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་སྨྱུང་འདས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་མདོར་ན་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤངས་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་སྟོན་པའི་བདག་རྐྱེན་དངོས་ནི་ཐབས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་བསྟན་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ལྟ་བུར་མཛད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་གཡོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དབུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྨན་པའི་སླད་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་འབྱུང་སྟེ།

ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་

ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ནས་བྱུང་། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསིལ་བར་གྱུར། །སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་གྱུས་ནས་བདེ་བ་སྐྱོང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་དབུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྨན་པའི་སྨན་པོ་ནར་ཡང་དག་པར་འབྱུང་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐབས་བྱུང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་འཆི་བདག་=སྒྲ།།[41]
ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་=བསྐྱེད་[42]འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་འདི་ནི།།
འཆི་བདག་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་བསྐྱེད།།

ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་བྱུང་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ལ་འཆི་བདག་གི་སྒྲ་ཐོས་པས་ཇི་ལྟར་འཇིགས་

41 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ཤོག-༦། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཤོག-༡། ༼སྒྲ།༽
42 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ཤོག-༦། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཤོག-༡། ༼སྐྱེ།༽

པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་བདུད་བཞིའི་དཔུང་འཇོམས་པའི་སྟོབས་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གོ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཇིད་སྣང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི།

ཐུབ་ལ་མཛད་དང་མཛད་མིན་དང་།།
གསུང་བྱ་གསུང་བྱ་མིན་མངའ་བ།།
དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཀུན་མཁྱེན་ནི།།
མིན་ཞེས་བྱ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད།།

ཐུགས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་ལུང་སྟོན་པར་མ་མཛད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་

མཛད་པ་དང་མཛད་པ་མིན་པ་ཇི་བཞིན་སྟོན་པ་སྐུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། གསུང་བྱ་དང་གསུང་བྱ་མིན་པ་མངའ་བ་གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གནས་དང་གནས་མིན་པའི་ཚུལ་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྟོབས་མངའ་བ་དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཀུན་མཁྱེན་ནི་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་གསུང་བྱ་མིན་པར་ཇི་བཞིན་མཁྱེན་ཏེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྦྱོར་བ་རྣམ་མཁྱེན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བསམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསམ་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། བྱེ་བྲག་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཁྱད་པར་དོན་དམ་

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

སེམས་མ་རྟོགས་པ་འགྲོ་སོགས་ལ།།
གང་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ལ་ཟ་སོགས་པ།།[43]
མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ལས་ཀུན་ལ།།
ཡིད་ནི་དོན་པོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེའི་རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱིར།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དགེ་བ་ཆེ་ཕྲ་གང་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མ་གཏོགས་པ་ལུས་སྐྱོར་བར་འགྲོ་བ་དང་། ངག་ཁ་ཏོན་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་ལ། གང་གི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་ཇི་བཞིན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་ཀུན་ལ་ཡིད་ནི་དོན་པོར་ཏེ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་

43 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༢ཁ-༡། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༢ཀ-༣། ༼སོགས་ལ།༽

ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ བྱེ་བྲག་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྨོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ།།
དགེ་འམ་འོན་ཏེ་≡མི་དགེ་[44]རུང་།།
ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ།།
གང་ཕྱིར་ཡིད་དེའི་དབང་གྱུར་ཕྱིར།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བས་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དགེ་བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགེ་བའང་རུང་སྟེ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡིད་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ ཁྱད་པར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ།།

44 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༧ཁ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༧ཀ-༣། ༼དགེ་བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགེ་འང་རུང་། ༽

ས་སྟེང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི།།
འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་འགྱུར་བ།།
དེ་དག་བསོད་ནམས་ལས་ཁྱད་འཕགས།།

དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སའི་སྟེང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ། ཐབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་དོན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཐབས་མཁས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

རིན་ཆེན་རང་བཞིན་མཆོད་རྟེན་ནི།།

འཇིག་རྟེན་སྟེད་མཐོ་འགགས་བྱས་པ།།
དེ་ནས་≡སེམས་བསྐྱེད་(45)གཅིག་འདུལ་པོ།།
མཆོག་ཏུ་བཀྲབས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་འོག་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྟེད་ཀྱི་གཏོས་དང་མཉམ་པར་མཐོ་བ་སྐྱེ་བོ་འགགས་བྱས་ཏེ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅམ་གྱི་རྒྱུད་འདུལ་བ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་བཀྲབས་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ལམ་ལ་དགྲི་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་དངོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཕན་འདོད་བླ་མ་ཡིས།།

45 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༧ཁ-༣། སྣར་ཐང་། ༧ག-༥། ༼སེམས་ཅན།༽

སློབ་མ་ལ་ནི་སྲི་ཞུ་བྱ།།
གང་ཕྱིར་དེས་ཕན་མི་ཤེས་པ།།
དེ་ཕྱིར་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་ཐོ།།
ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལ།།
སྨན་པ་འཁྲུག་པ་མེད་པ་ལྟར།།
ཐུབ་པ་ཉོན་མོངས་དགྲར་གཟིགས་ཀྱི།།
ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན།།

དེས་ན་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བླ་མ་ཡིས་སློབ་མ་ལ་ནི་སྲི་ཞུ་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གདུལ་བྱ་དེས་རང་ལ་ཕན་པའི་བླང་དོར་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་དགོས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་ཐོ།།

དེའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཇི་ལྟར་ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ཡི་ནད་པ་ལ་སྨན་པ་དེ་ཁོང་འཁྲུག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དགྲར་གཟིགས་མོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་

བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པ་ལྟར་སྨྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོན་ལྟར་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་ལ་དགྲི་བའི་ཚུལ་**ནི།**

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ།།
དེ་ཡིས་དེ་དེ་སྤྱར་དཔྱད་བྱ།།
ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི།།
སྣོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་ལམ་ལ་དགྲི་བའི་ཚུལ་ཡང་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སློབ་མ་གང་ཞིག་ལམ་གང་དང་གང་ལ་དགའ་བ་དེ་ཡི་སྒོ་ནས་མཐོ་རིས་འདོད་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་སོགས་དེ་དང་དེ་སྤྱར་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་རྒྱུད་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡི་གེ་མ་དག་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ཐབས་མཁས་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི།

ཇི་ལྟར་མ་ནི་ཁྱད་པར་དུ།།
ནད་ཐེབས་བུ་ལ་གདུང་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེ།།
དམ་པ་མིན་ལ་ཁྱད་པར་དགོ།།
ལ་ལའི་སློབ་མར་འགྱུར་བ་སྟེ།།
ལ་ལ་ཡི་ནི་བླ་མར་འགྱུར།།
ཐབས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་ནི།།
མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་རྟོགས་པར་བྱེད།།
ཇི་ལྟར་སྨན་པ་མཁས་གྱུར་པས།།
ནད་པ་སྒྲུབ་མེད་དགོན་དེ་བཞིན།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་སྐྱེད་ནས།།
གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་ཤིན་ཏུ་དགོན།།

དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་

པའི་བུ་ལ་བརྩེ་བས་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེ་བ་ཡང་དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུང་བའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གང་ཟག་ང་རྒྱལ་ཅན་གདུལ་བའི་ཆེད་ལྟ་བུ་ལ་ལ་ལའི་སློབ་མར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་ལ་ཡི་ནི་བླ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་ཐབས་རིགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ནི་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྨན་པ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ནད་པ་གསོ་བའི་ཐབས་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་ཡལ་བར་དོར་དགོས་པ་དཀོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་སྙེད་ནས་དེས་གདུལ་

བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྐྱོན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་མཁས་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུལ་དུ་ནི།།
གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མ་བསྐུལ་ཟབས།། (46)
ངན་སོང་འགྲོ་བར་གྱུར་ན་དེ།།
བློ་ལྡན་གཞན་གྱིས་སྨད་བྱར་འགྱུར།།
གང་ཞིག་ཉེན་པ་གཞན་དག་ལ།།
སྙིང་བརྩེ་ལེགས་ཞེས་མི་འདོད་པ།།
དེ་རྗེས་བརྩེ་བས་མགོན་མེད་པ།།
དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྨིན་པ་གཏོང་།།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ནི་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འགྱུར་བཞིན་དུ་ཐབས་ཀྱིས་མ་

46 གསེར་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༡། ༼བར།༽

བསྐྱལ་བས་དེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བློ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་གཞན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད་བྱར་ཡང་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་བསམ་པ་སྙིང་རྗེའི་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་ཡི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་ལེགས་སོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་མགོན་མེད་པའི་སློང་མོ་བ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་གཏོང་། དེ་བས་ན་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ། ཐབས་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་གང་ཟག་གི་ཚེ་བ་དང་། རྟེན་དེས་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར། དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དངོས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་གང་ཞིག་ལ།།
འཇིག་རྟེན་སྲིད་དུ་གནས་ཡོད་པ།།

དེ་ལ་སོར་གནས་དག་ཕྱུང་ན།།
སྡང་ལ་བསམ་ཐག་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ། ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ཞིག་ལ་དུས་འཇིག་རྟེན་སྲིད་དུ་གནས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གུས་པའི་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་པར་རང་གར་སོར་གནས་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཕྱུང་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཞེ་སྡང་བར་གྱུར་པ་ལ་ནི་དེ་ལས་བསམ་ཐག་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་བར་མར་གནས་པའང་སྤྱངས་ཏེ་གུས་པས་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་རིས་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི།

གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ།།
མངོན་ཤེས་ལྔ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ།།
དེ་ཡི་དམན་པར་དམན་ལྟའི་དངོས།།
འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའོ།།

དེ་ལྟར་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་མཛད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྷ་ཆར་ཡང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་མ་དག་པའི་ཞིང་དམན་པར་བྱ་དང་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དངོས་ནི།

ཐབས་ཀྱིས་ཀུན་ཚེ་བསོད་ནམས་གང་།།
ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བསགས་པ་དེ།།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡང་།།
མིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།།

དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་བསོད་ནམས་གང་དག་གྲངས་མེད་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་པ་དེ་

ཡི་ཕན་ཡོན་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། ཁྲིམ་པའི་སྐྱེ་བོའི་འཁོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་རྩ་མཐའ་ཡས་པ་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་ལ། དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། རིམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཆི་དང་ཆོས་དང་སྲིད་པ་གཞན།།
སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ཡིས་གསལ་བྱེད་པ།།
དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ།།
སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ནི་རྟག་ཏུ་སྙན།།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལས་ཚེས་ཐོག་མར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཐོས་པས་ཀྱང་ཚེས་ལྷག་པར་དེ་ལ་གུས་པས་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྐྱེས་པའི་རབས་རྣམས་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཐོས་པས་ཀྱང་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། འཆི་བ་དང་ཚོས་དང་སྲིད་པ་གཞན་དང་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ཡིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ནི་རྟག་ཏུ་སྙན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ཡི་བྱེ་བྲག་གསུམ་སྟེ། དོ་ནི་བཏུབ་པ་ལའོ། །ད་ནི་ཛ་བ་ལའོ། །ཞེས་པའི་སྒྲའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་སྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཆི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་།

ཡང་ན། ཊ་ན་ནི་སྦྱིན་པ་ལའོ། །ཆ་ད་ཏ་ནི་སྦྱིན་པ་ལའོ། །ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།[47] ཞེས་པའི་སྒྲའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་སྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་

47 སི་ཁྲིན་དེབ་གཟུགས། ༩༨-༡༥། ༼གང་གི་ཚེ་ད་ཆ་ནི་སྦྱིན་པ་ལའོ། །ཆ་ཏ་སྦྱིན་པ་ལའོ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་གཏོང་བའི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚོས་བསྟན་དོ། །སོགས་གསུངས་པ་

པའི་འཆི་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། ≡དེ་ང་ནི་སྲུང་བ་ལགོ། །[48]དེ་བ་ནི་སྲོང་བ་ལགོ། །ཞེས་པའི་སྐྲའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྲུང་བ་དང༌། ཡོངས་སུ་སྲོང་བའི་སྒོ་ནས་གང་འདོད་པར་སྲིད་པ་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྲ་ཡི་བྱེ་བྲག་གསུམ་གྱིས་དོན་གསུམ་གསལ་བར་བྱས་པས་ན་སྦྱིན་པའི་སྐྲ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི།

འདིར་བྱིན་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་ལས། །
འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས། །
ལེན་དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི། །
≡ཚོང་སྒྲོགས་[49]བཞིན་དུ་སྨྲ་བར་འགྱུར། །

ལྟར་གསལ་བྱེད་གསུམ་ལས་ཆོས་གསལ་བྱེད་གོ་བར་བྱ་དགོས་ཀྱང་དཔེ་འདིར་ཆད་ལྷག་སོང་འདུག་པས་མ་དཔེ་དག་པ་རྙེད་ན་བཏང་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་རྙེད་མ་བྱུང་བ་དང་། ཚོམ་ཐུབ་ཀྱང་བརྗོད་པ་སྙོམས་སུ་མི་གཞག་པར་དག་བཅོས་གནང་རོགས། མཆན། ༽

48 ནྲ་ཏང་དེབ་གཟུགས། ༧༨-༡༣། ༼དེ་བ་ནི་སྲུང་བ་ལགོ།། ༽

49 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༧ཁ-༩། ༼ཚོང་སོགས། ༽

གལ་ཏེ་འདིར་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་ལེན་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་དཔེར་ན་ཚོང་ཁེ་སྒྲོགས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྨད་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ།།

གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི།

གང་ལ་སྤྱར་བྱས་སྡིག་པ་ཡང་།།
ཡོད་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།
དགེ་བའི་ལས་ཅན་དེ་ལ་ནི།།
བསྒྲུབ་མིན་ཞེས་བྱ་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་སྤྱར་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ཆུང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དགེ་བའི་ལས་ཅན་དེ་ལ་ནི། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་རིམ་གྱིས་ས་ནས་སར་ནོན་ཅིང་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བསམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རླབས་ཆེན་ཡིད་ཅན་དེ་ལ་ནི།།
འདི་ནའང་གནོད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེས་ན་དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་།།
མྱ་ངན་འདས་ལ་ཁྱད་པར་མེད།།

དེ་ལྟར་བསམ་སྦྱོར་ཟད་དུ་བྱུང་བའི་རླབས་ཆེན་གྱི་ཡིད་ཅན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དེ་ལ་ནི་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་འཁོར་བ་འདི་ནའང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།

འཕགས་པས་ན་དང་འཆི་བ་དང་། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ལ། དངོས་དང་དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གང་ལ་ཀུན་ཚེ་སེམས་དབང་ནི།།
ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་གྱུར་པ།།
དེ་ཀོ་རྒྱུ་ཅིས་འཇིག་རྟེན་ནི།།
ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་འགྱུར་མ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་གང་ལ་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་སེམས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་ལ་དབང་ནི་འབྱོར་བ་ཉིད་ལས་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཀོ་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན་འཇིག་རྟེན་ནི་ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་དག་པའི་ཚད་མ་ཕུལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཐུལ་འགྲོ་ལས་ཆེས་ཐུལ་འགྲོ་བ།།
འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་སྣང་།།
དེས་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་མཐུ་ཡང་།།
ངེས་པར་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་གྱིས།།

རིགས་ཀྱི་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་བྲམ་ཟེ་ལ་ སྦྱིན་གྱི་ཐུལ་ལས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་ལས་ཆེས་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་སྲིད་རྩེ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཐུག་པ་དང་། རིའི་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྷུན་པོ་ལ་ཐུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཐུལ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ཆེས་ཐུལ་དུ་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་པའི་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཐར་ཐུག་པ་དེས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

འགྲེལ་ཆེན་ལས།

རིགས་ཀྱི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་བྲམ་ཟེ་ལ་ཐུག་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱུལ་དུ་འགྲོ་བ་བས་ཆེས་ཕྱུལ་དུ་འགྲོ་བ་མཐོང་ངོ་། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་ནི་གང་ཞིག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཚད་མས་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི།

བླུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཆོས་ལ།།
སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ།།
དེ་བཞིན་ཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་ནི།།
རྨད་བྱུང་ཆོས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བླུན་པོ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དོན་དམ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་དེ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུར་མཐོང་ཁོ་

ན་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་གྲོས་ཞན་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཚད་མ་སོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེའོ། །དེ་བས་ན་རྟོན་པ་བཞི་གོ་ལྡོག་ཏུ་མ་སོང་བར་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤང་གཉེན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

བདེ་བས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་།།
སྡུག་པས་ཁྲོ་བ་འཕེལ་གྱུར་ན།།
ཅིས་བདེ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་མིན་ཞིང་།།
སྡུག་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཅིས་ཡིན།།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དག་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་

འགྱུར་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བར་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་མཚུངས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན་བདེ་བར་གནས་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་དུ་འདོད་པ་མིན་ཞིང་།

སྡུག་བསྔལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་དཀའ་ཐུབ་ཅན་དུ་རྒྱུ་ཅིས་འདོད་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་བཟུང་བར་གང་ཟག་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ་སོགས་རེ་འགའ་གདུང་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གི་གཉེན་པོར་ནི་གནས་མལ་སོགས་བདེ་བའི་སྤྱོད་ལམ་བརྟེན་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། སྤང་གཉེན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། སྤང་བྱ་དུག་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

འདོད་ཆགས་ལས་ནི་སྡུད་པ་སྟེ།།
ཁྲོ་བའི་ལས་ནི་རྩོད་པ་འོ།།
འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་ལྟུང་བཞིན་དུ།།
གཏི་མུག་ལས་ནི་གསོས་≡འདེབས་སོ།།(50)
མ་ཕྲད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ནི།།
སྡུག་བསྔལ་དཔྱུང་མེད་ལས་ཁྲོ་སྡུག །
ཡོངས་མི་ཤེས་ལས་གཏི་མུག་སྟེ།།
དེ་དག་གིས་དེ་དག་མི་རྟོགས།།
ཇི་ལྟར་བད་ཀན་ལ་མཁྲིས་དང་།།
ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་མེད་མཐོང་བ།།

50 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ‹ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ‹ཀ-༧། ༼འདེབས་པའོ།།༽

དེ་བཞིན་ཁྲོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་།།
ལྷན་ཅིག་ཐྲད་པ་མེད་པར་མཐོང་།།

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལས་ནི་སྡུད་པ་སྟེ་བདེ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲོ་བའི་ལས་ནི་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པའོ། །དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་རླུང་གིས་མེ་འབར་བ་སོགས་གསོས་འདེབས་པ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་ལས་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ལ་གསོས་འདེབས་སོ།།

སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས།འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་≡འཁོར་འདབ་[51]སྤོང་བ་སོགས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱེད་ལས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཉེན་པོ་དང་སྦྱར་ཚུལ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་། ཡུལ་དང་མ་ཐྲད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་

51 སི་ཁྲོན་དེབ་གཟུགས། ༧༥-༣། ཀླ་རྟེང་དེབ་གཟུགས། ༧༡-༡༡། ༼འཁོར་འདབས།༽

སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། དབྱུང་མེད་པ་ལས་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལས་གཏི་མུག་སྐྱེ་རྨོངས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་གིས་བླང་དོར་གྱི་གནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མི་རྟོགས་པས་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ངོ་བོ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་བད་ཀན་ལ། མེའི་ཁམས་ཀྱི་མཁྲིས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྲད་པ་མེད་པར་མཐོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་སྤང་གཉེན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།

འདོད་ཆགས་བྲན་བཞིན་བཀོལ་བྱ་སྟེ།།
གང་ཕྱིར་མི་ཕངས་དེའི་སྨན་ཕྱིར།།
ཁྲོ་ལ་རྗེ་བོ་བཞིན་ལྟ་སྟེ།།
དེའི་སྨན་ཕངས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།།
དང་པོར་གཏི་མུག་ཡང་དག་འབྱུང་།།

བར་དུ་ཁྲོ་བ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །
ཕྱིས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བ་སྟེ། །
ཉིན་ལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འོ། །
འདོད་ཆགས་མཛའ་མིན་མཛའ་འདྲ་བ། །
དེས་དེ་ལ་ཁྲོུད་མི་འཛིགས་ཏེ། །
མི་ཕན་མཛའ་བོ་ཁྲུད་པར་དུ། །
སྐྱེས་བུས་སྤྱང་བར་བྱ་མིན་ནམ། །
འདོད་ཆགས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །
རྐྱེན་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ། །
འདོད་ཆགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་། །
དེ་ནི་སྒྲུབ་སླ་ཅིག་ཤོས་མིན། །
ཁྲོ་བ་བརྟན་ཞིང་རེས་པར་ནི། །
མི་དགེ་ཉེས་ཆེན་བྱེད་པ་སྟེ། །
དེ་ལྟར་རྣམ་ཀུན་དབྱེ་ཞིབ་པས། །

ཉོན་མོངས་རྣམ་མཐར་བྱེད་པར་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་བྱེད་ལས་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་འཚོས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཅན་ནི་བྲན་བཞིན་དུ་བཀོལ་བར་བྱ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་མི་ཕངས་པར་བཀོལ་བ་ནི་དེའི་སྨན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོ་བ་ཅན་ལ་ནི་རྗེ་བོ་བཞིན་དུ་ལྟ་ཞིང་རིམ་གྲོ་བྱ་སྟེ་དེའི་སྨན་ནི་ཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་མུག་ཅན་གྱི་སྨན་ནི་ཕངས་མི་ཕངས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ།།

དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱོད་དགོས་པས། དེ་ལ་དང་པོ་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་གཉིད་འཐྲོ་ལུས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ཤས་ཆེར་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དང་། བར་དུ་ཉིན་གུང་གི་དུས་སུ་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དུབ་པས་ཁྲོ་བ་ཤས་ཆེར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱིས་སུ་ནི་ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་དུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ན་ནི་འདོད་ཆགས་

འབྱུང་བ་སྟེ་ཉིན་གཅིག་ལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་རིག་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡང་། འདོད་ཆགས་ནི་མཛའ་བོ་མིན་ཡང་མཛའ་བོ་དང་འདྲ་བའི་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིགས་ཏེ་མི་ཕན་པར་འདོད་པའི་དགྲ་བོ་མཛའ་བོའི་ཐོལ་དུ་སྣང་བ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྐྱེས་བུས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ནམ་ཏེ། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེ་སྡང་མི་མཛའ་བའི་ཚུལ་ཅན་དང་། གཏི་མུག་བར་མའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ངོས་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།།

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ཐབས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་ཚེ་རབས་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚེ་འདིར་ཡུལ་རྐྱེན་གྱིས་བློ་བུར་དུ་

འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོས་སྦྲུབ་སླ་ཞིང་ཅིག་ཤོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྤང་སླ་བ་མིན་པས་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་ཆེར་འབད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཞིང་ངེས་པར་ནི་མཚམས་མེད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་དང་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་མཐར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དུག་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་ལ་གཏི་མུག་སྤོང་བའི་ཐབས་དང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་སྤོང་བའི་ཐབས། མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེ་སྡང་སྤོང་བའི་ཐབས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་གཏི་མུག་གི་འཇུག་

པ་བསྟན་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ།།
གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།
གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར།།

དཔེར་ན་ལུས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ལུས་དབང་གིས་ཁྱབ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་ཀྱང་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་རྨོངས་པའི་དབང་གིས། ཇི་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་འཛུག་པ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འགྲེལ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་

འཆད་དགོས་ཀྱི། སྤྲེའུ་ལྟར་ཡལ་གའི་རྩེ་མོར་སོན་ཏེ་རྩ་བ་བོར་བ་དག་ཀྱང་སྣང་ངོ།།

དེ་ལ་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་དབྱེ་ན་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་བར་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཚོག་པར་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་བཤད་པ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི།།
མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་འབད་པས་ཀུན་གྱིས་འདིར།།
གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟད་པར་བྱ།།

ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་

ན་གཏི་མུག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ཕྱིར་འབད་པས་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཀུན་གྱིས་འདིར་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། གཏི་མུག་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལས་རྨོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་སྤང་བྱ་གཏི་མུག་དང་། སྨྱུ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པའོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་མཐོང་

ན་གཏི་རྨུག་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་འཆད་པ་ཁ་ཅིག་སྲིད་འཁོར་རྩ་བདེན་འཛིན་དུ་བཞེད་ཅིང་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་འཁོར་རྩ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དང་། འཁོར་བ་བཟློག་པ་ལ་སྲིད་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་སོགས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་སྣང་ཡང་། གཞུང་འདིའི་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག །བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་དང་། །ཕྱིས་ནས་ལྟ་བ་ཀུན་བཟློག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ལམ་རིམ་དང་།

དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དེ་ལ་འདིར་རེ་ཞིག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་ནི་དང་པོར་བྱ་སྟེ་སོགས་དང་། སྡིག་པ་བཟློག

པས་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བདག་རྣམ་པ་ལྟར་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཆ་ཉི་ཤུ་འདོར་བར་བྱའོ། །ཕྱིས་ནས་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལ་ཆགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར་བྱའོ།།

ཞེས་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་སོགས་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཕྱེ་བྲག་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་བསྟན་པ་རྣམས་གཡག་ཞར་གྱིས་རྒྭ་ལྟར་བྱེད་པར་མི་སེམས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ། སྤང་བྱ་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྟག་ཏུ་ས་འཛིན་སོགས་དགའ་ལ།།
གཏོང་པོ་ཟ་པོ་གཙང་ཞིང་འགྱུར།།
དེ་འདྲ་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས།།
འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་མི་ལ་སྣང་།།

རྟག་ཏུ་ས་འཛིན་པའི་གར་དང་བཞད་གད་དང་འཛེ་སྣེག་སོགས་ཀྱིས་དགའ་ལ། གཏོང་བ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་གཙང་སྦྲ་བྱ་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་མི་ལ་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་ཅན་ལ།།
ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཙུག་ལག་ཁང་།།

དགེ་ལེགས་≡སྦྱངས་པ་(52)ཐམས་ཅད་དང་།། རྟག་ཏུ་བླ་མའི་ཐད་གནས་གསུངས།།

དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟས་དང་ཆོས་གོས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མལ་སྟན་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྦྱངས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་དྲུང་བ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་དག་དང་། མལ་སྟན་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། ཙོག་པུ་བ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པའོ།།

ཟས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། བསོད་སྙོམས་པ་དང་། སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ།།

ཆོས་གོས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཕྱིང་པ་བ་སྟེ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་

52 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༼ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༼ཀ-༧། ༼ཡངས་པ།༽

གཉིས་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་བླ་མའི་ཐད་དུ་གནས་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེ་སྡང་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ། སྡང་བྱ་ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱོན་ལ་བསམ་པ་དང་། གཉེན་པོ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ཏེ་སྡང་བའི་ཐབས་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཉུས་མེད་ལ་ཁྲོས་བདག་ཉིད་ལ།།
མདོག་མི་སྡུག་པ་འབབ་ཞིག་བྱེད།།
ཉུས་པ་གང་ལའང་བརྩེ་≡མེད་པ།།[53]
དེ་ནི་ཐ་ཚད་ཅེས་བྱར་བརྗོད།།
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡི་སྒྲ།།
སྡར་བྱས་སྡིག་མཐར་བྱེད་པར་བརྗོད།།
རྫོངས་ཞིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ།།
བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་འདོད།།
སྨན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའང་།།

53 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༼ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༼ཀ-༢། ༼མེད་ལ།༽

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་མི་བྱེད།།
དེ་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ།།
གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བློས།།
ཇི་ལྟར་གཤེ་བ་པོ་ལ་ནི།།
ཆད་པར་བྱ་བ་མངོན་བརྗོད་པ།།
དེ་བཞིན་སྙན་པར་སྨྲ་པོ་ལ།།
མཆོད་པར་བྱ་བ་ཅིས་མི་འགྱུར།།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྨད་བྱ་མ་སྨྲས་ཀྱང་།།
གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ནི།།
སྨྲ་པོ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ན།།
ཡང་དག་མིན་སྨྲ་ལ་ཅི་སྨོས།།
དམན་ལས་མི་སྙན་ཞེས་བྱ་བ།།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་དམན་བྱུང་མི་སྙན་པ།།

ཡན་གར་ཅུང་ཟད་ལྟ་བུར་སྣང་།།
གཞན་གནོད་བྱས་པས་བདག་ལ་ནི།།
ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན།།
ཁྱོད་ཁྲོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ།།
གུས་པ་ཞེན་པ་རྐྱང་པར་ཟད།།

འདི་ལྟར་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཕ་རོལ་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་གནོད་ལན་དུ་གནོད་པར་བྱ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཁྲོས་ན་ནི། བདག་ཉིད་ལ་མདོག་མི་སྡུག་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། གནོད་པ་བྱ་ནུས་པའི་ཡུལ་རང་ལས་དམན་པ་གང་ལའང་བརྩེ་བ་མེད་པར་ཁྲོས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།།

གཞན་ཡང་ཚིག་རྩུབ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡི་སྒྲས་རང་གིས་སྤྱར་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་ཟད་ཅིང་མཐར་བྱེད་པར་བརྗོད་པས་ བླང་དོར་ལ་རྨོངས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ནི་བདག་ཉིད་

ཀྱི་སྡིག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཉན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་ལ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རློམ་པར་ཟད་དོ།།

གལ་ཏེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཞི་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པར་བཤད་པས་ན་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་རིགས་སོ་སྙམ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་གཞི་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པར་བྱ་བར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོན་སྟན་པར་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཡང་མཚོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་སྨྲ་ཚོགས་བརྗོད་དེ་མཆང་འབྲུ་བ་ལ་ཡང་ཁྲོ་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྨད་པར་བྱ་བའི་སྐྱོན་དེ་དག་གང་སུ་ཞིག་གིས་མ་སྨྲས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ནི་སྨྲ་བ་པོ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ན། སྐྱོན་དེ་དག་ཡང་དག་པ་མིན་པར་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་མི་རིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ལེགས་པར་བརྟགས་

ན་དམན་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཚིག་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཁོ་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམན་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་སྙན་པ་དེ་ཙམ་ནི་ཡན་གར་ཚུང་ཟད་ལྟ་བུར་སྣང་བས་དང་དུ་བླང་བར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་བརྡེག་པ་སོགས་གནོད་ལན་དུ་གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱས་པས་ཀྱང་བདག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐོབ་ཏུ་མེད་ན་ཁྲོད་ཁྲོ་བ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་གྲུས་པ་དེ་ནི་ཞེན་པ་ཆུང་བར་ཟད་དོ། །དེ་བས་ན་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམས་ཏེ་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་ལས་མི་འདའ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ཏེ་སྤང་བའི་ཐབས་ནི།

གལ་ཏེ་བཟོད་པས་འབད་མེད་པར།།
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱུར་ན།།
གང་ཞིག་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པ།།

དེ་མཚུངས་ཐྲན་པོ་སྐུ་ཞིག་ཡོད།།
ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཁྱད་པར་དུ།།
སྟོབས་ལྡན་དག་ལ་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།
དེས་ན་གཞན་འཇོམས་ཁྲོ་བ་ལ།།
ཅི་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་གྱུར་ཏ་རེ།།
གང་ཞིག་ཁྲོ་གནས་ལ་བཟོད་པ།།
དེ་ལ་བསྒོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།
ཡོན་ཏན་གནས་ལ་འཛིགས་ཞེས་པ།།
ཁྱོད་ཀྱི་ཐྲན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན།།
སྐུ་ཞིག་ཁྱད་བསད་ཐར་བྱས་ནས།།
འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡོད།།
དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་སྡིག་པ་བས།།
བརྟས་པ་ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས།།

གལ་ཏེ་བཟོད་པས་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་གང་ཞིག་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གེགས་བྱེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བླུན་པོ་གཞན་སུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་རང་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན། རང་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་འཛེམས་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྲོ་བ་ལ་ཅི་ནས་ཁྱོད་གུས་པར་གྱུར་ཏ་རེ། དེ་བས་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ཁྲོ་བའི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་ལྟར་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་བ་འཛོ་བའི་ཡུན་ཙམ་དུ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་སྡུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལུས་ལ་དུག་གིས་མི་ཚུགས་སོ། །མཚོན་གྱིས་

མི་ཚུགས་སོ། །དེའི་དོན་རྣམས་འབད་པ་མེད་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཞིག་ནས་ཕྱི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་འགྲོ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དེ་ལ་འཇིགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཚེ་འདིར་གཞན་གྱིས་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་གནོད་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་སྡིག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་ནི་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྡིག་པ་གསོག་པ་བས་ཚེ་འདིར་གཞན་གྱིས་བརྙས་པ་བཟོད་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

གང་གིས་རྣམ་ཤེས་གནས་ལ་སོགས།།
ཡང་དག་ཏུ་ན་རྣམ་ཤེས་པ།།

དེ་ཡོད་ན་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས།།
ནམ་ཡང་བློ་གྲོས་ལ་མི་གནས།།

མདོར་ན་བློ་དང་ལྡན་པ་གང་གིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་བར་དུ་གནས་པ་དང་མཐར་འཇིག་པ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཡང་དག་ཏུ་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་དེ་ཡོད་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དུས་ནམ་དུ་ཡང་བློ་གྲོས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་གནས་ཏེ།

ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱས་ཤིང་སྒྱུ་མ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་ལྡོག་པར་

འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒོམ་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ན་ནམ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་འཁོར་སྤོང་བར་གདམས་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ།

སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ།།
རྣམ་པ་[54]ཀུན་ཏུ་འང་(༠༤)ཡོད་མིན་ན།།
བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ།།
འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།
ལང་ཚོ་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ནས།།
སྐྱར་ཡང་མདུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
གནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ནི།།
འགྲོས་ཀྱིས་འགྲན་པ་ལྟ་བུར་མངོན།།
སྲིད་པར་ཁྱོད་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས།།

54 གསེར་ཕྲེང་མ་དཔེ་རིང་། ༡ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༧། ༼ཀུན་ཏུ།༽

འགྲོ་བ་≡གཞན་ཡང་(55)ཡོད་མིན་ན།།
གཞན་གྱི་དབང་དང་འཇིགས་མེད་པར།།
བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འགྱུར།།
མ་འོངས་ཐ་མ་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
ཀུན་ཆེའང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ།།
ཁྱོད་འདས་≡ཛེ་ལྟར་(56)དེ་བཞིན་དུ།།
དེ་ཡང་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱོས།།

ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མཐའ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ན་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་བློ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམས་ཏེ་ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་འཆི་བར་མེད་པ་

55 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ཁ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཀ-༧། ༼གཞན་ཡང་།༽

56 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ཁ-༨། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཀ-༣། ཅོ་ནེ་དཔེ་རིང་། ཀ-༨། ༼ཛི་ལྟ།༽

བསམ་སྐྱེ་སྐྱོང་བར་གདམས་པ་ཡང་། ད་ལྟ་ཆེ་འདིའི་ལང་ཚོ་ཡོལ་ཏེ་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཤི་ནས་མེད་དུ་མི་འགྲོ་སྐྱེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སླར་ཡང་ཕྱི་མའི་སྣང་བ་མདུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། འཁོར་བར་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ནི་སྐྱེ་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་བར་མཚམས་མེད་པར་འགྲོས་ཀྱིས་འཁྲུན་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་གྱུར་པའོ།།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་ཏེ་དེ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ཡང་། སྲིད་པ་འདིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཁྱོད་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་གཞར་ཡང་སྐྱེ་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན། ལས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་དེ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་འཁོར་བ་ལ་ཐ་མ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཆེ་ནའང་ཁྱོད་ནི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཁྱོད་འདས་

པའི་དུས་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་དོན་སྟོང་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་མ་འོངས་པའི་དུས་དེ་ཡང་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཟབ་བཅས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་དེ་ལྟར་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འགྲོས་དོན་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་དཔྱད་པ་ནི།

ཉན་པོ་མཉན་བྱ་འཆད་པོ་རྣམས།།
འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་སྟེ།།
དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི།།
མཐའ་མེད་མ་ཡིན་མཐའ་བཅས་མིན།།
ཐལ་མོ་ཆེ་ན་མི་རྣམས་ནི།།
དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན།།
དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས།།
ཐལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ།།

མ་འོངས་ཐ་མ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །ཞེས་བཤད་ན། ཅི་འཁོར་བ་འདི་

ལ་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཉན་བྱ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་སྦྱོར་བས་ལས་མྱང་འདས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དང་བཅས་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཞིང་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཞིང་དེའི་བསྟན་པ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། ད་ལྟ་མྱུར་དུ་འབད་པར་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་དཀའ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཐལ་མོ་ཆེ་ན་མི་རྣམས་ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཙམ་རྙེད་པ་ཡང་དཀའ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ། ཟག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་དང་། ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་མ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་བསམས་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཚུལ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ས་སྟེང་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི།།
ཅོ་འདྲི་ཁོན་ཡིན་པར་མཐོང་།།
དེས་ན་སྲིད་པ་གསོད་གནས་དང་།།
མཚུངས་པར་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་།།
རྣམ་ཤེས་གནས་པ་མེད་པ་ལས།།
གལ་ཏེ་སྨིན་པར་གྱུར་ན་ནི།།

སྲིད་གནས་སྨོན་པ་མ་ཡིན་ཞེས།།
མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་འགྱུར།།
འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་≡དག །(57)
བརླག་ལ་ཉམས་པ་མཐོང་གྱུར་ཏེ།།
དེས་ན་ལས་ཀུན་ཟད་པ་ལ།།
བློ་གྲོས་≡ལྡན་པས་(58)བློ་བསྐྱེད་དོ།།
གང་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང་།།
ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་སྤང་མིན་པ།།
དེ་ཚེ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱས་པར།།
མཐོང་ནས་གང་ལ་འཇིགས་མི་འགྱུར།།

གང་དག་ས་སྙེང་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྡིག་པ་གང་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པས་ཚེ་འདི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་

57 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༤། ༼ལས།༽
58 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༦ཀ-༤། ༼ལྡན་པ།༽

མཐོང་བ་དེས་ན་སྲིད་པ་འདི་ནི་གསོད་གནས་དང་མཚུངས་པར་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་དུད་དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ཁོན་ལ་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གཉི་མུག་གིས་སྨྱོས་པར་གྱུར་པའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། གང་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་གནས་པ་མེད་པ་ལས་གལ་ཏེ་སྨྱོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྱུར་ན་ནི། སྲིད་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྨྱོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་འགྱུར། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་དག་ཟློག་པའི་ཐབས་ལ་ཉམས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀུན་ཟད་པ་ཡི་ཐབས་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་བློ་བསྐྱེད་དོ།།

དེ་ལྟར་སྡིག་པ་སྤང་བར་མ་ནུས་ན་དུས་གང་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང་སྟོན་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་སྣང་བར་ནུས་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ། རྒྱུ་གཅིག་ལ་ཡང་མཐའ་མེད་ཀྱི་བར་དུ་སླར་

ཡང་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་གང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་སྙེ་ངེས་པར་འཇིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཚུལ་**ནི།**

འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ནི། །
འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །
གྲུབ་ལ་ངེས་པར་མཐར་གྱུར་ན། །
དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅི་སྟེ་འཛོམས། །
ལས་ནི་འབད་པས་བྱེད་འགྱུར་ཞིང་། །
བྱུས་ཟིན་འབད་པ་མེད་པར་འཇིག །
དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཀོ། །
ལས་ལ་ཆགས་བྲལ་འགའ་ཡོད་མིན། །
འདས་ལ་བདེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །
མ་འོངས་པ་ལའང་ཡོད་མིན་ལ། །
ཟད་བྱུང་བ་ཡང་[59]འགྲོ་ཉིད་དེ། །

59 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༩ཀ-༧། ༼ད་ལྟར་བྱུང་བའང་། ༽

ཁྱོད་ཀྱི་ཟངས་[60]འདི་གང་ཕྱིར་ཡིན།།

ཚེ་འདིར་སྡིག་པའི་ལས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་གནས་ཁང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་ངེས་པར་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཙུང་ཟད་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་མཐར་འཇིག་པར་གྱུར་ན་དེ་ཡི་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་བསགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཅི་སྟེ་འཇོམས་པར་བྱེད། དེར་མ་ཟད་བྱ་བའི་ལས་ནི་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འབད་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་གནས་ཁང་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འབད་པ་མེད་པར་ངང་གིས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ངེས་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་ཁྱོད་ལ་ཀོ་འབད་པ་དོན་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཡིན།

60 གསེར་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཀ-༧། ༼ལས།༽

ལེགས་པར་བརྟགས་ན་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རེ་ཞིག་གྲུབ་ཟིན་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་ཟིན་པའི་འདས་པ་ལ་ནི་བདེ་བ་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་ད་ལྟར་འབྱུང་བའང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྡིག་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། འབྲས་བུ་མངོན་མཐོའི་རང་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསམ་པ་དང་། དགེ་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་།།
≡དམྱལ་བ་དང་མཚུངས་[61]འཇིགས་སྐྱེད་འགྱུར།།
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་རྣམས་ལ།།

61 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༩ཀ-༧། ༼དམྱལ་དང་མཚུངས་པ། ༽

སྲིད་གང་འཇིགས་པ་ཟ་མི་སྐྱེད་[62]དགོན།།
གལ་ཏེ་བྱིས་པའང་རྣམ་ཀུན་ཏུ།།
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་གྱུར་ན།།
སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སེམས་དང་ནི།།
ལྷན་ཅིག་གཏན་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར།།
སེམས་ཅན་རློམ་པ་ཅན་མིན་དགོན།།
རློམ་ཅན་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ་མེད།།
དེས་ན་སྣང་ནས་སྣང་བར་ནི།།
འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀར་གསུངས།།

དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བའི་ལས་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ན། བཤད་པ། སྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྲིད་པ་གཞན་ལྟ་ཅི་མཐོ་རིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་འདོད་པའི་མེ་འབར་བ་དང་། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྨོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་

62 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༦། ༼མི་བྱེད།༽

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམྱལ་བའི་གནས་དང་མཚུངས་པར་འཛིགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་སྲིད་པའི་གནས་གང་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་བྱིས་པའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ནི་སེམས་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་ནི་རྩུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གཏན་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་ལན་གཅིག་ཙམ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པ་ཅན་མིན་པ་ནི་དཀོན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིམ་པ་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ་མེད་ཅིང་སྡིག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དེས་ན་སྣང་བ་ནས་སྣང་བར་ནི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བསམས་པ་ནི།

འདི་ན་ཡུལ་ལོག་གྱུར་པ་ལ།།
ཡུལ་ནི་དམིགས་པར་གྲགས་འགྱུར་ཏེ།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས།།
རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡང་དག་འདོད།།
བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་ཕྱུག་པ་སྟེ།།
དེ་གཞན་ལས་☰ཡོད་(63)བསྲུང་བྱ་ན།།
རྟག་ཏུ་གཞན་ལས་བསྲུང་བྱ་གང་།།
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་གིར་འགྱུར།།
འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་གང་དང་གང་།།
དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་རྗེས་འཇུག །
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆོས་པས་ཀྱང་།།
འཇིག་རྟེན་སྟོབས་ལྡན་ལྟ་བུར་སྣང་།།

63 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཁ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༨ཁ-༢། ༼ཡོངས།༽

ཡུལ་ནི་≡དགེ་བས་[64]ཡིད་འོང་ན།།
ཡུལ་དེའང་ངན་པར་བརྩི་བ་ཡིན།།
གང་ཞིག་≡བཏང་བ་[65]ཤིས་གྱུར་པ།།
དེ་གྲུབ་པ་ཡིས་ཅི་ཞིག་དགོས།།
གང་ལ་བཀའ་ལུང་དགོས་མེད་པ།།
དེ་ལ་ཆོས་དོན་མེད་པར་འགྱུར།།
གང་ཡང་བཀའ་ལུང་དོན་གཉེར་ཉིད།།
དེ་ནི་སྐྱེ་ནང་ལྡན་ཞེས་བྱ།།
མ་འོངས་པ་ཡི་འབྲས་མཐོང་ནས།།
ཆོས་འདོད་ཆགས་པས་ཕྱིད་ཆགས་ན།།
མ་འོངས་མཐའ་ཉིད་མཐོང་གྱུར་ན།།
འཇིགས་པ་མེད་དམ་ཅི་ཞིག་བྱེད།།
བློ་པ་ལྷ་བུའི་བསོད་ནམས་ནི།།

64 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༣། ༼དགེ་བ།༽
65 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༦ཁ-༣། ༼བཏང་བས།༽

རྣམ་ཀུན་ཟིན་པ་དང་མཚུངས་≡འགྱུར།། (66)

འདི་ན་རྒྱུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་འདོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལའང་དེའི་འབྲས་བུ་ལྷ་མིའི་གནས་སུ་འདོད་པའི་ཡུལ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་དམིགས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྲགས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་གིས་ཡང་དག་པར་འདོད་པར་བྱེད།

གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱུག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དགྲ་རྐུན་སོགས་གཞན་ལས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་ན། དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་གཞན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་བདག་གིར་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་དོར་བར་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་སྐྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་རིགས་རུས་དང་བུ་མོ་

66 གསེར་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠༣-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤༣-༥། ༼པ།༽

རྫོང་བ་སོགས་གང་དང་གང་དག་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་ལས་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆོས་པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་སྐྱོབས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་།།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་ནི་དགེ་བ་བྱས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཡང་ཡུལ་དེའང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ངན་པར་བརྩི་བ་ཡིན་པས། ཡུལ་གང་ཞིག་ནམ་ཞིག་སྤྱངས་ཏེ་བཏང་བ་མཆོག་ཏུ་གཤིས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་གྲུབ་པ་ཡིས་ཅི་ཞིག་དགོས།

གཞན་ཡང་འགའ་ཞིག་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་སྲུང་བ་སོགས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དག་ཀྱང་སྣང་མོད། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གང་ལ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལུང་གིས་དགོས་

པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཙམ་གུས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་གྱུར་ཞིང་། གང་ཡང་རང་གི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་མི་སྒྲུབ་པར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལུང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ཙམ་བྱེད་པ་ཉིད་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ཡི་བདེ་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མཐོང་ནས་ཆོས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་ཆགས་པས་ཕྱོད་ཆགས་ན་ནི། མ་འོངས་པ་ན་དགེ་འབྲས་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཐར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་སོགས་མཐའ་ཉིད་མཐོང་བར་གྱུར་ན་དེ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་དམ་ཅི། དེ་བས་ན་དེ་བསྒྲུབས་པར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད།

མདོར་ན་རྣམ་སྨིན་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་བ་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་གླ་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་དགད་ལྟ་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་འོངས་པ་ན་རྫན་པ་དང་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་ལས་དག་

ཀུན་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི།

གང་དག་དགེ་≡བའང་མི་(67)འདོད་པ།།
དེ་དག་མི་དགེ་ཇི་ལྟར་བྱེད།།
གང་གིས་འགྲོ་བ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི།།
ཚོགས་འདྲ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར།།
མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཆེས།།
གསལ་བར་གོ་འཕང་དམ་པར་འགྲོ།།
གང་དག་ལ་ནི་འཁོར་བ་ན།།
ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་མེད་པ།།
དེ་དག་ལ་འདིར་རྣམ་ཀུན་ཏུ།།
དགའ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།

བློ་ལྡན་ཐར་པ་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་དག་རྣམ་སྨིན་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བའང་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་

67 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཁ-༥། (གང་།) སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༨ཁ-༦། (བ་གང་།)

བ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་གང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ་རིག་ཅིང་མ་རིག་པའི་རིག་སྔགས་ཀྱིས་བསླད་པ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཆེས་གསལ་བར་གོ་འཕང་ཞི་བ་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་ལ་ཞེན་པ་བཟློག་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དག་ཀྱང་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་དག་ལ་ནི་འཁོར་བ་ན་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་བུའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་འདིར་སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་གཙེས་པའི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་མི་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་མི་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

བཞི་པ་ཐབས་བྱུང་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ཉན་པའི་སྤྱོད་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་མི་རྣམས་ལ།།
མཛའ་བ་ཡུན་རིང་མི་གནས་པ།།
དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྐྱོན་ཤེས་ལ།།
འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་མི་གནས་སོ།།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་མི་རྣམས་ལ་ནི་མཛའ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཡུལ་རྣམས་ཀུན་ལ་སྐྱོན་ཤེས་ཤིང་གཉེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི།

ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་ཏེ།།
ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སྡང་ཞིང་།།
ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ།།
དེ་ཕྱིར་འདོད་པ་དོན་མེད་པའོ།།
རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ།།
སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན།།
ཡང་དག་≡དོན་དང་(68)རྟོག་པ་ཞེས།།
བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན།།
འགའ་ལའང་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ།།
བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་བཅིངས་པ་ལ།།
གྲོལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

68 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༡ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༤ཁ-༧། ༼དོན་དེ། ༽

སྤྱིར་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་སྤྱིར་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཟིན་མོད། སྐབས་འདིར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་སྤྱངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་དགོས་པས་སྤྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པ་ལ། སྤྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བ་དང་། ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སྡང་ཞིང་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་དང་། ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་གཏི་མུག་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དམིགས་པ་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཀྱང་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ན། རྒྱུ་ཚུལ་མིན་

ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན་པར་བྱེད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བའང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་མ་ཞུགས་པར་འབྲལ་རུང་གློ་བུར་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་གང་ཟག་འགའ་ལའང་ཡུལ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་བཅིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅིངས་པ་ལ་མཐར་གཉེན་པོ་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཉོན་ཤེས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་ས་དང་པོར་སྤོང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་སྒོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་སྤང་སྟེ་ཉོན་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ས་བདུན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ད་དུང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་ཆུང་སྐོར་གསུམ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་སྤངས་ཏེ་ས་བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལས་བསྟན་པའི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དགུ་པ་ཐོབ་པ་དང་།

དེ་ནས་དེ་དག་གི་བག་ཉལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྤངས་ཏེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤང་བ་རྫོགས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་

དུ་འཆད་དགོས་ཀྱི། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སློམ་སྤང་མེད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་མེད་པ་སོགས་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འབྲེལ་འགྲིག་དཀའ་བས། ཕྱི་འགྱུར་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཕྱི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་དང་བསྲེས་བསླད་མེད་པར་འཆད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་།།

འོན་ཀྱང་དེང་སང་ནི། ས་པཎ་གྱིས།

ཁྭ་ཏས་མི་གཙང་ཟོས་པའི་མཆུ། །ས་གཙང་ལ་ནི་ཕྱི་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཐུགས་མད་པར་གྱུར་ཏོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་དངོས་འཛིན་འཇིག་པའི་ཆེ་བ་

བརྗོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སྨྲང་འདས་འགྲུབ་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་ཆོས་འདི་ལ།།
ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར།།
ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས།།
སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་བྱས་པར་འགྱུར།།
ཆོས་གང་ཞིག་ལ་ཐུབ་པ་ཡིས།།
ཐར་པའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད།།
གསུངས་དེར་གང་ལ་གུས་མེད་པ།།
དེ་ནི་གསལ་བར་བློ་ལྡན་མིན།།

ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མོས་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དངོས་འཛིན་མགོ་གཙོན་ཞིང་སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་ལ་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་ལ་མཐུན་པའི་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གློ་བུར་བྲལ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་ལས་སྒོམ་ལམ་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ནས་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་ཏེ་ས་བདུན་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་རིམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་བཅས་པའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་ཏེ་ཐར་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བྱིན་

གྱིས་མ་བརླབས་པའི་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དཔུས་ཡོང་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་མི་ནུས་པ་དང་། ངེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་དགེ་རྩ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ།།

དེང་སང་ནི་དེ་དག་གོ་ལྡོག་ཏུ་འཆད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་གཞན་དག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་མེད་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱང་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་མཆོག་གི་དོན་དེར་གང་ཟག་གང་ལ་གུས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆེས་གསལ་བར་བློ་དང་ལྡན་པ་མིན་པས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཆོག་ཏུ་གུས་པར་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་མྱང་འདས་འགྲུབ་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་སྟོབས་ཀྱིས་

རྣམ་བྱང་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མོས་མེད་སྲིད་མཐར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ། དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་འཇུག་ལྡོག་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

བདག་ནི་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར་ཞེས།།
སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ།།
ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ།།

གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་གནས་པས་ན་གཞི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བར་གནས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལམ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ལམ་འདིས་བདག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་

པའི་དུས་སུ་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་མིན་པ་ལ། ལམ་སློམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྟེ་སྟོང་པ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ལོག་ལྟས་སྒྲ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་དུ་གནས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་སྟོང་ཞེས་མཐོང་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ལོག་པར་ལྟ་བ་པོ་ན་ལས་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལོག་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པར་མི་མཛད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་པོ་ནས་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར

རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་འཇུག་ལྡོག་བསྟན་པ་ནི།

གང་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་འབྱུང་བ།།
དེ་ལས་འཇུག་པ་གསུངས་པ་སྟེ།།
གང་ལས་དོན་དམ་བསྟན་འབྱུང་བ།།
དེ་ལས་ལྡོག་པ་གསུངས་པ་འོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་གང་ལས་བཛོད་བྱའི་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་འབྱུང་བ་དེ་ལས། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དགག་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡི་རིམ་པ་གསུངས་པ་སྟེ་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པའི་དོན་དམ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་གསུངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ།།

དེ་ལྟར་ན། གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཕྱིར་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་འཇུག་ལྡོག་འབྱུང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གཞི་ཤེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་གོ །ལམ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཞག་གོ །ཞེས་སོགས་དང་།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་

ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་དང་། འདིར་ཡང་། བར་དུ་བདག་ནི་ཟློག་པ་དང་། །ཕྱིས་ནས་ལྟ་བ་ཀུན་བཟློག་པ། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས། བདག་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསལ་རྒྱས་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཏེ། མདོར་ན་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་ལས་འཁོར་འདས་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

ཀུན་ཡོད་མ་ཡིན་ཅི་བྱ་ཞེས། །
ཁྱོད་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་གྲང་། །
གལ་ཏེ་བྱ་བ་ཡོད་ན་ནི། །
ཆོས་འདི་ཟློག་བྱེད་མི་འགྱུར་རོ། །

ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །
གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་དགའ་ན། །
མྱ་ངན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། །
གཉིས་སྤྱོད་ཞི་བར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །
བྱེད་མེད་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར་ཞིང་། །
བྱས་པས་ཡང་སྲིད་འགྱུར་ཏེ་དེས། །
བསམ་ཁྲལ་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས། །
འདས་པ་ཐོབ་སླ་ཅིག་ཤོས་མིན། །

གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ལམ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཀུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ལམ་བསྒྲུབས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་འཛིགས་པ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་གྲང་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་བྱ་བ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་དེ་དག་ཟློག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ཚབ་མ་ཕམ་པས།

གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བཀོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩེས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཚུར་མཐོང་གི་བློས་གཞལ་ཏེ། ཕྱོད་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཆགས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་དགའ་ན་ནི། སྲུ་དན་ལས་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཞི་བར་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་དགག་སྒྲུབ་བསལ་བཞག་གི་བྱེད་རྩོལ་མེད་པའི་དོན་

ཇི་བཞིན་རྟོགས་པས་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྣང་དོར་དམིགས་གཏད་ཀྱི་བྱས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་མཐའ་བཞིའི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་བསམ་ཁྲལ་མེད་པས་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་སླ་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ།།

དེ་ཕྱིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ལོག་ཅིང་བསམ་ཁྲལ་མེད་པས་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སླ་ཡི། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མོས་མེད་སྲིད་མཐར་འཛུག་ཚུལ་ནི།

གང་ལ་འདི་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ།།
དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད།།
རང་ཁྲིམ་ལ་བཞིན་སྲིད་པ་ནི།།
འདི་ནས་འབྱུང་བའང་བྱ་བར་དཀའ།།
ལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཟིལ་མནན་ཅིང་།།

འཆི་བར་འདོད་པ་དག་སྣང་སྟེ།།
དེ་ཚེ་དེ་དག་གཉི་སུག་ཕྱིར།།
གོ་འཕང་དམ་པར་མི་འགྲོར་ཟད།།

གལ་ཏེ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱ་དང་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ན་འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་མི་རྟག་སོགས་སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལས་ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་དངོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན། གང་ལ་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱོ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཞི་བ་ལ་གུས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་ཁྱིམ་ལ་སྙིང་པོ་ཆུང་ཡང་སྤང་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ནི་འདི་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའང་བྱ་བར་དཀའ་ཞིང་། ལ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་མེ་དང་ཆུར་འཇུག་པ་སོགས་འཆི་བར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དག་རྣམས་ནི་བླང་དོར་ལ་རྨོངས་པའི་གཉི་

ལྷག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དམ་པར་གྱུར་པས་མི་འགྲོ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ལམ་རིམ་ལ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་རིམ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད། ཚུལ་དེས་མདོ་ཡི་དྲང་ངེས་ཆེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལམ་མཆོག་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་གདམས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ལམ་རིམ་བཤད། ལམ་ཟབ་མཆོག་གི་སྤྱངས་རྟོགས་རང་བཞིན་གསུམ། དང་པོ་ནི།

སྦྱིན་པ་དམན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་།།
འབྲིང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུངས་པ་སྟེ།།
མཆོག་ལ་ཞི་བ་གསུངས་གྱུར་པ།།
དེས་ན་རྟག་ཏུ་མཆོག་ཏུ་བྱོས།།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་སྦྱིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་དམན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། འབྲིང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུངས་

པ་སྟེ་སྨིན་པ་ལ་གནས་ཟིན་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པས་དེ་གཉིས་མ་བསྟན་ཅིང་། སྔ་མ་གཉིས་ལ་གནས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་མཆོག་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡི་ལམ་སྒོམ་པར་གསུངས་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་རྟག་ཏུ་མཆོག་ཏུ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་གདམས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ལམ་རིམ་བཤད་པ་ནི།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག །
བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་དང་།།
ཕྱི་ནས་≡ལྟ་བ་(69)ཀུན་བཟློག་པ།།
གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཆེས་ཐོག་མར་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་ནི་དང་པོར་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་དུ་ཕུང་པོ་འཇིག་པའི་ཚོགས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་བཟློག་པའི་སྒོ་

69 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༡ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༦། ༼ལྟ་ཞི།༽

ནས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་ནས་ལྟ་བའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་བཟློག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གང་གིས་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལམ་འདི་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ཡང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དབང་པོའི་རིམ་པས་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་རྟོགས་རིགས་གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དུ་མ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ ལམ་ཟབ་མཆོག་གི་སྦྱངས་རྟོགས་རང་བཞིན་ལ། རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་དང་། སྦྱང་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་།།
དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད།།
གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།།

གལ་ཏེ་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཤིང་མ་སྤངས་པར་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད་པར་ཡང་མི་སྲིད་པར་གསུངས་ན། ཆོས་གཅིག་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་ནུས་སམ་ཅེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ནུས་ན་ཤེས་བྱའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་པར་མཐོང་དགོས་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད་པ་དཀའ་བར་གནས་སོ་སྙམ་ན།

དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་ན། ཆོས་ཅན་བུམ་

པ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དེའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་མེད་པ་དང་། བུམ་པ་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་འཇོག་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཚད་མས་ཆོས་གཅིག་སྟོང་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ངེས་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གློག་སོགས་འགའ་ཞིག་མི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་། སྒྲ་སོགས་འགའ་ཞིག་མི་རྟག་པར་ངེས་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་ན། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་གཉིས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་དབྱེར་མེད་རོ་མཉམ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་གནད་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་བློ་ནས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་

བྱ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་པོར་བཤད་དེ་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་། ཁམས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ཀྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར། མཉམ་བཞག་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་གཟིགས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་ནི།

ཆོས་ཚགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།།

མཐོ་རིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས།།
ཐར་པ་འདོད་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད།།
ཟླུད་[70] འགྱུར་གཞན་དུ་སྨོས་ཅི་དགོས།།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཆགས་མཐའ་གྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་ན། ཅི་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བསྔགས་པ་ཅི་ལྟར་གསུངས་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

བསོད་ནམས་དག་ནི་བྱ་འོས་ཏེ། །བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཉིད་སྡུག་བསྔལ། །བསོད་ནམས་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི། །འདི་དང་གཞན་དུ་དགའ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འོན་ཀྱང་ཐར་པ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤད་པར་གྱུར་ན་གཞན་དུ་

70 གསེར་ཕྲེས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༡༨-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༠༣-༧། ༼སླད།༽

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སློས་ཅི་དགོས།

དེ་བས་ན་སྡུད་པ་ལས།

གལ་ཏེ་མཚན་མར་སྤྱོད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྒོམ་ཡིན། །སོགས་དང་།

རྒྱན་ལས།

གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །སྨིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་། །གཉིས་བློའི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་དགོས་ཏེ་དེས་ན། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་བའི་བག་

ཆགས་དང་བཅས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐ་རགས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནུས་མས་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་ནི།

བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད།།
ཀུན་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཏེ།།
གནས་☰མིན་གནས་ལ་[71]སྦྱོར་བའི་སྐབས།།
དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།།
ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས།།
གཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ།།
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པ།།
འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན།།

ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གང་དག་བསོད་ནམས་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་པས། བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་མ་བརྟགས་པར་དུས་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱི་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང

71 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༡ཁ-༤། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༠ཁ-༡། ༼མ་ཡིན་པར།༽

མིན་ཏེ། ནད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཤེས་པར་གནས་མིན་པའི་ནད་པ་དེ་ལ་གནས་ལ་སྦྱར་བའི་སྨན་བྱིན་ཀྱང་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅེ། དཔེ་དེ་ལྟར་ན་གླ་གློ་རྣམས་རང་གི་སྐད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྐད་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཆེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་ན་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྗེ་སྐད་དུ།

དྲི་བྲལ་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་དུ། །དང་པོ་སྦྱིན་སོགས་གཏམ་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་ལ་ལེགས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་དེ། །དེ་ནས་ཆོས་ནི་སྒོམ་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་མདོ་ཡི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང༌།།
གཞི་ག་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ།།
ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌།།
སྨན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ།།

དེ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཐབས་སུ། ཐོག་མར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང༌།

བར་དུ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང༌།

མཐར་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཉིས་

ཀར་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དབང་ཡོད་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་མཆོག་དབུ་མའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲང་ངེས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་རྫས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྨན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཅི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅུང་ཟད་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཆོག་ལ།།
ཅུང་ཟད་མཐོང་ན་བཟང་འགྲོ་སྟེ།།
དེ་ཕྱིར་ནང་བདག་བསམ་པ་ལ།།
མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བློ་གྲོས་བསྐྱེད།།

དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་ནས་མཐར་ཐུག་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་ན་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མཐོང་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་ཉེ་བར་བསགས་ཏེ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་བཟང་པོར་འགྲོ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ནང་གི་བདག་ཉིད་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་བསམ་པ་ལ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་འབད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གང་གི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་རྫོགས་པ་ཡོད་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ལ། མ་རྫོགས་ན་བཟང་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་ནང་གི་བདག་ཉིད་བསམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར།།

མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་།།
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར།།
ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་ཚེ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་ན་ཅིར་འགྱུར་སྙམ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་ཚེ་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་འབད་པ་མེད་པར་ངེས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་འགའ་ཞིག་ཚེ་འདིར་མ་སྨིན་ཡང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨིན་ངེས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཙམ་རྟོགས་པས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་ངེས་པ་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་

ཞེས་ནི། །སྟོན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ནི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི།

བསམ་བཞིན་པ་ནི་བྱ་བ་ནི།།
ཀུན་ལ་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན།།
འདི་ནའང་སྨྱུང་འདས་མེད་མིན་གྱི།།
སྦྱོར་དང་གྲོལ་རྣམས་རྙེད་པར་དཀའ།།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་ཆེ་འདིར་གྲོལ་བའི་ངེས་པ་མི་སྣང་བ་ཅི་ལྟར་སྙམ་ན། དེ་ནི་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ནའང་གང་ཞིག་བསམ་བཞིན་པ་ཉིད་ནའང་གང་འདོད་པའི་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ན། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྒྲུབ་དཀའ་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ནི་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་

སྲུ་འཛིན་པའི་སྦྱོར་བ་དག་ཧྲེད་པར་དཀའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟེད་པར་དཀའ་འོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཐོས་ནས།།
འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་མི་གནས་ཏེ།།
ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།
ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།།
ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་ཞིང་།།
དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར།།
དེ་བཞིན་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་ཕྱིར།།
སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཐོས་ནས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་

ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཐབས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ས་བོན་མེས་ཚིག་པ་ན་མཐའ་ཡོངས་སུ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་བསྲེགས་པ་ན་འབྲས་བུ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཀྱང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བདག་མེད་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། དེ་ཡི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་གནད་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་དོན་སྐྱེ་བ།།
ངེས་ན་རྟག་ཡོད་མིན་དེའི་ཕྱིར།།
ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟའི་དངོས།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་ཐབས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ན། ཐབས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྙམ་ན། དེའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ཐ་སྙད་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་

བྱའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

རྟག་པའི་སྒྲ་ནི་རང་མཚན་དང་།[72] བདེན་པ་དང་། སྙིང་པོ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྫས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། རང་མཚན་མེད་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་། སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྫས་མ་ཡིན་པ་དང་། བསླུ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། བྱིས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ།

ངེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱན་ལས་སྐྱེས། །དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

72 སི་ཁྲིན་རིབ་གཟུགས། ༡༡༢-༡༥། (རང་བཞིན་དང་།)

ཐ་སྙད་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་བཅོས་མ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན། རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་འཆད་པར་སྣང་ངོ༎

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཟིགས་དེས་ན། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ༎

ཡང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

གང་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཏ་ཡི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་འཛིག་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན། དེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟའི་དངོས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡུལ་དང་དུས་དང་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གསུམ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ།

ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟའི་དངོས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན། རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་མ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟའི་དངོས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་ཚུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འཆད་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དེའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་གང་ན་ནམ་དུ་ཡང་།།
མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཉིད་མེད།།
དེས་ན་ནམ་ཡང་གང་ཞིག་ཏུའང་།།
རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཆོས་གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆོས་གང་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་སྦུར་ཐུག་པ་དག་དང་། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྟག་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ལ་བཤད་པ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ན་དུས་ནམ་དུ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པས་ཁྱབ་

པ་དེས་ན་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུའང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་རྫས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ།།

འདི་དག་སྒྲུབ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་ཏེ། གང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས་དེ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་རྭ་བཞིན། ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། བདག་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། ཆོས་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་མེད།།
རྒྱུ་ལྡན་རྟག་པ་ཡོད་མིན་པ།།
དེས་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་གྲུབ་ནི།།
དེ་ཉིད་མཁྱེན་པས་གྲུབ་མིན་གསུངས།།
མི་རྟག་བྱས་པར་མཐོང་གྱུར་ནས།།
མ་བྱས་གལ་ཏེ་རྟག་ན་ནི།།

བྱས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས།།
རྟག་པ་ཡོད་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར།།

རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་ལ་བདག་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེས་ན་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པས་རྟག་པའོ་ཞེ་ན།

རྒྱུ་མེད་པར་ནི་འདོད་ན་འོན་བདག་རྟག་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །བདག་དེ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེ་ནའང་། རྒྱུ་དང་ལྡན་ན་ནི་བདག་དེ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། དེས་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་གང་ཡང་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གྲུབ་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས།

མཁས་པ་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་ལ་ལྷག་མོས་ཤིང་། །མཐར་ལྟ་བ་

ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པའང་མིན། །རྒྱུར་བཅས་རྐྱེན་བཅས་ཆོས་ནི་ཤེས་གྱུར་ཏེ། །རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཆོས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཀོ་ན་རེ། བུམ་པ་སོགས་བྱས་པའི་དོན་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་བདག་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པར་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བྱས་པར་གལ་ཏེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ། མཁའ་སོགས་རྟག་པའི་ཆོས་དགག་པ་དང་། དུས་རྟག་པའི་རྫས་དགག་པ། རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དགག་པ། ཐར་པ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ནི།

མཁའ་ལ་སོགས་རྣམས་རྟག་གོ་ཞེས།།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་རྟོག
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ།།
འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་དོན་ཟམ་མཐོང་།།[73]
ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ཅན་ནི།།
ཀུན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ནི།།
གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད།།

རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས། ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆོས་མངོན་པ་ལས་

73 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༠ཁ-༧། ༼མི་མཐོང་།༽

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྫས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་གོ་ཞེས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་རྟོགས་རིག་མེད་པ་ཙམ་ལ་ནམ་མཁའ་རྟོག་པར་ཟད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ན། དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་ངོར་མི་གྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར།

དབང་མངོན་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་མངོན་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་དོན་དམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་མངོན་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ནམ་མཁའ་ལ་རང་མཚན་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། དེ་ལ་འབྲས་བུའི་ཆོས་མེད་པས་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་

འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གིས་མི་འགྲུབ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ནམ་མཁའ་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་པའི་རྫས་ཁོ་ན་སྟེ། ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་མི་རྟག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས། ནམ་མཁའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་བཀག་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་བསལ་བར་བཞེད་ནས་བཤད་པ། ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱབ་བྱ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཕྱོགས་ཅན་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནི་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་ན་བུམ་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པས། ཁྱབ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁའ་ཡང་ཀུན་

ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དུས་དགག་པ་ནི།

གང་ཞིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ལ།།
འཇུག་དང་ལྡོག་པའང་དམིགས་པར་འགྱུར།།
དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་འགྱུར་ཏེ།།
དེས་ན་འབྲས་བུར་ཡང་འགྱུར་རོ།།
འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱུ་ལ་ནི།།
རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་རྣམས་ཀུན།།
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ན།།
གཞན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་སྟེ།།
གང་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་ཡོད་པ།།
དེ་ནི་རྟག་ཅེས་བྱར་ཡོད་མིན།།

རྟག་པར་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི།།
དངོས་དེ་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ།།
རང་ཉིད་འབྱུང་བར་གྱུར་དེ་ལ།།
རྒྱུ་ནི་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།།
དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ།།
ཅི་ལྟ་བུར་ན་མི་རྟག་འགྱུར།།
ནམ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས།།
མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མཐོང་མ་ཡིན།།

དུས་རྒྱུར་སྨྲ་བ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། དུས་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དུས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། དུས་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་དུས་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དུས་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་ཆོས་ས་བོན་ནི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་ན་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དུས་གང་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྟག་པ་འབྲས་བུ་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རང་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་རང་ཉིད་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་དུས་དེ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།

མདོར་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པར་ཡང་སྣང་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱུ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལྟ་བུར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ནི་གང་དུ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྡུལ་ཕྲན་དགག་པ་ལ། དགག་པ་མདོར་བསྟན། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་དགག དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཕྱོགས་འགའ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་།།
ཕྱོགས་འགའ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དེས་ན།།
དེ་ནི་སྣ་ཚོགས་གྱུར་ན་ཀོ།།
སྣ་ཚོགས་རྟག་པར་མི་རིགས་སོ།།

དངོས་པོ་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཚེ་རྡུལ་ཕྲན་གང་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པའི་ཆ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ལྟ་བུ་གང་མ་ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན། རྡུལ་ཕྲན་དེ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་སྣ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་

ཀ༽ གང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། རྫུལ་ཕྲན་ཡོད་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་རྫུལ་ཕྲན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་དགག་པ། ཡུལ་ཅན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་ཡི་ཟླུམ་པོ་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་མིན།།
དེས་ན་བདག་ཉིད་ཀུན་སྦྱོར་བ།།
རྫུལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་མི་འཐད་དོ།།
རྫུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་གནས་≡གང་(74)ཡིན།།
དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཡང་མི་འདོད།།
དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས།།

74 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡ཀ-༩། ༼ཁང་།༽

བོངས་ཚོད་མཉམ་པར་འདོད་མ་ཡིན།།
གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ།།
དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད།།
གང་གི་རྡུལ་ལ་ཕྱོགས་≡ཡོད་ན།།(75)
དེས་རྡུལ་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་བསྟན།།
མདུན་གྱིས་ལེན་ཞིང་རྒྱབ་ཀྱིས་ནི།།
གཏོང་བར་གྱུར་ན་དེ་དག་གཉིས།།
གང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ནི་འགྲོ་བོར་ཡང་མི་འགྱུར།།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཆ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྒྱུ་ཡི་ཆོས་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཟླུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་རྒྱུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཆ་སོ་སོར་མེད་པར་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བ་དེ་འདྲ་བ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་

75 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡ཀ-༥། ༼ཡོད་པ།༽

ནམ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འཐད་ན་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་གནས་ཀྱི་གོ་ས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྡུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་གཞན་གྱི་ཡང་གནས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། དེ་ལྟར་ན་གོང་བུ་རི་རབ་ཙམ་འགྱུབ་པའི་རྡུལ་ཡང་ཇེ་ཆེར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆ་མེད་གཅིག་གི་གོ་ས་ལས་འདའ་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་ཆ་མེད་དང་འབྲས་བུ་རི་རབ་ཀྱི་གོང་བུ་གཉིས་བོངས་ཚོད་མཉམ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་གོང་བུ་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཚེ་དབུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་བསྐོར་ཏེ་རྡུལ་དུ་མ་ལྡན་དུ་ཚོགས་པའི་ཚེ་དབུས་རྡུལ་གང་ལ་ཤར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྡུལ་དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ནི་གང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆ་སོ་སོར་ཡོད་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ནི་རྡུལ་ཕྲན་

མིན་པར་བསྟད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྫོམ་པ་ན། ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་རྡུལ་ཕྲན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་ཚེ་མདུན་གྱིས་ནི་རང་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་ལེན་ཞིང་། རྒྱབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་དོར་ཏེ་གཏོང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་འདོར་ལེན་གྱི་བྱ་བའི་ཆ་དེ་དག་གཉིས་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ནི་ཚོགས་པ་རྫོམ་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བ་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྫོམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གལ་ཏེ་འདོར་ལེན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན་ནི་རྡུལ་ཆ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགག་པ་ནི།

གང་ལ་དང་པོ་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
གང་ཞིག་ལ་དཀྱིལ་ཡོད་མིན་ལ།།
གང་ལ་ཐ་མ་ཡོད་མིན་པ།།
མཐོང་མེད་དེ་ནི་གང་གིས་མཐོང་།།

དེ་ལྟར་རྟེས་དཔག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་སྙམ་ན། ཆ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གང་ལ་དང་པོ་མདུན་གྱི་ཆ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། གང་ཞིག་ལ་དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་གང་ལ་ཐ་མ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་ཆ་ཅིར་ཡང་མངོན་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བཞིན་པ།།
དེས་ན་རྒྱུ་ནི་རྟག་མ་ཡིན།།
ཡང་ན་གང་ན་རྒྱུ་ཡོད་པ།།
དེ་ན་འབྲས་བུ་≡ཡོད་མ་ཡིན།།(76)

ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག གང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ན་སྟེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་

76 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༦། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡ཀ-༧། ༼རྒྱུ་ཡོད་པ།༽

སྙམ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན། སྨྱུ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གོང་བུར་རགས་པ་བརྩམས་པ་དེ་ཡིས་ནི། རྒྱུ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཤིག་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་རྒྱུ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྫས་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་རྒྱུ་ཆ་མེད་ད་དུང་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། འོ་ན་གང་ན་རྒྱུ་ཆ་མེད་རྟག་པ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་དེ་ན་རགས་པ་ཆ་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྨྱུ་གུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གནད་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

ཐོགས་ལྡན་དངོས་པོ་རྟག་པ་ནི།།
གང་དུའང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེས་ན་ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས།།

རྒྱུ་ཕྲན་རྟག་པ་ཉིད་མི་གསུང་།།

མདོར་ན་ཐོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་དང་གཞི་མཐུན་ནི་གང་དུ་ཡང་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་གང་རྒྱུ་ཕྲན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དེས་ན་དུས་ནམ་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་ཕྲན་འདི་དག་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་གསུང་ངོ་།།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ཕྲན་ཆ་མེད་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྒྲོ་བཏགས་འབའ་ཞིག་སྟེ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཁས་མི་ལེན་པར་བཞེད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་ཡང་། དོན་དཔྱོད་ཚད་མས་གཞལ་ན་ཆ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པས། ཆ་མེད་བདེན་གྲུབ་མི་བཞེད་ཅེས་པ་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཚད་ངོར་རྒྱུ་ཆ་མེད་ལས་མ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཆ་བཅས་འཐད་དཀའ་བ་དང་། བྱེ་སྨྲའི་སྒྲོ་བཏགས་འབའ་ཞིག་མིན་པར་གློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཐར་པ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྡེ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཆིང་དང་བཅིངས་དང་ཐབས་ལས་གཞན།།
ཐར་པ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི།།
དེ་ལས་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ།།
དེས་ན་དེ་ཐར་ཞེས་མི་བརྗོད།།
མྱ་ངན་འདས་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས།།
ཡོད་མིན་གང་ཟག་སྲིད་མ་ཡིན།།
གང་དུ་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་པ།།
མ་མཐོང་དེར་≡མྱང་(77)འདས་གང་ཞིག །

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འགོག་པའི་རྒྱ་ཡོན་ལྟར་སྣང་བྱ་བྲལ་བའི་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་

77 ཅོ་ནེ་དཔེ་རིང་། ༡༡ཀ-༣། ༼སྣར།༽

དོ་ཞེ་ན། འཆིང་བ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། དེས་བཅིངས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་དག་ལྡོག་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟག་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐར་པ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ།།

གཞན་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་བཞག་པའི་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྫུལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་གང་ཟག་ཀྱང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་།

ཕུང་པོ་དག་ལས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཁམས་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་དང་།

སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟར།

གང་དུ་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དེར་རྟག་པའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་མྱང་འདས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བྱེ་སྨྲའི་ངོར་དེ་ཙམ་དུ་བསྟན་པས་ཆོག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་རྣམས་ནི་སྐབས་འདིར་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཞན་སྡེ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི།

≡སྲིད་དང་(༧༨)བྲལ་ལ་ཐར་པའི་ཚེ།།
ཤེས་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
ཤེས་མེད་པ་ཡི་ཡོད་པ་ཡང་།།
གསལ་བར་ཡོད་པ་མིན་≡དང་(79)མཚུངས།།
ཐར་པ་བདག་གཅིག་ཡོད་ན་ནི།།

78 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡ཁ-༡། ༼སྲིད།༽

79 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡ཁ-༢། ༼དེ།༽

ཤེས་ཡོད་ས་བོན་སྲིད་པ་ཡོད།།
དེ་མེད་ན་ནི་སྲིད་པ་ལ།།
བསམ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་མི་རྣམས་ལ།།
གཞན་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་ངེས།།
དེ་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་བདག །
ཟད་པ་ལེགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད།།

གྲངས་ཅན་པ་གང་དག་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྐྱེ་བོ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན། གཅིག་བུ་ཡུལ་གྱི་གྲོགས་དང་བྲལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐར་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡི་ཁྱད་གཞི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཆེས་གསལ་བར་ཡོད་

པ་མིན་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚ་བ་མེད་པའི་མེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཙམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཐར་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཁྱད་གཞི་བདག་གཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ས་བོན་སྲིད་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཐོག་མར་རྟེན་བདག་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ནི་བརྟེན་པ་ཤེས་པའི་ས་བོན་སྲིད་པ་ལ་བསམ་པར་བྱ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་བརྟེན་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཐར་པར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྲིད་པ་ལས་གཞན་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་དག་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་གྲོལ་བའི་ཚེ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལེགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་གནད་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་བླ་ཡི། །དོན་དམ་རྣམ་ཀུན་མ་ཡིན་ཏེ།།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོད། །དམ་པའི་དོན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།།

མདོར་ན། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྗོད་པ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན།

ཐ་སྙད་དུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཉིད་ནི་ཆེས་རྟོགས་པར་སླ་ཡི། གང་ཟབ་མོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།

ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཞིག་བདག་གིས་རྙེད། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས། །མི་སྨྲ་ནགས་འདབས་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

སློབ་དཔོན་གྱིས།

བཟོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ནས་ཕལ་པ་བླུན་པོའི་བར་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི།

གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཐ་སྙད་དུ་རང་གཞན་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཙུང་ཟད་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཟླ་གཉིས་དང་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་

མིན་པས། ལྟག་མ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག །ཅེས་གསུངས་པར་ལྟར། ཅུང་ཟད་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་ངོར་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱན་པོའི་ངོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་རང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་མང་ཡང་། འདིར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་ངོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། མི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དམ་པའི་དོན་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀུན་དང་བྲལ་བས་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཅི་ཡང་ཁས་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་བདག་མེད་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་སྒོ་བསྟན་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་ཏུ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོད་པ་སྤོང་བ། རྟག་ཆད་བྲལ་བར་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདག་ལྟའི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་བྱེད་པོར་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། དེ་ཡི་གཞན་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པར་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདག་ལྟའི་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་དགག་པ། ≡སེམས་ལྡན་སོགས་[80]ཁྱད་ཆོས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་ནང་བདག་ཁྱད་མེད་མིན།།

80 སི་ཁྲོན་དཔེ་བ་གཟུགས། ༡༣༩-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་བ་གཟུགས། ༡༣༨-༥། ༼སེམས་པ་ལྡན་སོགས།༽

སྐྱེས་མིན་མ་ཞིང་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཚེ་མི་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལས།།
ཁྱོད་བདག་པོ་འོ་སྙམ་དུ་སེམས།།
གང་ཚེ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ།།
ཕོ་མོ་མ་ཞིང་ཡོད་མིན་པ།།
དེ་ཚེ་ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཉིད།།
བརྟེན་ནས་ཕོ་མོ་མ་ཞིང་ཡིན།།
ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གང་དའི་བདག་མིན།།
དེས་དེ་བདག་མིན་མ་ངེས་ཕྱིར།།
དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ།།
རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ།།

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ཡི་བདག་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་བདག་ལུས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ནར་གནས་ཤིང་། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ

ནང་གི་བྱས་པས་སྐྱེས་བུ་དང་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཕྱིའི་བདག་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་གི་བདག་དང་ཕྱི་ཡི་བདག་གོ །དེ་ལ་ནང་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་། དེའི་དབང་པོའི་ཚོགས་དེ་དང་དེ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ་སོགས་དང་། ཕྱི་ཡི་བདག་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་ནང་གི་བདག་དེ་བུད་མེད་མིན་ཏེ་ཚེ་གཞན་དུ་བརྗེས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཞིང་མ་ནིང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་མི་ཤེས་པ་རྨོངས་པ་འབའ་ཞིག་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག

ཐོའི་སྣམ་དུ་སེམས་པར་ཟད་དོ།།

རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ཅི་སྟེ་རྒྱུ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དང་དབང་པོ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་བདག་གང་ཞིག་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

བཏན་པ་མོ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་། །ཕོར་ཡང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ། །ཆོས་ཀུན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བཙལ་ན་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། མེ་དང་ཚ་བ་ལྟར། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་བདག་གང་ཞིག་ངའི་བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་མིན་པ་དེས་ན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་མིན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་

མཚན་དེས་ན་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མེད་ནམ་ཅེ། དེ་ལ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་གདགས་གཞི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་སྔ་མ་བདག་དང་ཕྱི་མ་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་བདག་ལྟ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་དམིགས་པ་དང་ཕྱི་མ་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་མ་ཤེས་ན་མཁས་པས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བདག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་དགག་པ་ནི།

སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་བུ་ནི།།

ལུས་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར།།

ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ལུས་ལས་གཞན།།

ཉིད་དང་རྟག་ཉིད་མི་རིགས་སོ།།

རིག་དང་མི་ལྡན་དངོས་པོ་ལས།།
བསྐྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་མི་སྐྱེ་སྟེ།།
དེ་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ལ།།
སྲོག་ནི་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར།།
མི་འཚེ་བ་དང་བདག་རྟག་པ།།
འདི་ལ་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཡོད་སྨྲས།།
རྣམ་པ་≡ཀུན་ཏུ་འང་[81]ཞིང་སྲིན་ལས།།
རྡོ་རྗེ་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་རོ།།
སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྟག་ན།།
སྔོན་བྱས་པ་ཡི་རྨ་མཐོང་ནས།།
ཁྱོད་ཀྱི་≡ལུས་ཀོ་[82]ཅིས་མི་རྟག །

བདག་ཡོད་དེ་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

81 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༡། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡ཁ-༨། ༼ཀུན་ཏུ།༽

82 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡ཁ-༤། ༼བདག་ཀོ༽

དེ་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རྟེན་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚེ་རབས་རྣམས་སུ་བདག་དེ་ཉིད་ལུས་བདེ་སྡུག་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ན་ལས་འབྲས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ལུས་བདེ་སྡུག་སྤྱོད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ལུས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་དེ་ལ་ལུས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་ཉིད་དང་དེ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ།།

ཡང་བདག་ཡོད་དེ་ལུས་སྐྱོལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤིང་རྟ་སྐྱོལ་བ་པོ་ལྷས་སྦྱིན་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་རྟག་པའི་བདག་དེ་ལས། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ། བརྐྱང་བསྐུམ་སོགས་ལ་བསྐྱོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་རྟག་པའི་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ། རྟག་པའི་སྲོག་གམ་བདག་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །བདག་

ཡོད་དེ་བདག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཆི་བ་མེད་པར་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་མི་འཆི་བ་ཡི་རྒྱུ་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདག་རྟག་པ་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤིང་གི་སྲིན་བུའི་འཆི་བ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་བསྲུང་བྱ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ།།

ཡང་བདག་ཡོད་དེ་བདག་གིས་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན། འོན་སྔོན་བྱུས་པ་ཡི་རྨ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀོ་ཅིས་མི་རྟག་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་པར་ཐལ་ལོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ལྡན་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དགག་པ་ནི།

སེམས་པ་ཅན་དང་ལྡན་བདག་ཀྱང་།།
གལ་ཏེ་ཤེས་པོ་ཉིད་ཡིན་ན།།

དེ་ཡིས་སེམས་པ་ཅན་སེམས་པ།།
མིན་ཞིང་སྐྱེས་བུའང་རྟག་མི་འགྱུར།།
བདེ་བ་ལ་སོགས་དང་ལྡན་སྒྲོག །
བདེ་སོགས་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་།།
དེ་ཕྱིར་༑བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞིན།།[83]
རྟག་པ་ཉིད་དུའང་མི་རུང་ངོ་།།

རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་རྗེས་སུ་དྲན་པའང་མེད་དེ། བདག་གི་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་བུའི་སེམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཚེ་རབས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བློ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ལས། བདག་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེ་ཡིས། སེམས་པ་ཅན་དེ་ནི་སེམས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་བུའང་རྟག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།

83 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༡། (བདེ་ལ་སོགས་བཞིན་ཏེ།)

གཞན་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོག་དེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་རྟག་པ་ཉིད་དུའང་མི་རུང་ངོ་། །འང་གི་སྒྲས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཟ་བ་པོ་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡོད་རྟག་ན། །
བྱེད་པ་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །
གལ་ཏེ་མེ་ནི་རྟག་འབྱུང་ན། །
བུད་ཤིང་གིས་དོན་ཡོད་མི་འགྱུར། །
རྫས་ནི་བྱ་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །
འཇིག་པའི་བར་དུ་གཡོ་བ་མེད། །
དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ཤེས་པ། །

ཡོད་པ་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རིགས།།
གཞན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁམས།།
མཐོང་ཞིང་གཞན་དུ་ཤེས་ཡོད་དེ།།
ལུགས་ཀྱིས་ཞུ་ཉིད་བཞིན་དེའི་ཕྱིར།།
སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར།།

གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། གཞན་དག་སྐྱེས་བུ་སེམས་པ་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ།།

འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན། ཤེས་པའི་རྒྱུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ཕྱོག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ན། དེའི་རྒྱུ་བུད་ཤིང་གིས་དོན་དང་དགོས་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱས་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ལྐོན་ཤིང་ལྟ་བུའི་རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་གཡོ་འགུལ་སོགས་ནི་རླུང་གི་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ཚེ་གཡོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འགག་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་། རྫས་རང་གི་ངོ་བོ་མཐར་འཛིག་པའི་བར་དུ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ན། གང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། དེའི་རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དུས་གཞན་དུ་ཡུལ་མཐོང་བའི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁམས་ས་བོན་ཙམ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚེ

ཤེས་པ་ཡོད་པར་གང་འདོད་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་ལྷགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཉིད་བཞིན་དུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ནི།

ཤེས་ཡོད་ཡིད་ཙམ་ཞིག་ལ་སྟེ།།
སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི།།
ཤེས་པ་ཡོད་ཉིད་མིན་ལྟར་མཐོང་།།
གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་བདག་ཡོད་ན།།
གཞན་གྱི་དེ་ཅེས་ངར་མི་རྟོག
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ལ།།
སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ།།

རིགས་པ་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་སྨྲག་ཆགས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་ཙམ་སྟེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཞིག་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ་

སྐྱེས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདག་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་ལན་ཚྭ་དང་འབྲེལ་བས་གང་གཱའི་ཆུ་ཀླུང་ལན་ཚྭ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཐ་དད་མེད་པས། གཞན་གྱི་བདག་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན་རང་གི་བདག་དེར་མི་རྟོག་སྟེ་བདག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ངོ་བོ་གཅིག་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལྟའི་རྟེན་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྐྱོན་མཐའ་ཡས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། ཞར་བྱུང་གྲངས་

ཅན་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དགག དངོས་དོན་གང་ཟག་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དགག དང་པོ་ནི།

གང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པོ་དང་།།
རྣམ་ཀུན་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན་པ།།
དེ་དག་དང་ནི་སྐྱོན་པ་ལ།།
ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཀུན་ཏུ།།
ཁྱིམ་ལ་སོགས་དག་བྱེད་ཤེས་ཀྱི།།
ཟ་བ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ།།
འདི་ལས་མི་རིགས་གཞན་ཅི་ཡོད།།

གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་མི་འདོད་པས། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ཀྱང་། ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་

པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་སེར་སྐྱ་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྲིམ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱེད་པར་ཤེས་ཀྱི། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཟ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་འདི་ལས་མི་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་དོན་གང་ཟག་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

བྱ་བ་དང་ལྡན་རྟག་པ་མེད།།
ཀུན་ཏུ་སོང་ལ་བྱ་བ་མེད།།
བྱ་བ་མེད་པ་མེད་དང་མཚུངས།།
བདག་མེད་ལ་ཕྱོད་ཅིས་མི་དགའ།།

བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་བདག་ཁོན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་བྱ་བ་དང་ལྡན་ན་ནི་དེ་རྟག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དོན་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ཏུ་སོང་བའི་རྟག་པ་ལ་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ།།

འོན་བདག་སའི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་མེད་པ་རི་རྭ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྟེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོས་ནུས་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། བདག་མེད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཕྱོད་ཅེས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཡི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པར་དགག་པ་ལ། བདག་དང་བདག་མེད་འདོད་པའི་རབ་དབྱེ་བསྟན། དེ་ལས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ལ་ལ་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་མཐོང་།།
ལ་ལར་སྐྱེས་བུ་ལུས་ཙམ་ཞིག །

ཟླ་ལ་ལར་རྡུལ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ།།[84]
ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་མེད་པར་མཐོང་།།

བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ལ་ལ་ལུས་རེ་རེ་ཞིང་བདག་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་མཐོང་བ་དང་། གཅེར་བུ་པ་ལ་ལས་ནི་སྐྱེས་བུ་ལུས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་རྒྱས་པར་སྨྲ་སྟེ།

གཅེར་བུ་ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ། །སྲོག་ནི་ཞུམ་དང་རྒྱས་པར་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

ལ་ལ་ཞིག་ནི་ཞུམ་རྒྱས་སུ་སྨྲ་བ་མི་བཟོད་པས་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། འཇུག་པ་ལས།

དེ་དབྱེ་ཙུང་ཟད་ཙུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མཐོང་ངོ།།

84 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༢ཀ-༥། ༼ལ་ལར་སྐྱེས་བུ་རྡུལ་ཙམ་ཞིག༽

གཉིས་པ་དེ་ལས་བདག་ཅུ་སྨྲ་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི།

རྟག་ལ་གནོད་པ་ག་ལ་ཡོད།།
གནོད་མེད་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད།།
དེས་ན་གང་གི་བདག་རྟག་པ།།
དེ་ལ་ཐར་པ་མི་རིགས་སོ།།
གལ་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་ཡོད་ན།།
བདག་མེད་སྙམ་པ་མི་རིགས་ཞིང་།།
དེ་ཉིད་རིག་པ་ངེས་པ་ལས།།
སྐྱ་ངན་འདས་འགྱུར་ཞེས་བྱའང་བརྫུན།།
གལ་ཏེ་གྲོལ་བ་ཟ་ཡོད་[85]ཉིད་ན།།
དེ་ནི་སྔར་ཡང་མེད་པ་ཟ་མེད།།[86]
མི་ལྡན་པ་ལ་གང་མཐོང་བ།།
དེ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱར་བཤད།།

85 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༦། ༼མེད།༽

86 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༦། ༼ཉིད།༽

ཕྱི་རོལ་པ་གང་དག་བདག་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ནི་ཐར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རྟག་པའི་བདག་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་གནོད་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཐ་མར་དེ་ལས་ཐར་པའང་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་གང་གི་ལུགས་ལ་བདག་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཐར་པ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་ཚེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ངེས་པར་ཡོད་ན་བདག་མེད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཤིང་། བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་པ་དང་ཇི་བཞིན་ངེས་པ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤྲངས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའང་རྫུན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པའི་གནོད་པས་ཐར་པའི་

ཚེ་བདག་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་གྲོལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ནི། གང་ཐར་པའི་ཚེ་བདག་མེད་ན་བདག་མེད་དེ་ནི་སྔར་ཡང་མེད་པ། མེད་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་ཐར་པའི་ཚེ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། གང་མཐོང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མཐོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་ཚད་ན་ནི།།
ད་དུང་རྒྱུ་སོགས་ཅི་སྐྱེ་ཡོད།།
འདི་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་གྱུར་ན།།
སུ་ལའང་གཏི་མུག་ཀྱང་མི་འབྱུང་།།
བདག་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ནའང་གཟུགས།།
གཞན་ལས་འབྱུང་བར་སྣང་འགྱུར་ལ།།
གཞན་ལས་གནས་པར་སྣང་འགྱུར་ཞིང་།།

≡གཞན་ལས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་སྣང་།། (87)
ཇི་ལྟར་ས་བོན་བྱས་པ་ལས།།
སྨྱུ་གུ་བྱས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ནི།།
མི་རྟག་དག་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

འོན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཆད་པར་གྱུར་ན་ནི། འོན་ད་དུང་དུ་ཡང་བསྐལ་པ་དང་པོ་ནས་ཞུགས་པའི་རྒྱ་དང་ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད། གཞན་ཡང་སྨྲ་བ་འདི་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྱུར་ན་གང་ཟག་སུ་ལའང་གཏི་མུག་དག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་བདེ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཟུང་བར་བསྟན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཐལ་བ་འདིར་

87 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༡། ༼གཞན་ལས་འཇིགས་པ་སྣང་འགྱུར་སྣང་།། ༽

མི་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་དེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྟེན་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་དུ་ཆུག་ནའང་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་གཞན་ལས་འབྱུང་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། བར་དུ་གནས་པའི་རྐྱེན་ཡང་གཞན་ལས་གནས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་མ་རྒྱུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའང་གཞན་ལས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན་བདག་ནི་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་གང་ཕྱི་རོལ་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བཅལ་ཏེ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་འདི་དག་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་སྤྱངས་པས་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་ཀུན་བཏགས་རིགས་པས་ཁེགས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཁེགས་པའི་ཚུལ་དང་། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་བདག་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་སོགས། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དགྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ཉིད་ལས་མཁྱེན་པར་འཚལ་ལོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་དབང་པོས།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར།

ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ས་བོན་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལས། མྱུ་གུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་དག་ལས་རབ་ཏུ་

འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རྟག་ཆད་བྲལ་བར་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་འགྱུར་བ།།
དེས་ན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལྡོག་འགྱུར་བ།།
དེས་ན་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་བདག་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས། རྒྱུ་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུའི་དངོས་པོ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྟག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།

འཇུག་པ་ལས།

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ། ༔སྤྱིར་དུས་གསུམ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྟ་བ་བདག་མེད་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱི་ནང་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཁྱད་པར་མཐའ་བྲལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་བཞི།[88] དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དཔྱད་དེ་སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། ད་ལྟ་བའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

མ་འོངས་བྱུམ་ལ་ད་ལྟར་བའི།།

---

88 བླ་རྡུང་དེབ་གཟུགས། ༡༩༠-༡༥། ༼སྤྱིར་དུས་གསུམ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱི་ནང་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཁྱད་པར་མཐའ་བྲལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་དང་། ལྟ་བ་བདག་མེད་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་གཉིས།༽

བྱས་ཡོད་མ་ཡིན་འདས་པ་མེད།།
གང་ཕྱིར་དེ་གཉིས་མ་འོངས་པ།།
དེ་ཕྱིར་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་ཞིག་པ་མ་འོངས་པའི།།
ངོ་བོར་མ་འོངས་ལ་ཡོད་ན།།
མ་འོངས་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་གང་།།
དེ་ནི་ཅི་ལྟར་འདས་པར་འགྱུར།།
གང་གི་ཕྱིར་ན་མ་འོངས་དངོས།།
མ་འོངས་བདག་ཏུ་གནས་འགྱུར་བ།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟར་བར།།
འགྱུར་ཏེ་མ་འོངས་ཉིད་མི་སྲིད།།

རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དངོས་པོའི་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དུས་རྟག་

པ་འབྱུང་འཇིག་གི་རྒྱུར་འདོད་པ་ནི།

གང་ཞིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ལ། །འཇུག་དང་ལྡོག་པའང་དམིགས་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ནི་འབྲས་བུར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་ཟིན་པ་དང་།

འདིར་དུས་སུ་གདགས་པའི་གཞི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ།

འདི་ན་གལ་ཏེ་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་སོགས་ནས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་དང་། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ཁོ་ན་ནས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྒོ་ནས་དུས་གསུམ་བཀག་པས་དུས་དགག་པར་མཛད་པར་བཞེད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

འདིར་དུས་སུ་གདགས་པའི་གཞི་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལ་སོགས་

པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་ཚུལ་ནི། གང་དག་བྲམ་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་
གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་
ཡོད་པས་ན་དུས་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་ལ་བཤད་པ། དུས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་པ་གང་ཞིག
ཐོག་མར་མ་འོངས་པའི་བྲམ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་བྲམ་པ་
ལ་དེའི་ལྟོས་གཞི་མ་འོངས་པའི་ས་ན་ད་ལྟ་བའི་བྲམ་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག འདས་པའི་བྲམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་
དེ་གཉིས་མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྟོས་
གཞི་མེད་པའི་ལྟོས་ཆོས་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ།།

གལ་ཏེ་ཞིག་ཟིན་པ་འདས་པའི་བྲམ་པ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་
མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། མ་འོངས་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ན་འདས་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་མ་

ཡིན་པར་གང་གི་ཕྱིར་ན་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་འོངས་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་ངོ་བོས་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ནི། ད་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་ད་ལྟ་བའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་ནི།

མ་འོངས་པ་ཡོད་འདས་པ་ཡོད།།
ད་ལྟར་བ་ཡོད་ཅི་ཞིག་མེད།།
གང་གི་དུས་ཀུན་ཡོད་ཉིད་པ།།
དེ་ཡི་མི་རྟག་ཉིད་ཟ་གང་ལས།། (89)

དེ་ལ་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ད་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་དེ་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདས་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པ་དང་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་ལ་ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་ན་ཅི་ཞིག་མེད་པར་

89 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༢། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༢ཁ-༥། ༼ཉིད་ག༽

ཁས་ལེན། གང་གིས་དུས་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་མི་འདོར་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡི་ལུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དཀའ་བར་གནས་སོ།།

གསུམ་པ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་**ནི།**

འདས་པ་ལས་ནི་འདས་གྱུར་པ།།
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར།།
འདས་པ་ལས་ནི་མ་འདས་པ།།
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར།།

ཡང་དུས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དེ་ཆོས་འདས་པའི་འདས་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་དུས་འདས་པའི་འདས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་འདས་པ་ལས་ནི་སྔར་ཡང་འདས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་པ་བྱིས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདས་པ་ལས་ནི་མ་འདས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ཡང་། ཅི་ཡི་

ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ད་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དཔྱད་དེ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་མ་འོངས་པ་དགག་པ། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་ད་ལྟ་བ་དགག་པ། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་འདས་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཞན་དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མ་འོངས་སྐྱེས་ཡོད་ན།།
ཇི་ལྟར་≡ད་ལྟ་[90]བར་མི་འགྱུར།།
ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་མེད་ན།།
མ་འོངས་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཅི།།
སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལས།།
གལ་ཏེ་མ་འོངས་མི་རྟག་ན།།

90 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༤། ༼ད་ལྟར།༽

☰འདས་ལ་[91]འཇིག་པ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེ་ནི་རྟག་པར་ཅིས་མི་རྟོག །
འདས་པ་དང་ནི་ད་ལྟ་བ།།
འདི་ནི་མི་རྟག་འགྱུར་མིན་ལ།།
དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་ནི།།
གསུམ་པའང་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་མེད་ན་ད་ལྟ་བའི་སར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བར་མི་འགྱུར། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་འོ་ན་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ། རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མ་འོངས་དངོས་པོ་རང་ཉིད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་ཀྱང་

91 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༥། ༼འདས་པ།༽

རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ནམ་ཞིག་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ན་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་འཇིག་པ་ལས་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་མི་རྟག་པར་འདོད་ན། འོན་འདས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པའི་འཇིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ད་ལྟ་བའི་སར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རྟག་པར་ཅིས་མི་རྟོག

དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་བའི་སར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ན། འོན་འདས་པ་དང་ནི་ད་ལྟ་བ་འདི་གཉིས་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མིན་ལ། དུས་དེ་དག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ནི་གསུམ་པའང་ལུགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཕྱིས་སྐྱེ་བ།།

དེ་ནི་གལ་ཏེ་སྔར་ཡོད་ན།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱུ་སྨྲ་བ།།
རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་ལོག་མི་འགྱུར།།
གང་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ།།
སྔར་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རིགས་ཏེ།།
གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་གྱུར་ན།།
སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
མ་འོངས་པ་ཡི་དངོས་མཐོང་ན།།
དངོས་པོ་མེད་པ་ཅིས་མི་མཐོང་།།
གང་ལ་མ་འོངས་ཡོད་འགྱུར་བ།།
དེ་ལ་རིང་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས།།
ཡོད་ན་ངེས་སྒོམ་དོན་མེད་འགྱུར།།
ཅི་སྟེ་ཙུང་ཟད་བྱེད་ན་ཡང་།།

འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ།།
མི་རྟག་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར།།
འབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར།།
གང་ལ་ཐོག་མ་མཐའ་ཡོད་པ།།
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་བརྗོད།།

མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ད་ལྟ་བའི་སར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་མི་སྲིད་དེ་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཕྱིས་སུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་སྔར་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་ན། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མུ་སྟེགས་ཕྱྭ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པས་སྟོང་པ་གནམ་གྱིས་བཟོས་པར་འདོད་པ་ཡེ་སྲིད་པའི་ལུགས་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་

རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ནི་སྔར་ནས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྔར་ནས་ཡོད་པ་དེ་སླར་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དོན་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འོངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་ད་ལྟ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་སོགས་ཀྱང་ཅིས་མི་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ།།

མདོར་ན་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་དུས་རིང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ད་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྐྱེན་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་སྡོམ་པ་སོགས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་འོ་ན་ལུས་ངག་ངེས་པར་སྡོམ་པའི་ངལ་བ

དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཡང་། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ད་ལྟ་མ་འོངས་པ་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ།།

མདོར་ན་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྔར་ནས་རང་བཞིན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་པོའི་ཆོས་གང་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་འགག་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི།

བསྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།།
གྲོལ་ལ་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཆགས་མེད་པར།།
འདོད་ཆགས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དུས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་བས་མ་

འོངས་པ་ནི་མེད་པའི་ཆོས་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། འོན་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་སྒོམ་པའི་འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གྲོལ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གེགས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྲིད་པ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཆགས་བྲལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་པར་ཡང་ནི་རྟེན་ཅན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་གཞན་དོན་བསྟུས་ཏེ་དགག་པ་ནི།

འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་འདོད་དང་།།
འབྲས་བུ་མེད་ཉིད་གང་འདོད་ལ།།
ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ།།
སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར།།

མདོར་ན་གྲངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གང་དག མ་འོངས་པ་ན་

འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་། ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་སྒོ་སྐྱེས་དང་། ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་དང་། མེད་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིའི་སྡུ་རྒོལ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་དག་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དག་སྟེ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྨྲ་བ་དག་ནི།

འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་རྣམས་མི་སྲིད་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་མཁས་པས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཀུན་པོ་ཕྱུ་ཚུགས་ཅན་རྣམས་ལྟ་ཅི་བྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆད་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་ཐུན་མིན་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་ད་ལྟ་བ་དགག་པ་ལ། གོང་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དངོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་།།
ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་འཛིན་མི་འགྱུར།།

≡དེ་ལྟ་ན་[92]ཡང་ད་ལྟ་བ།།
ཡོད་པར་མི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག །

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་མ་གྲུབ་མོད་ཀྱི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ད་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གནས་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་པོ་གཞན་ལྷས་འཛིན་མི་ནུས་པ་མ་ཟད། ཐྲ་བ་དང་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ད་ལྟ་བའི་ཆོས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པར་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གནས་མེད་དངོས་པོ་ག་ལ་ཞིག །
མི་རྟག་པས་གནས་ག་ལ་ཡོད།།

92 ཚ་ཆེ་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༦། (དེ་ལྟར་ན།)

གལ་ཏེ་དང་པོར་གནས་གྱུར་ན།།
ཐ་མར་རྙིང་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
ཇི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ནི།།
དོན་གཉིས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ།།
དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི།།
དོན་གཅིག་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ།།

ད་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འདི་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་མཚན་ཉིད་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རེས་བཞག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ག་ལ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་གནས་པ་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་དང་པོར་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་གནས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཐ་མར་ཡང་རྙིང་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གནས་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གནས་

པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ནི་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་གནད་དོན་བསྟུས་ཏེ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དུས་ལ་གནས་ཡོད་ན།།
གནས་པ་དུས་སུ་མི་འགྱུར་རོ།།
ཅི་སྟེ་གནས་མེད་ན་གནས་པ།།
མེད་པར་མཐའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

མདོར་ན་གལ་ཏེ་ད་ལྟ་བའི་དུས་ལ་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གནས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་གནས་པ་རང་ཉིད་དུས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་པ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཚན་མཚོན་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དུས་ལ་གནས་པ་མེད་ན་ནི་ཐོག་མར་གནས་པ་མེད་པར་ནི་མཐར་ཡང་འཇིག་པ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ལྟ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་དེ་འདས་པ་དགག་པ་ལ། གོང་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་དངོས་གཞན་ན།།
དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར།།
≡གཅིག་ན་[93]མི་རྟག་ཉིད་གང་ཡིན།།
དེ་ཉིད་དངོས་དེ་ག་ལ་གནས།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་འདས་པ་ནི་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་དེ་དག་མ་གྲུབ་སྟེ།

93 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༥ཀ-༩། ༼གཅིག་ནི།༽

གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་དག་གཞན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་སྟེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་མི་རྟག་པ་འཇིག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ག་ལ་གནས་ཏེ་གནས་པ་མི་སྲིད་དོ།།

འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ།

དེ་ཉིད་དངོས་དེ་ག་ལ་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པར་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་དེའི་རྩོལ་ཀྲྀས་པར་བཤད་པ་ནི།

མི་རྟག་ཉིད་གང་སྟོབས་ཆུང་དེར།།
གནས་པ་སྟོབས་ཆུང་མ་ཡིན་ན།།
ཕྱིས་ནས་དེ་དག་ངེས་པར་གོ།
བཟློག་པར་ཅི་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་མི་རྟག་སྟོབས་ཆུང་མེད།།
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་ན་ནི།།

ཀུན་ལ་གནས་པ་≡མེད་པ་འམ།། [94]

ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་མིན།།

གལ་ཏེ་རྟག་ཏུ་མི་རྟག་ཉིད།།

ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་གནས་ཡོད་མིན།།

ཡང་ན་རྟག་པར་གྱུར་ཟིན་ནས།།

ཕྱི་ནས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་གནས་པ་མི་རྟག་དང་།།

ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན།།

མི་རྟག་ལོག་པར་འགྱུར་བ་འམ།།

ཡང་ན་གནས་པ་བརྫུན་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་གནས་པའི་དུས་སུ་གནས་པ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བས་མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆུང་བའོ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་སྟོབས་ཆུང་བ་དེར་གནས་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་མ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ནས་དེ་དག་གཉིས་ངེས་པར་གོ་བཟློག་པར་ནི་རྒྱུ་ཅི་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་

94 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༥ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༦། ༼མེད་པ་དང་།༽

དཀར་ཆག་ལ་ལོག

པ་སྟོབས་ཆུང་བ་མིན་པ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གནས་པ་མེད་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་གནས་པ་☰སྟོབས་ཆེན་ནི་ཐམས་ཅད་(95)ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་གནས་པ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའམ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་བརྟགས་ན། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ་ཐོག་མར་རྟག་ཏུ་མི་རྟག་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ཡང་ན་དང་པོ་གནས་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱིས་སུ་མི་རྟག་པ་ཡོད་ན་ནི། འོ་ན་དང་པོར་རྟག་པར་གྱུར་ཟིན་ནས་ཕྱིས་ནས་གཞོད་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་གནས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། ཡང་ན་མི་རྟག་པ་ལོག་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་གནས་པ་རྫུན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

95 སི་ཁྲོན་དེབ་གཟུགས། ༡༥༨-༡༥། བླ་བྲང་དེབ་གཟུགས། ༡༥༡-༡༡། ༼སྟོབས་ཆེན་ཐམས་ཅད༽

གསུམ་པ་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ་ནི།

མཐོང་ཟིན་དངོས་པོ་མི་སྣང་ཞིང་།།
སླར་ཡང་ཟ་སེམས་སྐྱེ་(96)མིན་དེས་ན།།
དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི།།
དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོན་འབྱུང་།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འདས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ཟིན་འདས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ཞིང་། འགགས་ཟིན་པ་དེ་ལ་སླར་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་མིན་པ་དེས་ན། འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་བདག་འདས་པའི་དུས་སུ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཁོན་ཡི་དོན་ལ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཁོན་འབྱུང་གི་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

96 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༥ཁ-༡། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཀ-༧། ༼སེམས་ཀྱི།༽

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དུས་དགག་པ་བསྒོམ་པ་
བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དུས་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་ལྟ་བ་བདག་མེད་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྣོད་ལྡན་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། སྣོད་མིན་གང་ཟག་གི་ཉེས་སྐྱོན་བཤད་པ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བའི།།
ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད།།
སྨྲ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ།།
མི་འགྱུར་ཉན་པོ་ལ་ཡང་མིན།།

སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་ན། འོན་འདི་ཉན་པ་པོ་སུ་ཞིག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་བ་དང་བྲལ་བའི་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་།

ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལེགས་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ལ་བཤད་ན་སྨྲ་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉན་པ་པོ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་སྐྱོན་འབྱུང་བ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྣོད་མིན་གང་ཟག་གི་ཉེས་སྐྱོན་བཤད་པ་ལ། གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་མི་ལྡན་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ། དོན་གཉེར་མི་ལྡན་པའི་ཉེས་སྐྱོན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི།

སྲིད་དང་སྲིད་ཐབས་ཞི་བ་ཡི།།
ཐབས་དང་དེ་བཞིན་ཞི་གསུངས་ཏེ།།
འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་།།

དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ལྟ་ཐུར་མཛོད།།
ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྲུ་ངན་ལས།།
འདའ་བར་ཡ་མཚན་ཅན་ཀུན་འདོད།།
ཀུན་སྲུན་འབྱིན་ལ་དེ་དག་ནི།།
མི་དགར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག །

དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་འབྲས་འགྱུར་གྱི་སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཐབས་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཞི་བ་ཡི་ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་དབང་གིས་བདེན་བཞིའི་དོན་ཟབ་མོ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་སྐྱོན་དུ་མི་སེམས་པར་ད་དུང་ཐུབ་པས་ཇི་བཞིན་མ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ལྟ་ཐུར་མཛོན་པར་འཛིན་ཏོ།།

གལ་ཏེ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ཡ་མཚན་ཅན་ཀུན་གྱིས་འདོད་པས་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཀུན་སྟོང་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པར་བྱས་པ་ལ་ཡ་མཚན་ཅན་དེ་དག་ནི་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་དབང་ལས་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ནི།

གང་ཞིག་གཏོང་ཐབས་མི་ཤེས་དེ།།
ཅི་ཞིག་གཏོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར།།
དེས་ན་ངེས་པར་ཐུབ་པ་ཡིས།།
གཞན་དུ་ཞི་བ་མེད་ཅེས་གསུངས།།

འོ་ན་ཡ་མཚན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་གང་ཞིག་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སྤོང་

བའི་བསམ་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གཏོང་བའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་གཏོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། དེས་ན་ངེས་པར་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་ཆོས་འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གང་ཟག་ཕུང་པོ་སྣ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་ཕྲུག་པ། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པར་སྨྲ་ན་དྲིས། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་པ། །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་དབྱོད་མི་ལྡན་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལོག་གྱུར་ལ།།
གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེན་ཏེ།།

འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ།།
གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐོང་དཀའ།།
དེ་ནི་གཞན་ལ་ལྷུན་པ་ཉིད།།
གང་དག་དེ་རྗེས་འགྲོ་དེ་དག །
ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བསླུས་པར་འགྱུར།།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡི་དོན་ཟབ་མོ་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་བློ་རྣམ་དཔྱོད་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་བློ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟ་མིན་པར་ཤུ་སྟེགས་བྱེད་གང་གིས་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་

མཐོང་བར་དཀའ་ན། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ བློན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་པོ་ནའོ། །སྤོངས་པ་གང་དག་ནི་ནམ་དཔྱོད་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་ཡ་མཚན་ཅན་དེ་དག་གིས་བསླུས་ཏེ་ཡོངས་སུ་འཁྱམས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ དོན་གཉེར་མི་ལྡན་པའི་ཉེས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་ཉོན་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་དོན་ལ་མོས་པར་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན། གཞི་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན། ལམ་འདུག་ལྡོག་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

སྲུ་ངན་འདས་པར་རང་འགྲོ་གང་།།
དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བྱེད།།
འབྲེན་པའི་སྐད་བཞིན་དམ་པ་ནི།།
མ་ཡིན་ཡིད་འགྲོ་སྤྲོ་མ་ཡིན།།

ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཞིག་བདག་གིས་རྙེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རང་ཉིད་འགྲོ་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་བྱ་དཀའ་བ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་། འདྲེན་པའི་སྐད་བཞིན་དུ་ཡང་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཡིད་འགྲོ་བར་སློབ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞི་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ནི།

མ་མཐོང་སྐྲག་པ་མི་རྗོམ་སྟེ། །
མཐོང་ན་རྣམ་ཀུན་དེ་ལོག་འགྱུར། །
དེས་ན་ངེས་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག །
ཞེས་ལ་སྐྲག་པར་བཟོད་པར་བྱ། །

སྤྱིར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་མཐོང་ན་སྐྲག་པ་མི་རྟོམ་སྟེ་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་བཞིན་མཐོང་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྲག་པ་དེ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ངེས་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་ཤེས་ལ་མོས་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་བཟོད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལམ་འཇུག་ལྡོག་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི།

བྱིས་རྣམས་ངེས་པར་ཕོ་ནར་ནི།།
འཇུག་བྱེད་ཆོས་ལ་གོམས་པ་སྟེ།།
དེ་དག་གོམས་པ་མེད་པ་ཡིས།།
ལྡོག་བྱེད་ཆོས་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར།།

བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་ཕོ་ནར་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་འཁོར་བར་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དུས་ནམ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་གོམས་པ་མེད་པ་ཡིས་འཁོར་བ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་

ལ་མོས་པ་མེད་པར་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་ནི།

གང་ཞིག་གཉི་མུག་འབའ་ཞིག་གིས།།
བསྒྲིབས་ཤིང་དེ་ཉིད་གེགས་བྱེད་པ།།
དེ་ལ་དགེ་ལེགས་འགྲོ་བ་ཡང་།།
མེད་ན་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད།།

ཐབ་མོའི་དོན་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་གཉི་མུག་འབའ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་བསྒྲིབས་ཤིང་དེ་ཁོན་ཉིད་ཉན་པ་སོགས་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་ལ་དགེ་ལེགས་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་ན་ཐར་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ཐབ་མོ་ལྟ་བའི་དོན་ལ་མོས་པར་གདམས་པ་ནི།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་སླ་ཡི།།
ལྟ་ལས་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ།།

ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ངན་སོང་ནི་རྒྱུ་ཙམ་བྱས་པས་སླ་ཡི། ལྟ་བ་ལས་ནི་ཅིས་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཡུན་རིང་དུ་བརླག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། ལྟ་བས་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། ཟབ་མོ་ལྟ་བ་མཆོག་གི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་གྲུབ་དོན་བསྟན་པ་ནི།

དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཆོག །
བདག་མེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་≡འགྲོ་ལ།།[97]

97 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༦ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣ཁ-༧། ༼འགྲོ་བ།༽

ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་དུའོ།།

དེ་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པར་བྱས་ནས། དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་ལ་བདག་འཛིན་དང་མི་འགལ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ཉིད་དུ་དེ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འོད་སྲུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སླ་ཡི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

དེ་བས་ན་ཅིག་ཤོས་དམ་པ་མིན་པ་ལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ན།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ངན་འགྲོ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ལ། ཐ་མལ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་མཆོག་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པས་ཞི་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའོ།།

གཉིས་པ་གང་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ལྟ་བ་བདག་མེད་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། ཚུལ་དེས་ནླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལྟ་བ་བདག་མེད་སྟོང་པའི་རང་བཞིན། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་།།
ལྟ་བ་ངན་རྣམས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་།།
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་འགྱུར་ལ།།
བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད།།

ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས།

གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར།

སྤྱིར་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། འདིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིགས་པར་བྱེད་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ལ།

ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་ཏེ་ ཞེས་པས་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་སྤྱིར་བསྟན། དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པས་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ།

དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ་ ཞེས་པས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན།

དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྣམ་པ་ལྔས་བཙལ་བ་ན་མི་རྙེད་དོ་ཞེས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་བསྟན། ཆོས་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན།

དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་

བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་ སྤྱིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཆོས་ཅམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན།

བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རང་ལ་རག་ལས་ཤིང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ ཞེས་པས་ སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བསྟན།

གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ ཞེས་པས་ སྟོང་ཚུལ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྱིར་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འདུས་པར་བསྟན།

དེ་ལྟར་གཞི་ལྟ་བ་བདག་མེད་གཉིས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས།

རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ན་ ཞེས་པས་ གཉེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་བསྟན།

ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་སྨང་བྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་སྤོང་བར་བསྟན། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཞེས་པས་སྨང་བྱ་དེ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་རིམ་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མྱང་འདས་གཉིས་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ལྷོ་བས།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་དང་།

དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པ་ལགས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་པས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །སྤུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར།

བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མེད་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཞེས་འཆད་དགོས་ཀྱི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བར་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི།

རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཟློ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་མཐོང་བར་ཟད་དོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན། དེ་མ་ཐག་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་འཆད་སེམས་ཞིག་གུ། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱངས་ལས་འདས་པའི་གྲོང་

ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་གཅིག་བུ་ཁོ་ན་བླ་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མྱང་འདས་གསུམ་ག་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ན་ཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཏེ། སྡུད་པ་ལས།

སངས་རྒྱས་སྲས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྷ་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་པའི་དོན།

འགྲེལ་ཆེན་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིའོ། །

ཞེས་སྤྱིར་སྲས་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་བསྟན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བདག་མེད་གསུམ་རྟོགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཡང་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལས་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡུམ་དུ་བསྟན་ཏོ།

སྡུད་པ་ལས།

འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམས། །དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུངས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་ཟད་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཟླ་བས།

གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །ལྷུར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད

འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཐུན་དབྱེར་མེད་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འཆད་པ་ལས། གཞན་དང་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི།

རྒྱལ་ཚབ་མ་ཕམ་པས།

གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །དེ་འདྲའི་ལྟུན་པའི་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག །ཅེས་གསུངས་པ་ཐུགས་མོད་དོ། །

དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཇམ་མགོན་སླ་བའི་སེང་གེས་བརྒྱལ་ལན་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཟིན་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་ལ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་དངོས་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང་། །
དམ་པ་མིན་པ་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །

གཞན་ལ་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེད་པའི།།
སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་གང་ཞིག་མཐོང་།།

དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ཙམ་ཐོས་པ་ལས་ཀྱང་དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟེ་བློ་ཞན་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གང་ཞིག་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་བློ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱེད་ལས་དངོས་ལ། རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཚེ་བ་དང་། གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཚེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་དངོས་འཛིན་འཇོམས་པའི་ཚེ་བ་དང་། ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཚེ་བ། མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།།

རྩོད་པའི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་ཏེ།།
དེ་ལྟའང་འདིས་ནི་གཞན་སྨྲ་རྣམས།།
སྲེག་སྟེ་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་བཞིན།།

དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་ཀུན་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པའི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནའང་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་མུན་པ་ངང་གིས་སེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་འདིས་ནི། གཞན་གྱིས་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་སྲེག་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཆེ་བ་ནི།

ཆོས་འདི་གང་གིས་ཤེས་གྱུར་པ།།
དེ་ནི་གཞན་ལ་མི་དགའ་སྟེ།།
དེས་ན་བདག་ལ་ཆོས་འདི་ནི།།

འཇིགས་པའི་སྒོ་དང་འདྲ་བར་སྟོན།།

སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་གང་གིས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་མི་དགའ་སྟེ། དེས་ན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ལ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ནི་ལྟ་བ་ངན་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་དང་། ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་འཇིགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་འདྲ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བ་ནི།

དེ་ཉིད་དུ་བདག་མེད་སྐྲམ་དུ།།
དེ་ལྟར་གང་ལ་དགོངས་གནས་པ།།
དེ་ནི་ཡོད་པས་ཟག་ལ་[98]དགའ།།
མེད་པས་འཇིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར།།

98 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༣། ༼གང་ལ།༽

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་གང་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་དགོངས་པ་གནས་པ་ཡི་འཕགས་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་ག་ལ་དགག། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཐོས་པས་འཇིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི།

རྟེན་མིན་ས་བོན་གྱུར་པ་ཡི།།
ཆུ་སྐྱེས་ཅན་མང་མཐོང་ནས་ནི།།
ཆོས་འདོད་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ།།
སུ་ཞིག་སྙིང་བརྩེ་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།

སློབ་དཔོན་གྱིས།

འདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད། །བློ་ཡི་གཏིང་ནས་རྟོགས་གྱུར་ན། །འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྙིང་རྗེ་དང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། གཞན་དག་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་མུ་སྟེགས་ཅན་མང་པོས་ཆོས་མིན་སྟོན་པར་མཐོང་ནས་ནི་ཆོས་འདོད་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལམ་སྒོམ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། སུ་ཞིག་སྙིང་བརྩེ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ངང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཤཱཀྱ་གོས་མེད་བྲམ་ཟེ་སྟེ།།
≡གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་(99)ཆོས་ཡིད་དང་།།
མིག་དང་རྣ་བ་ཡིས་འཛིན་པ།།
དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་སྣ།།

ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་། གོས་

99 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༥། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༩། ༼གསུམ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་།༽

མེད་གཅེར་བུ་པའི་ལུགས་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཆོས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། མཉམ་བཞག་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་དཀའ་བས་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བས་ཉི་མས་སེམས་རྒྱུད་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་སྣང་མེད་དང་། འདུས་བྱས་རྨི་ལམ་དང་མིག་འཕྲུལ་དང་སྒྱུ་མའི་ན་ཚུང་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟར་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྣང་བཅས་དང་། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཕོ་ནས་མཐོང་བས་ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བསྟན་ཏོ།།

གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ནི། གཅེར་བུར་རྒྱུ་བ་དང་སྐྲ་འབལ་བ་ཀང་པར་དྲིལ་གཡེར་འདོགས་པ་སོགས་བྱས་པས་མིག་གིས་འཛིན་པར་བྱ་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་གསང་སྔགས་འདོན་པ་སྙིང་པོར་

བྱས་པས་རྣ་བ་ཡིས་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཕྲ་ཞིང་ཟབ་པའི་ཆོས་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་ནི་ཆོས་ལྟར་སྣང་བ་ཁོ་ནའོ།།

དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་བའི་ཡི་གེ་དག་པ་ལྟར་འབྲུ་འགྲེལ་པར་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྤང་བྱ་ཆོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་དང་། བླང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ཆོས།།
ཕལ་ཆེར་ཕྱི་འཆོས་བརྗོད་པ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་གཅེར་བུ་རྣམས་ལ་ཆོས།།
ཕལ་ཆེར་ལྷུན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན།།
ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ལྡངས་པ་ལས།།
བྲམ་ཟེར་གུས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ བླངས་པ་ལས།།
གཅེར་བུ་པ་ལ་བརྟེ་བར་འགྱུར།།
སྡུག་བསྔལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཕྱིར།།
ཇི་ལྟར་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ནི།།
རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་མ་ཡིན།།

ཆོས་མིན་ཆོས་ལྟར་འཆོས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཆོས་ཕལ་ཆེར་རྟེད་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་གསང་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཆོས་ལྟར་སྣང་བ་ཕྱི་ཡི་ཚུལ་འཆོས་ཙམ་ལས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་བླང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཁྲི་དང་བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ཆོས་ལྟར་སྣང་བའི་སྤྱོད་པ་ཕལ་ཆེར་བླུན་པོ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྨོངས་པའི་དབང་ལས་ཇི་ལྟར་ན་གསང་སྔགས་འདོན་པ་སོགས་རིགས་པ་བླང་བ་ལས་སེམས་རངས་པར་གྱུར་ཏེ་བྲམ་ཟེར་གུས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་སོགས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་བླང་བ་ལས་གཙེར་བུ་པ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་གོས་མེད་གཙེར་བུར་རྒྱུ་བ་སོགས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ལས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གུས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བླང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚེ་བར།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།
སྟོང་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་སྟེ།།

འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ།

ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་སྤོང་བ་སོགས་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཚེ་བ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། གང་ཅུང་ཟད་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དགེ་བཅུ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཚེ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པར་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ །འདི་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བྲིས་སོ།།

གསུམ་པ་སྣང་དོར་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་ལ་གདམས་པ་ལ། ཆོས་མིན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བར་འདོམས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རང་ཕྱོགས་འཛིན་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལ།།
སྐྱེས་ས་བཞིན་དུ་སྡུག་གྱུར་ན།།
དེ་ཡི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ།།
ཁྱོད་ལ་གང་གིས་སྡུག་པར་འགྱུར།།

འོ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དག་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་གུས་པས་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཏེ་རང་ཕྱོགས་ནི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཡང་འཛིན་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེར་ན་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གནས་བཞིན་དུ་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་དེ་ཡི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་ན་རང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་

པ་སྤྱང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལེགས་བཤད་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་འདོམས་པ་ནི།

རིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་།།
བློ་ལྡན་ལེགས་པ་འདོད་པས་བླང་།།
ཉི་མ་ས་སྐྱེང་མིག་ལྡན་ལ།།
ཀུན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་མ་ཡིན་ནམ།།

དེ་བས་ན་ཕྱོགས་ལྷུང་སྤངས་ཏེ་རིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་སུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་བློ་དང་ལྡན་ཞིང་ལེགས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ནི་ས་སྐྱེང་གི་སྐྱེ་བོ་མིག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅི། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་མིག་ལྡོང་བར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་དང་དུ་བླང་བར་བྱའོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་
བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་
བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོས་དགག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གཟུགས་མཐོང་ཚེ་ན་བུམ་པ་ནི།།
ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་མཐོང་མི་འགྱུར།།
བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའང་།།
དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ།།

ཕྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྣོད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པས་བསྟན་ཅིང་། མཇུག་ཏུ།

བློ་ལྡན་ལེགས་པར་འདོད་པས་བླང་། །ཞེས་བསྟན་པ་ནི།

གང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་འདི་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་དོན་མིན་ནོ་སྙམ་པ་ལ། སྐབས་འདིར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གང་ཞིག་བློ་དང་ལྡན་པས་བླང་བར་བྱ་བ་རིགས་པའི་དོན་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ས་བཅད་སྨྲས་པ་སྟེ། འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྐབས་གོང་འོག་གི་ས་བཅད་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དང་རེ་རེ་བཞིན་སྦྱར་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི།

ཡི་གེ་མང་གི་དོགས་པས་རེ་ཞིག་མ་སྤྲོས་སོ།།

སྐབས་འདིར་ཡུལ་སྟོང་རྐྱང་ཙམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་གིས། རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཟད་དོ།།

དེ་ལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་པའི་གཟུགས་ཙམ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀོན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའང་དེ་ཀོན་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས།།
བློ་མཆོག་ལྡན་པས་དྲི་ཞིམ་དང་།།

མངར་དང་འཛམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །
སོ་སོར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་གཟུགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བློ་གྲོས་མཆོག་དང་ལྡན་པས་གཞན་ཡང་སྣས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། ལྕེས་རོ་མངར་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་འཇམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་སོ་སོར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི།

གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིས་དེ།།
ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི།།
མ་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་མཐོང་བ།།
མཐོང་བ་མིན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར།།
གཟུགས་ནི་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན།།
མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།

གང་ཕྱིར་དེ་ལ་ཕ་རོལ་གྱི།།
ཆ་དང་ཚུ་རོལ་དབུས་ཡོད་ཕྱིར།།

སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་མངོན་སུམ་བཀག་ཅིང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དཔྱད་ན། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་མེད་པར་བཞེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུམས་ཏེ། ལྷ་བས་ཞིག་གསལ་དུ།

མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་སྟེ་ཚད་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་

རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

སྤྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྩ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དག་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །བླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས།

དག་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུར་མཐོང་ཚད་མ་ཚད་མ་མིན་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཚད་དང་ཚད་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དངོས་སུ་བཞེད་པས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ནི་ཟླ་བའི་ལུགས་ག་ལ་ཡིན། ཚད་མ་ཁས་བླངས་ན་རང་རྒྱུད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྨྲ་བ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་འདིའི་གནད་གསང་ཕྲ་བ་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྤྱིར་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཞེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་རང་མཚན་གྱིས

གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་ཚུལ་ནི་རབ་གསལ་བརྒལ་ལན་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ནི་བུམ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཙམ་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་མ་མཐོང་ཡང་བུམ་པའི་རྡུལ་རྫས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ནི། འོན་རྫས་གཞན་མ་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་གཅིག་པུ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་མཐོང་བ་མིན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་དྲི་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་མིན་ཡང་གཟུགས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལའང་། མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་གྱི་ཆ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་ཆ་དང་དབུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་རྫོགས་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་ནི།

རྟུལ་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་ཅེས།།
དཔྱད་པ་དེར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིས།།
བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་མི་འཐད་དོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡང་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་ཅེས་བརྟགས་པའི་དཔྱད་པ་དེར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡི་མངོན་སུམ་དེ་ཡིས། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་མི་འཐད་དོ།།

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དགག་པ་ལ། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དགག་པ་དང་། ནང་དབང་པོའི་ཆོས་དགག་པ་དང་། གསང་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་དགག་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱེད་པ་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་མིང་དོན་མ་གྲུབ་པར་མདོར་བསྟན།

གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བལྟ་བྱའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ཀུན་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་ནས།།
སླར་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་ཡི་གེ་བརྗོད་པ་ཡང་།།
≡འདི་ལ་(100)ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཀུན་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སླར་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཡི་གེའི་སྒྲ་ནས་གཟུགས་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་། འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དགག་པ་

100 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༡། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༩། ༼འདི་ན།༽

གཉིས། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མདོག་ལས་དབྱིབས་གཞན་ན།།
ཇི་ལྟ་བུར་ན་དབྱིབས་འཛིན་འགྱུར།།
འོན་ཏེ་གཞན་མིན་ན་ལུས་ཀྱིས།།
མདོག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་འཛིན་མི་འགྱུར།།

དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་དེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་གལ་ཏེ་མདོག་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ལས་ཟླུམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཞན་ཐ་དད་ན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་མིག་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་དོག་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚེ་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མིག་གིས་སྒྲ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གཞན་མིན་པ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་ན་ནི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་འཛིན་པའི་ཚེ། མདོག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དགག་པ་ནི།

གཟུགས་ནི་ལྟ་ཞིག་མ་གཏོགས་པར།།
གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མི་སྣང་ངོ་།།
གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ནི།།
གཉི་ག་ཡང་ནི་མིག་ཉིད་ཀྱིས།།
འཛིན་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འགྱུར།།
ས་ནི་བརྟན་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་།།
དེ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར།།
དེས་ན་རེག་པ་འབའ་ཞིག་ནི།།
ས་འོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད།།

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ལྟ་ཞིག་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ངོ་།།

འོན་ཐ་མི་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མིག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་ས་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་རེག་བྱ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་འབའ་ཞིག་ལ་ནི་སའོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད་པས་དེ་མིག་གིས་འཛིན་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བལྟ་བྱའི་ཡུལ་དགག་པ་ནི།

བལྟ་བྱར་སྐྱེས་པས་བུམ་པ་ནི།།
འདི་ལ་ཡོན་ཏན་འགར་མི་འགྱུར།།
དེས་ན་བལྟ་བྱ་ཉིད་སྐྱེ་ལྟར།།
ཡོད་པའི་ངོ་བོའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་གཟུགས་མ་གྲུབ་མོད་ད་དུང་བལྟ་བྱ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་དགག

པ་ནི། མདོར་ན་གཟུགས་དེ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འདོད་ན། ཡུལ་ཅན་དང་མ་འབྲེད་པའི་སྔར་བུམ་པའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་བལྟ་བྱར་གྱུར་པ་མི་རིགས་པས་སྔར་བལྟ་བྱ་མིན་པ་ལ་ཕྱིས་སུ་བལྟ་བྱར་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། ཡུལ་བལྟ་བྱར་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་སྔར་གྱི་བུམ་པ་ནི་འདི་ལ་ཡུལ་གྱི་དགོས་ནུས་དང་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བལྟ་བྱ་ཉིད་སྔར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལྟར་བུམ་པ་ཉིད་ཀྱང་སྔར་ནས་ཡོད་པའི་ངོ་བོའང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནང་དབང་པོ་དགག་པ་ནི།

མིག་ནི་འབྱུང་གྱུར་རྣ་དེ་བཞིན།།
མིག་གིས་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མིན།།
དེས་ན་ངེས་པར་ལས་རྣམ་སྨིན།།
ཐུབ་པས་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས།།

གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་

མིག་སོགས་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་ཅིང་རྣ་བའང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས། རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་བཞིན་དུ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་གི་རྣ་བ་སོགས་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

མཁས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མ་བཙུག་པར་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ཏེ་སྤྲུལ་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དཔྱད་པར། ཐ་སྙད་སྒྱུ་མ་དང

སྤྲུལ་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གལ་ཏེ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཕྱུང་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་སླར་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པར་དཀའ་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་ཐུབ་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་རིགས་པ་བཅུག་ནས་བསམ་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ་རེ་ཞིག་ལས་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་གསང་བ་རྣམ་ཤེས་དགག་པ་ནི།

རྐྱེན་མ་ཚང་ཕྱིར་ཤེས་པ་ནི།།
ལྟ་བའི་སྔ་རོལ་ཡོད་མ་ཡིན།།
འོན་ཏེ་ཕྱིས་ན་ཤེས་དོན་མེད།།
གསུམ་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར།།

མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་པོའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ནང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་གིས་ལྟ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཏེ་ལྟ་བའི་ཕྱིས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །རྟོག་པ་གསུམ་པ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ཡང་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་པོའི་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བ་ལང་གི་རྭ་གཡས་གཡོན་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ཤེས་པའི་བྱ་བ་དགག་པ་ལ། དབང་པོའི་བྱ་བ་དགག་པ་དང་། ཤེས་པའི་བྱ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིག་དབང་གི་བྱ་

བ་དགག་པ་དང་། རྣ་བས་སྒྲ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མིག་དེ་འགྲོས་དང་ལྡན་གྱུར་ན།།
ཐག་རིང་ཡུན་རིང་གིས་མཐོང་འགྱུར།།
ཧ་ཅང་ཉེ་དང་ཆེས་རིང་དུ།།
གཟུགས་དེ་གསལ་བར་ཅི་སྟེ་མིན།།
གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་མིག་འགྲོ་ན།།
སོང་བས་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད།།
ཡང་ན་བལྟ་བྱར་འདོད་པ་ནི།།
ངེས་ཞེས་བྱ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར།།
མིག་མ་སོང་བར་འཛིན་ན་ནི།།
འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་མཐོང་འགྱུར་ཏེ།།
གང་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་མིན་པ།།

དེ་ལ་རིང་མེད་བསྒྲིབས་པའང་མེད།།
དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི།།
དང་པོར་བདག་ལ་སྣང་གྱུར་ན།།
མིག་ནི་མིག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར།།
ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འགྱུར་མ་ཡིན།།

མིག་ནི་ཡོད་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་དབང་ཡུལ་གཉིས་ཐྲད་མ་ཐྲད་གང་རུང་གི་ཚུལ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་མདུན་དུ་མ་སོང་བར་འཕྲད་པ་མི་སྲིད་པས། མིག་དེ་ཡུལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་མདུན་དུ་འགྲོ་བའི་འགྲོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་རྣམས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡུལ་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཏ་ཅང་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་དང་ཆེས་ཐག་རིང་དུ་གནས་པའི་གཟུགས་དེ་གཉིས་ལ་

ཁྱད་མེད་པར་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཅི་སྟེ་མིན་ཏེ། ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྣམ་པར་བརྟགས་ན་གཟུགས་ལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་དང་པོ་གཟུགས་མཐོང་ནས་དེ་དུང་མིག་དེ་ཉིད་འགྲོ་ན་ནི་གཟུགས་སྔར་ནས་མཐོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སོང་བས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་འགྲོ། ཡང་ན་གཟུགས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྟོན་པར་གྱུར་ན་གང་དུ་འགྲོ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་མིག་མ་སོང་བར་ཡུལ་དབང་མ་ཕྲད་བཞིན་དུ་གཟུགས་འཛིན་པར་འདོད་ན་ནི། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀུན་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དབང་པོ་གང་ལ་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ཐག་རིང་བས་མིག་གསལ་བ་མེད་ཅིང་ཡུལ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པས་བསྒྲིབས་པའང་མེད་དེ་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་བཞིན་དུ་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་སྟེ་མར་མེའི་ངོ་བོས་གསལ་བ་ཡིན་པས་སྨུན་པ་སེལ་བ་ལྟར། མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡུལ་མཐོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མེ་དང་ཚ་བ་ལྟར་དང་པོར་བདག་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། མིག་ནི་མིག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་ཡང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐོག་མར་མིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་དགག་པ་ནི།

མིག་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་ལྟ་མེད་ལ།།
གཉི་ག་གཟུགས་ལ་ཡོད་མིན་ན།།
དེ་དག་གིས་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིག་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལ་

ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་དབང་པོ་མེད་པས་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་གཟུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཕན་ཚུན་ཚོས་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་གིས་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དེ་ལོང་བའི་ཚོགས་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣ་བས་སྒྲ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྨྲ་ཞིང་སྒྲ་འགྲོ་ན།།
གང་གིས་སྨྲ་བ་པོར་མི་འགྱུར།།
འོན་ཏེ་མི་སྨྲ་བར་འགྲོ་ན་འང་།།
གང་གིས་དེ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ།།
གལ་ཏེ་ཕྲད་དེ་སྒྲ་འཛིན་ན།།
སྒྲ་ཡི་དང་པོ་གང་གིས་འཛིན།།
སྒྲ་ནི་རྐྱང་པར་མི་འོང་ན།།
རེང་བུ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར།།
ཇི་སྲིད་སྒྲ་ཐོས་མ་གྱུར་པ།།

དེ་ཡི་བར་དུ་སྣྲར་མི་འགྱུར།།
སྣྲ་མེད་པ་ཡང་མཐར་སྣྲ་ཉིད།།
གྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྣྲ་འཛིན་པའི་བྱ་བའང་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣྲ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མ་སོང་བར་སྣྲ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པས། སྣྲ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ན། སྣྲ་འབྱིན་ཞིང་འགྲོའམ་སྣྲ་མེད་པར་འགྲོ། གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་སྣྲ་འབྱིན་ཞིང་སྣྲ་དེ་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ན་ནི། གང་གིས་ན་སྣྲ་དེ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོར་མི་འགྱུར། འོན་ཏེ་མི་སྨྲ་བར་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནའང་། གང་གིས་སྣྲ་དེ་ལ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྣྲ་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་ཕྲད་དེ་སྣྲ་འཛིན་ན་ཡང་། སྣྲ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྣ་བ་དང་མ་ཕྲད་པས་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་སྣྲ་ནི་རྫས་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སྣྲ་རྡུལ་ཕྲན་པར་མི་འོང་ན་རེང་བུ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་

འགྱུར། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སོགས་སུ་ཇི་སྲིད་སྒྲ་དེ་རྣ་བས་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་བར་དུ་ནི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དང་པོ་སྒྲ་ཡི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཡང་མཐར་རྣ་བ་དང་ཕྲད་ཚེ་སྒྲ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་བྱ་བ་དགག་པ་ལ། དབང་མངོན་རྟོག་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དགག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་བྱ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དབང་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་སེམས་ཀྱིས།།
སོང་སྟེའང་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར།།
དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྲོག་འདི་ནི།།
རྟག་ཏུ་ཡིད་མེད་ཅི་སྟེ་མིན།།

མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེའང་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་

འཛིན་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱོན་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྔོག་ལྡན་གྱི་ཡུལ་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་པའི་ཐེམ་པོར་འགྱུར་བ་ཅི་སྟེ་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་བྱ་བ་དགག་པ་ནི།

སྣང་མཐོང་བ་ཡི་དོན་གང་ཞིག །
ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་པ། །
དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་གཞག་ལ། །
འདུ་ཤེས་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་འོ། །
མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད། །
སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །
གང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་དེ། །
སྒྱུ་མ་ཞེས་བྱར་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྣང་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཡི་དོན་གང་ཞིག་ཕྱིས་

སུ་ཡིད་ཀྱིས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཁྲུལ་བ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པ་ལ་འཛོག་བྱེད་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་དབང་པོ་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྒྱུ་མ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། ཐ་སྙད་ངོ་མཚར་སྒྱུ་མའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་མཁས་པ་ས་སྟེང་ན།།
ངོ་མཚར་ཟམིན་པ་འགའ་[101]མེད་པ།།
དེ་ཚེ་དབང་རྟོགས་དེ་འདྲ་ལ།།
ཡ་མཚན་ཞེས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

101 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༧ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥ཀ-༧། ༼ཅན་མིན་ཀྱང་།༽

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་རྣམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཕྱི་ཡི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འགག་བཞིན་པའི་ས་བོན་ལས་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བ་དང་། ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་ལོན་པ་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ཅན་ཡང་འཆར་བ་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ས་ཡི་སྙིང་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་མིག་འཕྲུལ་གྱི་སྣང་བ་ལྟར་ངོ་མཚར་སྐྱེ་བའི་གནས་མིན་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དབང་པོས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་རྟེན་འབྱུང་སྒྱུ་མ་ཉམས་དགའ་བའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེ་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་**ནི།**

མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པ་དང་།།
རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཆུ་ཟླ་དང་།།
ཁུག་རྣ་ནང་གི་བྲག་ཅ་དང་།།
སློག་རྒྱུ་སྤྲིན་དང་སྲིད་པ་མཚུངས།།

དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དང་ཧིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་དང་། ཁུག་སྣ་དུ་བ་ལྟར་འཁྲིགས་པ་དང་། རི་བྲག་ཆེན་པོའི་ནང་གི་བྲག་ཅ་དང་། སློག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཁྲུལ་བ་དང་། གྲུང་རིང་པོའི་སྤྲིན་རི་བོར་འཁྲུལ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཡི་སྣང་བ་འདི་དག་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནའོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

≡བཞི་པ་(102)ཁྱད་པར་མཐའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། དངོས་དང་། བྱེ་བྲག་འདུས་བྱས་སྐྱེས་མཐའ་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཞན་འགའ་ལའང་།།
རག་ལས་པར་ནི་མི་འགྱུར་ན།།
དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འགྲུབ་གྱུར་ན།།
དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

102 ལྷ་ཅང་དེབ་གཟུགས། ༡༤༥-༡། ༼གསུམ་པ༽

འོ་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་འགའ་ལའང་རག་ལས་པར་ནི་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་གཏོགས་པ། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ཀུན་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གནད་དོན་

བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ཉིད་བུམ་ཞེས་གཅིག་མ་ཡིན།།
གཟུགས་ལྡན་བུམ་གཞན་ཡོད་མིན་ལ།།
བུམ་པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
གཟུགས་ལ་བུམ་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེ་ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་གི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཟུགས་དེ་ཉིད་བུམ་པའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ཙམ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟས་སྦྱིན་བ་ལང་དང་ལྡན་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་བུམ་པ་ཞེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བུམ་པ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་གཞན་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། མཁར་གཞོང་ལ

རྒྱུ་ཤུག་ལྟར་བུམ་པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ་ཟ་མིན་ཕྱིར། [103] རེ་ལྡེ་ལ་ལྟས་སྨིན་ལྟར་གཟུགས་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རང་བཞིན་དགག་པ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དགག་པ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་དགག་པ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དགག་པ། ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་དྲུག དང་པོ་ནི།

གཉིས་མཚན་མི་མཐུན་མཐོང་ནས་ནི།།
གལ་ཏེ་དངོས་ལས་བུམ་གཞན་ན།།
མ་ཡིན་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡང་།།
བུམ་པ་ལས་གཞན་ཅེས་མི་འགྱུར།།

གང་ཞིག་གཟུགས་དང་བུམ་པ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་མོད་ཀྱི་ཡོད་པ་

103 སི་ཁྲོན་དེབ་གཟུགས། ༡༩༥-༧། ལྷ་ཧུང་དེབ་གཟུགས། ༡༨༦-༧། ༼མིན་ཞིང་། ༽

ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་དེའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་གྱི་རྫས་ཡིན་པས་ན་དངོས་པོ་སྤྱི་དེ་ལས་བུམ་པ་གཞན་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་པོ་དང་ཁྱད་པར་བུམ་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་མཐོང་ནས་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་ལས་བུམ་པ་གཞན་དུ་འདོད་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གཅིག་བུམ་མི་འདོད་ན།།
བུམ་པའང་≡གཅིག་པུ་(104)མི་འགྱུར་རོ།།
ལྡན་འདི་མཚུངས་པའང་མ་ཡིན་པ།།
དེས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།།
གང་ཚེ་རྫས་ཅི་ཙམ་གཟུགས་ན།།

104 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༨ཀ-༡། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥ཁ-༩། ༼གཅིག་ཏུ།༽

དེ་ཚེ་གཟུགས་ཆེན་ཅི་སྟེ་མིན།།
གལ་ཏེ་ཕྱིར་རོལ་གཞན་མིན་ན།།
གཞུང་ལུགས་བསྣད་པར་བྱ་བར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་རྫས་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བུམ་པའི་རྫས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་ཐ་དད་པས་གཅིག་བུམ་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པས་ན་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བུམ་པའི་རྫས་ཡིན་པར་མི་འདོད་ན་བུམ་པའང་གཅིག་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་ལྟར་བཟུང་ངོ།།

གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫས་ལ་བརྟེན་པས་བུམ་པ་ཁོ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་གཅིག་སོགས་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་ནི་བུམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་བུམ་པ་སོགས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། བུམ་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་འདི་དུང་དང་དཀར་ཟླུམ་ལྟར་མཚུངས་པའང་མ་ཡིན་པར་བུམ་པ་གཅིག་དང་

ལྡན་ཡང་གཅིག་བུམ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེས་ཀྱང་བུམ་པ་གཅིག་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཆོས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའང་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཅིག་བུམ་པ་མིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྫས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་རྫས་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་རྫས་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་དང་དབྱིབས་ཟླ་རགས་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པ་གང་གི་ཚེ་བུམ་པའི་རྫས་ཅི་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ན། དེ་ཡི་ཚེ་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་ཡང་ཅི་སྟེ་བརྟེན་པ་མིན། དེ་ལྟར་གྲུར་མོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མི་བརྟེན་པ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཁྱོད་རང་གི་སྡེ་ཚན་ལས་གཞན་མིན་ན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་བ་བསྟད་པར་བྱ་

བར་གྱུར་ན་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་ནི་སྨྲ་འཕྱིན་བཛོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཆད་འབབ་ཞིག་གོ།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། ཉེས་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་ནི། །
གང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མིན་པ། །
དེར་ནི་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་པར། །
དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་སོ་སོ་ནི། །
མིན་ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན། །
རེ་རེའི་བུམ་པ་མེད་ན་ནི། །
མང་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲངས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་

གཞི་བུམ་པ་དེ་ནི་གང་དུའང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེར་ནི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་དང་ཐ་དད་པར་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་རྣམས་དང་མཚན་གཞི་སོ་སོ་ནི་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ཡང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

འོ་ན་མང་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་མེད་ན་ནི་དེ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

རེག་ལྡན་རེག་དང་མི་ལྡན་དང་།།
ལྡན་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་མེད།།

དེ་ཕྱིར་≡གཟུགས་སོགས་རྣམས་སྦྱོར་བ།། (105)

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན།།

དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་ལས་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་དག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དགག་པ་ནི།

གཟུགས་ནི་བུམ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ།།

དེས་ན་རེ་ཞིག་དེ་བུམ་མིན།།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ།།

དེས་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་མིན།།

105 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༨ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥ཁ-༦། ༼གཟུགས་རྣམས་སྦྱོར་བ་ནི།༽

ཕྲད་པ་མེད་ཀྱང་སླ་ཡི། གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རེ་རེ་ཞིང་བུམ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་ན་རེ་ཞིག་ཡན་ལག་དེ་དག་ནི་བུམ་པ་མིན་ཞིང་། ཡན་ལག་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་མེད་པ་དེས་ན། དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

ལྟ་བ་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དགག་པ་ནི།

གཟུགས་རྣམས་ཀུན་ལ་གཟུགས་ཉིད་ནི།།
མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མ་ཡིན་ན།།
གཅིག་ལ་བུམ་པ་ཡོད་འགྱུར་ཞིང་།།
གཞན་དག་ལ་མིན་རྒྱུ་ཅི་ཞིག །
རོ་སོགས་དག་ལས་གཟུགས་གཞན་ཞིང་།།
བུམ་ལས་མིན་ཞེས་ཁྱོད་འདོད་ན།།

དེ་རྣམས་ཟ་མེད་པར་[106]རང་མེད་གང་།།
དེ་གཟུགས་ལས་གཞན་ཇི་ལྟར་མིན།།
བུམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་མིན།།
རང་ཉིད་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དུ།།
བུམ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
བུམ་པ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་འགྱུར་ཞིང་།།
རྒྱུ་ནི་གཞན་ལས་གྲུབ་གྱུར་ན།།
གང་ལ་རང་ལས་གྲུབ་མེད་པ།།
དེ་ཡིས་གཞན་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད།།

གལ་ཏེ་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་པ་ལས་བཏགས་ཆོས་བུམ་པ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གདགས་གཞི་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་ལ་གཟུགས་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལྟོ་

106 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༨ཀ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༥ཁ-༧། ༼མ་གཏོགས།༽

ཕྱིར་གྱི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྣམ་བུ་སོགས་གཞན་དག་ལ་བཏགས་ཆོས་བུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་འདི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བུམ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་རོ་སོགས་དག་ལས་གཟུགས་གཞན་ཡིན་ཞིང་། བཏགས་ཆོས་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་མིན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་འདོད་ན་རོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་དངོས་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལས་གཟུགས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ན།

དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་རང་མེད་གང་། །གང་དེ་གཟུགས་གཞན་ཇི་ལྟར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་།

དེའི་དོན་འགྲེལ་བར་གསལ་ཏེ་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་རོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་ན་ནི་གཟུགས་དེ་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བར་ཅི་སྟེ་མི་བཞག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་བཏགས་ཆོས་བུམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གདགས་གཞིའི་གཟུགས་ཀྱང་བུམ་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་གང་གི་ཚེ་བུམ་པ་ལ་ནི་གདགས་གཞིའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མིན་ན་བུམ་པ་རང་ཉིད་བཏགས་ཆོས་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དུ་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་གདགས་གཞི་བུམ་པ་ཡི་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་རང་ཉིད་རྒྱུ་གྲོ་མོ་ལས་གྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་དེ་ནི་གཞན་གསེག་མ་ལས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ཐོག་མར་ཆོས་གང་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཡིས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ།།

རྡུལ་ཕ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ། འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་རགས་པའི་ཚོགས་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་

འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བསྡེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

འཕྲོད་པ་འདུས་པར་གྱུར་ཀྱང་གཟུགས།།
དྲི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འཐད་དེ།།
དེས་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཚོགས་པ།།
གཅིག་ཉིད་དུ་ནི་མི་རིགས་སོ།།
ཇི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་མ་གཏོགས་པར།།
བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་བཞིན་རླུང་ལ་སོགས་པ་ནི།།
མ་གཏོགས་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།

གཟུགས་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པར་བཏགས་ཀྱང་བུམ་པ་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཕྲོད་པ་འདུས་པས་ཐ་མི་དད་པའི་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕྲོད་པ་འདུས་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དྲི་

ཉིད་དུ་ནི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ།

མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་སོ་སོ་ནི། །མིན་ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན། །ཞེས་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའང་གཅིག་ཉིད་དུ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རླུང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་དགག་པ་ནི།

ཚ་བ་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།།
ཚ་བ་མིན་པར་ཇི་ལྟར་བསྲེག །
དེས་ན་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ།།
ཡོད་མིན་དེ་མེད་མེ་ཡོད་མིན།།

གལ་ཏེ་ཞིལ་མནན་ཚ་བ་ཡང་།།
དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེར་མི་འགྱུར།།
འོན་ཏེ་མི་ཚ་ན་དངོས་གཞན།།
མེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་།།
གལ་ཏེ་རྡུལ་ལ་ཤིང་མེད་ན།།
དེས་ན་ཤིང་མེད་མེ་ཡོད་དོ།།
གལ་ཏེ་☰དེ་ལ་ཤིང་[107]ཡོད་ན།།
གཅིག་གི་བདག་ཅན་རྡུལ་ཡོད་མིན།།

རྒྱུ་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མེད་དེ། བསྲེག་བྱ་བུད་ཤིང་དང་སྲེག་བྱེད་མེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པས་བུད་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད་ན། བུད་ཤིང་ཉིད་ཚ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་ན་ནི་ཚ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མེ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་བསྲེག་བྱར་མི་འཐད་ཅིང་། ཚ་བ་མིན་པར་གྱུར་པའི་བུད་ཤིང་ཇི་ལྟར་སྲེག དེས་ན་བསྲེག་བྱ་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་མེད་པར་སྲེག་བྱེད་མེ་ཉིད་

107 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༤ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༦ཀ-༩། （དེ་ལ་འདང་ཤིང་།）

ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྣ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བུད་ཤིང་ནི་མེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ཚ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ཡང་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བུད་ཤིང་ཉིད་མེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

འོན་ཏེ་མེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཀྱང་བུད་ཤིང་མི་ཚ་བར་འདོད་ན་ཚ་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་མེའི་རྫས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཤིང་མེད་པར་འདོད་ན་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བུད་ཤིང་མེད་པའི་མེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཡང་མི་སྲིད་དོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཤིང་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་མེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྡུལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའི་ཚུལ་

གཉིས། དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་གང་གང་ཡོངས་བརྟགས་པ།།
དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད།།
གང་གིས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མིན་པ།།
དེས་ན་དུ་མ་དག་ཀྱང་མེད།།

དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད་པས་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་དུ་མ་དག་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་སྟེ།

འཇུག་པ་ལས།

ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས

རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའི་ཚུལ་ནི།

གལ་ཏེ་གང་ན་དངོས་དེ་རྣམས། །
མེད་དེར་གཅིག་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། །
གང་གིས་ཀུན་ལ་གསུམ་ཉིད་ཡོད། །
དེས་ན་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཀྲལ་བ་འདི་རང་གི་སྡེ་པ་ལ་འཐད་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོ་དག་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡུལ་གང་ན་རྡུལ་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་པ་རྡུལ་སོགས་དེ་རྣམས་མེད་པར་དེར་མེ་རྡུལ་གཅིག་པུ་ཡན་གར་བ་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རྫས་ཉིད་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་ཡོད་པ་ཉིད་

དང་གཅིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་གསུམ་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེས་ན་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ནི།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་།།
ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ།།
འདི་ནི་མཁས་པས་གཅིག་ཉིད་སོགས།།
དག་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ།།

གང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་མཁས་པས་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དང་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་

ཕྱོགས་དག་ལ་རྟག་ཏུ་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། དང་པོ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ།

འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་འདོད་དང་། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །སོགས་དང་། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། འབྲས་བུ་མེད་ཉིད་གང་འདོད་ལ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་།

གསུམ་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྨྲ་བ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ།

འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་ཉིད་གང་འདོད་ལ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། བཞི་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲ་བ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་གཞན་གཉིས

ཀ་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ། ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པས་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་ཉིད་གང་འདོད་ལ། །ཁྲིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སླ་བ་ལ་ཡང་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ལ། རྟེན་འབྱུང་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱན་ལ་བལྟ་ཉེས་ན།།
རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱར་=འགྱུར་བ།། (108)
དེ་བཞིན་ཚོགས་ལ་བལྟ་=ཉེས་པ།། (109)
དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར།།

108 གསེར་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༤ཁ-༩། ༼ཕྱུར་ཀ།༽

109 གསེར་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༤ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༥། ༼ཉེས་ཀ།༽

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་སྣང་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་མདང་གི་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་མགོ་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པར། ཇི་ལྟར་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འགྲེལ་ཆེན་ན་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་ལྟར་དག་པར་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོས་མཐའ་འགོག་པ་དང་། གང་ཟག་རྟེན་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་མཐའ་འགོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ།།

འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ།།
དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།

འབྲས་བུ་མེད་པར་དངོས་པོ་ནི།།
ཀུན་ལ་འདུ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།
འབྲས་བུའི་དོན་དུ་འདུ་བ་གང་།།
དེ་ནི་འཕགས་ལ་མ་འདུས་པའོ།།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁྱོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བར་གྱུར་ན་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

ཁྱོད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་སྨྲ་བའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་ན།

རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དང་།

སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྤྲུལ་པ་དང་རྨི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་གེ་ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནད་གསང་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ལ་བཅོས་མ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་དུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དང་རང་དབང་རྣམས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་འདི་ཀུན་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་རང་དབང་མེད་པ་སྙེ་མེད་སྣང་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གྱུར་པ་དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོད་མེད་དངོས་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་ལ་འདུ་བ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པར་སྨྲ་མ་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ལྟར་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་འདུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཟླ་བས། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མ་འདུས་པ་བཅོས་མ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་དུ་སྣང་བའོ།།

གཉིས་པ་གང་ཟག་ཆེན་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི།

སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ།།
ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།།
ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི།།
སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར།།

འདིའི་སྤུ་འགྲེལ་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་བདག་དང་བདག་གིར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྨོངས་པ་ལྡོག་པ་ལས་འཁོར་བ་འགག་པར་བསྟན་པ་ལྟར། སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་འཇིག་པའི་ཚོགས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཟླ་བས།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་འཇུག་པ་ལས།

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

རང་འགྲེལ་ལས།

བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་པོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་གྱི། དམིགས་པ་དང་གདགས་གཞི་ནོར་ནས་བདག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཕུང་པོ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། མང་བཀུར་སྡེ་པའི་ལུགས་ཟླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་དོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་བརྟགས་ཙམ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚུལ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་ནི་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འགག་པར་འགྱུར་རོ།།

ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

རྣམས་ལ་ལྡོག་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་སྨྲིར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་ནས། སྡུང་བ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་བསྟན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་མི་ལྡོག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གི་སྤྱངས་རྟོགས་རྫོགས་ཤིང་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ལྡོག་ཟིན་ཀྱང་ད་དུང་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་རྫོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་བྲལ་བའི་འགོག་པ་མཐར་ཐུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མ་ཐོབ་པས། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བསྟན།

ཡང་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་བཅལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར།

ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྔར་མ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་རྫོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་གསུངས་པའི་ས་མཚམས་ལ། ཁ་ཅིག་ས་

དང་པོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འཇུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །འགྲོ་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་ནུས་མ་ཡིན། །འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ས་བདུན་པར་དང་འཛིན་གྱི་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའང་ཕྱོག་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ཕྱོག་ཟིན་ཏེ་ས་གསུམ་གྱི་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ

མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་འཁོར་བ་ཙམ་ལྡོག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་མ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཙམ་ས་དང་པོ་ནས་རྟོགས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་མ་གསུངས་ཤིང་ས་བདུན་པར་ཉན་རང་གི་སྣང་ས་རྟོགས་རྫོགས་པས་ས་བརྒྱད་པར་འཁོར་བ་ལྡོག་ཟིན་པར་བསྟན་ཀྱང་ད་དུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་མཐའ་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོའི་ཆོས་གསུམ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་བྲལ་བར་གནད་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་འགྲོ་འོང་བྲལ་བའི་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

ཐ་མར་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།
དེས་ན་མེད་པ་ག་ལ་སྐྱེ།།
ཡོད་པ་གདོད་ནས་སྐྱེས་གྱུར་པ།།
དེས་ན་ཡོད་པ་ག་ལ་སྐྱེ།།
འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བཤིག་པ།།

དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།
གྲུབ་པ་ལས་སྒྲུབ་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་ཡོད་པ་མི་སྐྱེ་འོ།།
དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་།།
གཞན་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་ཚེ་གཞན་ཚེ་མི་སྐྱེ་ན།།
ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར།།
དེ་ལ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་རུ།།
ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་མིན་ལྟར།།
དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་ཡང་།།
དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།
ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས།།
སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་སྲིད་མ་ཡིན།།
གཉིས་གཉིས་དག་ནི་མེད་པ་རུ།།

ཇི་ལྟར་རེ་རེ་རྫོགས་པར་འགྱུར།།
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ནི།།
བདག་གི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་མེད།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བདག་གཞན་ནི།།
གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་[110]ཡོད་མ་ཡིན།།

འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱུ་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ན། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་གྲང་ན། འབྲས་བུ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ས་བོན་འགག་པའི་ཐ་མར་སྔར་མེད་པ་ཡི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་དེས་ན་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་ལས་ག་ལ་སྐྱེ་སྟེ།

བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱུ་ཡིས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྱུར་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

110 གསེར་ཕྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༠ཀ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༦ཁ-༩། ༼གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་། ༽

འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ནི་གདོད་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་ཡོད་པ་ཡང་ག་ལ་སྐྱེ་སྐེ་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་ས་བོན་བཤིག་པ་དེས་ན་སྨྱུ་གུ་མེད་པ་ནི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྨྱུ་གུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལས་སླར་ཡང་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ནི་སླར་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །སྐྱེ་བའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྨྱུ་གུའི་དངོས་པོར་གྱུར་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། གཞན་དུ་སྨྱུ་གུའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཚེ་དང་གཞན་ཚེ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན་དུས་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་རུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ལས་བདག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་དངོས་པོ་མེད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་བར་དུ་གནས་པ་ཐ་མ་འཇིག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། གནས་འཇིག་གཉིས་དང་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་ལྟ་བུ་དག་ནི་མེད་པ་རུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་སོགས་རེ་རེ་ཁོ་ན་རྩོམ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་དོ།།

མདོར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གྱི་མོ་ལྟ་བུ་མེད་པར་ནི་བདག་གི་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། བདག་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

སྔོན་དང་ཕྱིས་དང་ཅིག་ཅར་ཞེས།།
བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་མི་ནུས་པ།།
དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་དང་བྲལ་བ་ལ།།
ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།
སྔར་སྐྱེས་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་ནི།།
སྔར་སྐྱེས་སླར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་།།
ཕྱི་ནས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡང་།།
ཕྱི་ནས་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
ད་ལྟ་བ་ཡི་དངོས་པོ་ནི།།
དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་མ་ཡིན་ཞིང་།།
མ་འོངས་ལས་འབྱུང་ཡོད་མིན་ལ།།
འདས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།

འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་བྲལ་བ་མ་འོངས་པའི་ས་

ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་བུམ་པའི་སྔོན་རོལ་དང་ཕྱིས་དང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་མི་ནུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེ་བ་དང་བསྐྱེད་བྱ་བུམ་པ་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྙིང་པའི་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་སྔར་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་དུས་དེར་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་ནི་སྔར་སྐྱེས་པའི་བུམ་པ་ཡང་སྙིང་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱིས་ནས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཡང་ཕྱིས་ནས་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟ་བ་ཡི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འབྱུང་བས་ད་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འོངས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ལ།

འདས་པ་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྐྱེ་འགག་འགྲོ་འོང་མེད་པར་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

སྐྱེ་བ་ལ་ནི་འོང་བ་དང་།།
དེ་བཞིན་འགག་ལ་འགྲོ་བ་མེད།།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར།།
སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་འདྲ་མ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་གཞན་ནས་འོང་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འགག་པ་ལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྲིད་པ་འདི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའོ།།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི།

སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་རྣམས།།
ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་།།

རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའང་ཡོད་མིན་ན།།
ནམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར།།
སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།།
སྐར་ཡང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།།
དེ་ཕྱིར་འཇིག་པ་སྐྱེ་འདྲ་ཞིང་།།
གནས་པ་འཇིག་དང་འདྲ་བར་སྣང་།།
མཚན་ལས་མཚན་གཞི་[111]གཞན་ཞེ་ན།།
མཚན་གཞི་མི་རྟག་ཉིད་གང་ལས།།
ཡང་ན་བཞི་ཀའང་ཡོད་པ་ཡི།།
ངོ་བོར་གསལ་བར་ཡོད་མ་ཡིན།།

འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་མཚན་ཉིད་དེ

111 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཀ-༤། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༦ཁ-༧། ༼མཚན་དང་མཚན་མེད།༽

རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའང་ཡོད་པ་མིན་ན། མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་དག་ནམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སླར་ཡང་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་ཡི་ཕྱིར་འཇིག་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་གནས་པ་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བས་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་མཚན་མཚོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་མཚན་ཉིད་ལས་མཚན་གཞི་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོན་མཚན་གཞི་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་འགྱུར་ཏེ་མི་རྟག་པ་མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ཡང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་མཚན་གཞི་སྟེ་ཆོས་བཞི་གའང་ཡོད་པ་ཡི་ངོ་བོར་གསལ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མཚན་མཚོན་སོ་སོར་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་≡སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་བསྟན་པ་དང་།[112] འབྲས་བུ་འབྱུང་འཇིག་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།།
དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ།།
དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ།།
དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་འོ།།

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འདུས་བྱས་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་དོར་བཞིན་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་དངོས་མེད་ལས་མི་

112 སེ་ཁྲིན་དེབ་གཟུགས། ༣༡༧-༤། ལྷ་ཅུང་དེབ་གཟུགས། ༣༠༧-༧། ༼སྐྱེ་འགོག་གིས་བསྟན་པ་དང་།༽

སྐྱེ་སྟེ་དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དངོས་མེད་རྒྱུ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དངོས་མེད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དངོས་མེད་རྒྱུ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དངོས་མེད་དངོས་པོའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ནའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་འབྱུང་འཇིག་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་ནི།

དངོས་པོ་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ།།
དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ།།
དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་འགྱུར་ཏེ།།
དངོས་པོ་དངོས་མེད་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཆོས་གང་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་པ་ནི་སླར་ཡང་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རི་རྭ་དངོས་པོར་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་སླར་ཡང་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་

ཏེ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་དངོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཆོས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ད་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། དུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་≡བྱེད་(113)སྐྱེས་ཕྱིར།།
སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།
ཡང་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བཞིན་པ།།
ཉིད་ནི་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ།།
བྱ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར།།
སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ།།
མི་བྱའང་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར།།

---

113 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༩ཁ-༡། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༡། ༼ཕྱེད།༽

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱེད་སྐྱེས་ལ་ཕྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་ནི་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་གྲུབ་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའམ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དེ་ནི་སླར་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་མི་བྱའང་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་བཞིན་ད་ལྟ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གང་གི་གཉིས་པོ་བར་མེད་པར།།
སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ལ་≡སྐྱེ་བཞིན་པོ་(114)མེད་དེ།།
གང་ཕྱིར་དེ་ལའང་བར་ཡོད་ཕྱིར།།

སྐྱེ་བཞིན་པའི་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་བར་སྐྱེ་བཞིན་ད་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་པོ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པར་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ལའང་འདས་མ་

114 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༨ཁ-༣། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༧ཀ-༣། ༼སྐྱེ་བཞིན་པ།༽

འོངས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་ད་ལྟ་བ་ཞེས་ཕྱོས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེས་ཟིན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ་**ནི།**

གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ།།
འགགས་པས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ།།
གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་།།
གང་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་ཚེ།།
སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་སྲིད་པ་མེད།།
གང་ཚེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ན།།
དེ་ཚེ་ཅི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་འོངས་པ་འགགས་པས་སྐྱེས་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། དུས་གང་གི་

ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མེད་དོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གང་གི་ཚེ་སྔར་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ད་དུང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ན་སྔར་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ཟིན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དགག་པ་ནི།

སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ།།
ཁོན་≡སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བར་གྲག །(115)
ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཚེ།།
བུམ་པ་མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོག

སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ཁོན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲག་གོ །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཚེ་

115 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༡༨ཁ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༢ཀ-༩། (སྐྱེ་བོ་ཞེས་པར་གྲགས།)

བུམ་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཅེས་མི་རྟོག་དེ་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་ནི།

སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་རྫོགས་ཀྱང་། །
མ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར། །
དེ་ལྟའང་གང་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལས། །
ཕྱི་རོལ་གྱུར་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཏེ། །
སྐྱེ་བཞིན་པ་སྔར་མ་བྱུང་ཡང་། །
ཕྱི་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གྲག །
དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་སྟེ། །
མ་བྱུང་ཞེས་བྱ་སྐྱེས་མ་ཡིན། །
རྫོགས་པ་ཡོད་ཅེས་བྱར་འགྱུར་ལ། །
མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ཅེས་བརྗོད། །
གང་གི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ། །

མེད་པ་དེ་ཚེ་གང་དེར་བརྗོད།།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པ་གང་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ཀྱང་གཏན་མ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ན་འོན་དེ་ལྟའང་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ཁོན་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ་སྔར་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ནི་སྔར་མ་བྱུང་ཡང་ཕྱིས་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གྲག་གོ །རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ཕྱིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་སྔར་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཕྱིས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ་མ་བྱས་ཤིང་མ་རྫོགས་པ་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་

བར་བརྗོད་པ་གང་གི་ཚེ་ན་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་བྱ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེར་བརྗོད་དེ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་བྲལ་བར་གནད་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

གང་ཚེ་རྒྱུ་ནི་མ་གཏོགས་པར།།
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།
དེ་ཡི་ཚེ་ན་འཇུག་པ་དང་།།
ལྡོག་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གང་གི་ཚེ་ཆོས་གང་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་གཏོགས་པར་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་རྟེན་མེད་པས་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལྡོག་ཅིང་འཇིག་པ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

སེམས་ཅན་མི་དང་ཞེད་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་སྟེ། །འདིར་སྐྱེས་ཤི་

བ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྒྱུ་འདྲ་སྟོང་པ་སྟེ། །སྨུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསུམ་པ་གཞན་དོན་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་ལ། རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་བསྡུ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གཞན་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ཡང་།།
སྟོང་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་།།
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།
འདི་ནི་སོ་སོར་འགོག་པར་བྱེད།།

དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔས་ནི་གང་དག་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བྱུང་བས་དེ་ཟློག་པའི་ཐབས་སུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་ནི་སོ་སོར་འགོག་པར་བྱེད་དེ། གང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཟློག་པའི་

ཕྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་བསྟན་པ་སོགས་ནས་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པའི་བར་གྱིས། ལྔ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིའི་དོན་རྣམས། ལམ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པར་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གནད་དོན་བསྡུ་བ་ལ། བརྗོད་བྱའི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྩོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་སྨྲ་པོ་བརྗོད་བྱ་ནའང་།།
སྟོང་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་།།
གང་ཞིག་རྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ།།
དེ་ནི་གསུམ་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་ཡིས།།

སྟོང་པ་མ་ཡིན་འགྲུབ་གྱུར་ན།།
མི་སྟོང་ཉེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད།།
ཅི་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།
གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་བཟློག་པ་དང་།།
རང་གི་ཕྱོགས་ནི་བསྒྲུབས་པ་སྟེ།།
གལ་ཏེ་སུན་འབྱིན་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག །
དགའན་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཅིས་མིན།།
གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན།།
མེད་གང་དེ་ཕྱོགས་མི་འགྱུར་ན།།
དེས་ན་གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་གསུམ།།
ཀུན་ཀྱང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་གང་གི་ཚེ་དེ་སྐྱ་བ་པོའི་གང་ཟག་དང་། བཙོད་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྗོད་བྱེད་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་ནའང་ཆོས་དེ་དག

ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྨྲ་བ་པོ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དག་ཀྱང་རྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གསུམ་ཆར་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་མེད་པ་བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ཡིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པར་གྱུར་ན། འོ་ན་རང་བཞིན་མི་སྟོང་པ་ལ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། གང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པའི་རྐྱལ་བས་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་སུན་འབྱིན་གྱི་རིགས་པས་བཟློག་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་སྟེ

དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ནི་རིགས་པ་མེད་པར་གཞན་དབུ་མར་སྨྲ་བ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དགའ་ན་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཅིས་དགའ་བ་མིན་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ།

གལ་ཏེ་སྟོང་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ནི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་དུའང་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་གཞན་ཡང་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཉིད་དང་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཉིད་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་ཀུན་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་

པར་བརྟགས་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་དོར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་། དངོས་སྨྲའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ། གཉིས་མེད་དོན་དམ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་དེར།།
སྟོང་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་འགྱུར།།
འདི་ན་གཞུང་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི།།
གཏན་ཚིགས་ཡོད་མིན་གཞན་དུ་ཡོད།།

གང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་དེར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྟོང་པར་བརྗོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདིར་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་འདི་ན་གཞུང་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ནི།

མི་སྟོང་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི།།
གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།
ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི།།
མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་གྱུར་ན།།
ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར།།
དེ་ལྟར་ཕྱོགས་མེད་ཉིད་མེད་ན།།
གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན།།

མེ་ནི་ཚ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།
ཚ་བ་མེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཞེས།།
གོང་ཉིད་དུ་ནི་བཟློག་པར་བྱས།།
དངོས་པོ་མཐོང་ནས་དངོས་པོ་ནི།།
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བཟློག་གྱུར་ན།།
དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ནི་བཞི་ཆར་ལ།།
ཉེས་པ་སྤྱངས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་།།
རྩལ་ལྡན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་དངོས།།
གང་དུ་མེད་དེར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མེད་ཉིད་ཀྱང་།།
དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་བའོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་སྨྲ་བར་བྱས་པས་ན་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་དངོས་པོ་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྟོང་

པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སྟོང་པ་དངོས་མེད་ནི་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་མི་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་ནི་མེད་པར་དེའི་གཉེན་པོ་དངོས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཤིག་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་ན། གང་ཞིག་དེ་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཁས་ལེན་གྱི་སྐྱོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱོགས་བྲལ་ཆེན་པོར་གྲུབ་བོ།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚ་བ་དང་མེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གོང་ཉིད་དུ་ནི།

ཚ་བ་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །ཚ་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་སྲེག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱས་ཟིན་ཏོ།།

གཞན་ཡང་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དངོས་པོ་ནི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཟློག་པར་གྱུར་ན་རིགས་པ་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ནི་བཞི་ཆར་གང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྤྱངས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་སྨར།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ། །འདི་ནི་མཁས་པས་གཅིག་ཉིད་སོགས། །དག་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་བཞི་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འགའ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངེས་པར་འབྱིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་

གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་ན་ནི་དེར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་མེད་དོན་དམ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་གཉིས་མིན་ན། །
གཞན་གང་ཞིག་ལ་ཡོད་དངོས་ཡོད། །
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལའང་དེ་རིགས་ན། །
བརྒྱལ་བ་གཞན་པོ་ཅི་སྟེ་བྱེད། །
དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དངོས་མེད་ལ། །
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །
རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་གང་མཐོང་བ། །

དེ་ནི་རྣམ་དབྱེར་མི་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན། རྣམ་པར་དབྱོད་བཞིན་པ་ཡི་དོན་གཞན་གང་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལའང་མཐའ་གཉིས་སྤང་བ་དེ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་འཐད་པས་རིགས་ཤིང་འཐད་པར་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་རིགས་ཀྱི་ད་དུང་དུ་ཡང་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་བརྒལ་བ་གཞན་པོ་ཅི་སྟེ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

འགྲེལ་ཆེན་ལས།

འོན་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་དང་འགལ་བའི་འཐད་པ་གང་ཞིག་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན་དེའི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཐའ་གཉིས་སྤང་བ་དེ་རིགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་གཞན་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ།

འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པས་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེ་བར་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

རྒྱུ་ལ་དགོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་སོགས་གཏན་ཚིགས་མེད་དགག་ལ་བརྟེན་ནས། ལྟ་བ་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར

བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སྣང་གོང་དུ་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་འདིར་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དཔེར་ན་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་གང་མཐོང་བ་ཡི་ནམ་མཁའ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དངོས་སྨྲའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། སུན་འབྱིན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་གྱིར་བསྟན་པ། རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མེད་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ལན།།
བརྗོད་པ་མིན་པར་གྲགས་ན་ནི།།
གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བཟློག་རང་ཕྱོགས་ཀྱང་།།

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་མི་འགྱུར།།
སུན་འབྱིན་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན།།
ལྷ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་ན་ཡང་།།
གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ།།
ཉིད་དུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་ནུས།།

གང་ཙུང་ཟད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལན་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་གྲགས་ན་ནི། གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་ཁྱོད་ལ་མེད་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བཟློག་པར་བྱས་པ་ལ་ལན་གདབ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གང་ཡང་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་

པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྟེད་པར་སླ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པར་བྱས་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་གྱི་རིགས་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་ནུས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་ནི་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་ཀྱང་།

ཇི་ལྟར་མི་གཡོ་རི་རབ་ཆེན་པོ་ནི། །གློག་མ་ཀུན་གྱིས་སྐྱོད་པར་མི་ནུས་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་ཚུལ་ལ་ལེགས་བསླབས་པའི། །མཁས་དེ་ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད། །ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དངོས་སྨྲའི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས། །

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དངོས་ཡོད་ན།།
མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས།།
མེད་པར་ཡང་ནི་ཅིས་མི་འགྱུར།།
གང་ཕྱིར་ཡོད་བདོག་ཅེས་མིང་བཏགས།།
དེ་ཕྱིར་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན།།
གང་ཕྱིར་ཡོད་ཅེས་མིང་བྱས་པ།།
དེ་ཕྱིར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པས།།
བརྗོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡོད་ན།།
དངོས་གང་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།།
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པར་ཅེས་འགྱུར།།

རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བྱེད་ཅི་ཡང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། འོ་

ན་ཁོ་བོའི་མིང་ཅེས་བྱ་བ་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཅིས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར།

ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་ཅིང་བདོག་ཅེས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མིང་བཏགས་པ་དེའི་ཕྱིར་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་པར་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཆེ་ཐུང་བ་ལ་ཆེ་རིང་སོགས་དོན་དང་འགལ་བའི་མིང་གིས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་ཅེས་མིང་འདོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡོད་ཅེས་མིང་བཏགས་པས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་རོ།།

གལ་ཏེ་མིང་ཙམ་ལས་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མེད་ཅེས་མིང་བཏགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པས་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

དུ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པར་རྒྱུ་ཅིས་ཡིན་པར་འགྱུར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཡི་གནད་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། སྟོང་པ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོར་དོན་བསྡུ་བ་དང་། མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ལྷན་ཀ་བྲལ་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། དགག་བྱ་སྤྲོས་མཐའ་འགོག་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དངོས་ཀུན་མེད་པའི་ཕྱིར།།
མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་ནི།།
དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན།།
དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རིགས་སོ།།
དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་དངོས་མེད་ལ།།
སྲིད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དངོས་པོ་མེད་པར་དངོས་པོ་ནི།།
མེད་པར་གང་ལས་འགྱུབ་པར་འགྱུར།།

ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་བསལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་སྤྲོས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ།།

དེ་བས་ན།

བརྟེན་བྱའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་གསལ་བར་རྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཆེན་པོའི་ངོར་ཡོད་པ་དངོས་པོའི་སྤྲོས་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཅི་ཡང་སྲིད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ན་རྟེན་དངོས་པོ་མེད་པར་ནི་དེ་བཀག་པའི

དངོས་པོ་ནི་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་གང་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་མེད་པར་དོན་བསྡུ་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་རང་བཞིན་མེད་པར་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

སྟོང་པ་གཏན་ཚིགས་ལས་འགྱུར་ན།།
དེ་ཕྱིར་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ན།།
དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་ནི།།
མ་ཡིན་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་མེད།།

སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་བར་སླ་ན། དམ་བཅའ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་ཐ་དད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མཐུན་དཔེ་རང་བཞིན་མེད་པར་དོན་བསྒྲུབ་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་སྟོང་པའི་དཔེ་ཡོད་པ།།
དེས་ན་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ན།།
བྱ་རོག་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ།།
བདག་ཀྱང་ནག་ཅེས་བརྗོད་ནུས་སམ།།

གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་མཚུངས་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དཔེ་ནི་སྣར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། ཆོས་མི་མཚུངས་པའི་དཔེ་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱ་རོག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ནག་ཅེས་བརྗོད་པར་ནུས་སམ་སྟེ། དེ་བས་མཚོན་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དགག་བྱ་སྤྲོས་མཐའ་འགོག་པར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། ཡོད་མེད་ཕྱོགས་རེར་སྨྲ་བའི་སྤྲོས་མཐའ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་ཡོད།།
སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།
རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ།།
དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

དེ་བས་ན་མདོ་ལས།

འདི་ན་གང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་། །རང་བཞིན་རྣམ་གཞག་བདག་མེད་ཆོས་ཤེས་པ། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྨོམ་མེན་མི་འབྱུང་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་ངེས་ལ་དེ་བསྟན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གནས་ཚུལ་ལ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་སྤྲོས་ཚོས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཆིང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་མཐའ་བྲལ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཟླ་བས།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་རེར་སྨྲ་བའི་སྤྲོས་མཐའ་དགག་པ་ནི།

གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ།།
དེ་མིན་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་མིན།།

དེས་ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས།།
བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ནུས་མ་ཡིན།།

རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ནི། དགག་བྱ་སྤྲོས་མཐའ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་དགག་དགོས་ཀྱི། གང་དག་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ་གཅིག་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མར་བྱས་ཏེ་ཁས་བླང་བར་བྱ་ལ།

ཞེས་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཉམ་དུ་བསྟན་ཅིང་།

གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བཤད

པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་ངོར་མེད་མཉམ་དུ་བསྟན་ཅིང་།

དེ་ལས་གཞན་གང་ཟུང་གཅིག་འདོད་ཅིང་གང་ཟུང་གཅིག་མི་འདོད་པའི་གྲོལ་བས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་བཤད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས།

ཚད་མ་གཉིས་སྲ་སྲེར་ཟུར་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཁན་མ་ཕྱེ་བར་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་རེར་སྨྲ་བ་རྣམས་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཏོ།།

དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཡོད་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཀླན་ཀ་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།།
གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ།།
དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་།།
ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་ལན་གདབ་པར་མི་ནུས་མོད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དག་རིམ་པར་བྱུང་བས་དེ་དག་གིས་ལན་ལྡོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྟོང་ཉིད་བཞི་སྐོར་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དབུ་མའི་འཆར་རིམ་

བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན།

གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་སྣང་བ་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཡོད་པའི་སྤྲོས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།

སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་སྙད་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་མེད་པའི་སྤྲོས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།

གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་སྤྲོས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།

སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟུང་འཇུག་མཉམ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གཉིས་མིན་གྱི་སྤྲོས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས། ཟབ་མོ་དབུ་མ་ཆེན་

པོའི་དོན་གང་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུན་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ནའང་ཐུན་ཀ་བཟོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་སྐྱེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་སྐྱེ་མཚན་མ་མེད་པ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྨོན་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མི་སྨོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྐྱེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འདི་དག་གི་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་སྒོ་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྲོས་མཐའ་བྲལ་ཚུལ་

རྣམས། མི་ཕམ་འཇམ་མགོན་ཆོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའོ།། །།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་དང་། ཞར་བྱུང་དེ་ཉིད་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དེ་ཉིད་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་ནི།

ཕྱིས་ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་≡དཔུང་(116)རིན་ཆེན་སྦས་པའི་ཀུན་དགའ་ར་བར། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་སྨྲ་ཏཱི་ཀཱིརྟི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་སྐད་ཡང་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

གཞུང་འདི་སྔོན་གྱི་≡བཀའ་ཆེམས་(117)རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྔ་འགྱུར་སྤྲུལ་པའི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ཉིད། ཕྱིས་

116 གསེར་བྲིས་མ་དཔེ་རིང་། ༣༡ཀ-༩། སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༨ཀ-༦། ༼དབུས།༽

117 སི་ཁྲོན་དེབ་གཟུགས། ༢༣༩-༣། ལྷ་ཏུང་དེབ་གཟུགས། ༢༢༧-༡༦། ༼བཀའ་ཐེམས༽

ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དཔྱུང་རིན་ཆེན་སྦས་པའི་ཀུན་དགའ་ར་བར། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་སྨྲ་ཏྭི་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་སྐད་ཡང་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

སྨར་སྨྲས་པ།

མཚུངས་མེད་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་ཡི།།
ལེགས་གསུང་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི།།
བརྗོད་བྱ་དངོས་བསྟན་ཟབ་མོ་དབུ་མ་ཆེའི།།
དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མཆོག

དེ་སྲས་འཕགས་པ་ལྷ་དང་ཟླ་བ་ཡི།།
ལེགས་བཤད་ཉི་ཟླའི་སྣང་བས་གསལ་བར་བྱས།།
ཚུལ་དེས་དབུ་མ་རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་དང་།།
དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ཞེས་གྲགས།།

དེ་ཕྱིར་འཕགས་པ་མཆོག་གི་གཞུང་ལུགས་ནི།།
ཟླ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་དུ།།
ཚིག་ཙམ་དོན་བསྡུས་གོ་བདེའི་ངག་གིས་བཀོད།།
གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་དགའ་བའི་གསོས་སུ་བྱས།།

དགེ་དེས་ཐ་གྲུ་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན།།
རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོའི་སྣང་བས་ཁྱབ།།
ཚུལ་གནས་གསན་བསམ་སྒོམ་པའི་ཕ་རོལ་སོན།།
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པས་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལྟར་ཚིག་འགྲེལ་ས་བཅད་དང་བཅས་པ་ཙམ་དུའི་ངག་གིས་བཀོད་པ་འདི་ཡང་། རང་ཅག་སྤྱ་འགྱུར་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་སྨིན་གླིང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིང་ལུགས་གཙང་མར་འཛིན་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ། ཞེ་ཆེན་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་གླིང་གི་གདན་ས་མཆོག་ནས། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་

ཕྱུག་གོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་༧བནྡྷ་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་གིས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རིག་དང་། སྣང་སྟོང་བདེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་མཚོན་བྱེད་རྟེན་རྫས་བཅས་བཀའ་སྩལ་ཕེབས་པར་བརྟེན། གཞུང་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ཤར་ཕྱོགས་དྭགས་པོའི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ཤར་མར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་བསླབ་གསུམ་ནོར་བུའི་མཛོད་འཛིན་རང་སློབ་ཐུབ་བསྟན་སྨོན་ལམ་མཆོག་ནས་བགྱིས་པའོ།། ༎

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྨྲ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག ། ཅེས་པ་འདིའང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུན་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་གླུ་གློའི་སྡིག་སྦྱོད་མི་བཟད་པས་གདངས་ལྡོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྟུལ་ཕྱན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྲུ་གྲུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྐྱོ་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྫོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱོར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཀློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་སྙིང་རྗེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་བའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་

བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་ཕྱིར་འཕྲུལ་པར་གསར་སྐྲུན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྡེ། །སྡོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲེལ་རྟོག་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་དྲ་བའི་ཚོགས་ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག །ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར་དཔལ་སྤྲུལ་པདྨ་ནོར་བུས་སྨོན་པའོ།།